

Issued on 21-12-61

Volume. III

No. 6

11th March, 1961
(Saturday)

20th Phalguna 1882 S.E.

Andhra Pradesh Legislative Assembly Debates OFFICIAL REPORT

Part II—Proceedings other than Questions and Answers

CONTENTS

	Pages
Adjournment Motion	
re: Alleged sudden and unprovoked attack on Communist workers in Bayyaram village.	420-422
(Disallowed)	
Business of the House	422-424
Points of Information :	
re: Publication of the report of the Glossary Committee.	424-
re: Allotting time for discussing Government Policy on the distribution of Banjar lands to Harijans	425-427
Business of the House	427
Annual Financial Statement (Budget) for 1961-62	
Voting of Demands for Grants :	
Demand No. XXXV—Local Administration	—Rs. 68,13,800
Demand No. XXXVI—Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works	—Rs. 5,34,19,300
(Not concluded)	427-481

Note : * at the commencement of the speech denotes confirmation from the Member not received in time.

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES

[Part II - Proceedings other than Questions and Answers]
OFFICIAL REPORT

*Twenty seventh day of the Eleventh Session
of the Andhra Pradesh Legislative Assembly*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Saturday, the 11th March, 1961

[The House met at Half Past Eight of the Clock

[Mr. Speaker in the Chair]

QUESTIONS AND ANSWERS

(SEE PART I)

ADJOURNMENT MOTION

*re : Alleged sudden and unprovoked attack on
Communist Workers in Bayyaram Village.*

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఒక adjournment motion వుంది ఇసి Hon Chief Minister prepared to reply ?

The Chief Minister (Sri D. Sanjivayya) : I am ready, Sir.

Sri R. B Ramakrishnam Raju (Vadamalpet) : What is the motion, Sir ?

మిస్టర్ స్పీకర్ : కె యెల్ నరసింహరావు ఒక తీర్మానము ఇచ్చేరు. చదువుతాను.

"This House stands adjourned to discuss the following matter of urgent public importance, namely, the sudden and unprovoked armed attack on the communist workers in Bayyaram village, Yellendu taluk, Khammam District, by some unruly elements belonging to ruling party on 6th March, 1961, and causing serious injuries with knives. This situation causes concern among the public and creates a feeling of absolute insecurity for life and property due to these violent and lawless activities of these elements."

*Adjournment Motion
re : Alleged sudden and unprovoked
attack on Communist workers in
Bayyaram Village*

***శ్రీ కె. యల్. నరసింహరావు (ఇల్లందు - జనరల్) :** అధ్యక్షా, ఈ నెఱ
రి వ చారీభున వంచాయితీబోద్దు ఆఫీసుకు వెళ్లి ఇద్దరు కార్గ్కర్లు ఇంటికి
వెడుతూవుంచే రాత్రిపూట వారిమీద పడి కత్తులతో పొదవడం అనేది జరిగింది
అందువల్ల వారు ఇప్పుడు గార్డ్ ఆసుపత్రిలో ఉన్నారు వారు ప్రమాదకర
పరిస్థితిలో ఉన్నట్లుగా వార్తలు వచ్చినవి. ఇంతకుముందు గైగౌల్ పల్లికి నంబం
థించిన తీర్మానము ఇచ్చినపుడు మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పడం జరిగింది.
అమృంజీలో political murders ఇరగడం సహాజం అయిపోతోంది దానికి
local గా వున్న కాంగ్రెసు నాయకులే ప్రయత్నము చేస్తున్నారు. ఇటువంటి
చర్యలవల్ల అక్కడ పరిస్థితులు చాల అధ్యాహ్నమై పోతున్నవి ఈ సమస్య
discuss చేయడం కొరకు ఈ House ను adjourn చేసి అవకాశం కల్పించ
వలసినదిగా కోరుతున్నాను.

***శ్రీ డి. సంజీవర్య :** అధ్యక్షా, బైయారం గ్రామములో జరిగిన సంఘ
టనకు ఏకో రాజకియ ప్రమేయం వుంది అని గౌరవసీయులయిన సభ్యులు
శ్రీ కె ఎల్. నరసింహరావుగారు కెలవిచ్చారు. నాకు అందిన బోగట్టాసుబట్టి
ఎల్లందు తాలూకా బైయారం అనే గ్రామములో గిత కార్పుకులకు సంబం
థించిన వారలలో రెండు పూలున్నాయిని, ఒక పక్కమువారు అక్కడి చేపర్చు
కో—ఆపరేటివ్ స్టాన్ టీకి సంబంధించినవారు అని, మిగశావారు దానికి వ్యక్తి
రేకులు అని, తరువాత వారి ఇరువురిమధ్య చేపర్చు కో—ఆపరేటివ్ స్టాన్ టీ
వారు అమృవలసిన కల్లును అందులో సభ్యులుగా శేనివారు తీసుకొని అమృదము
అంతేకాకుండా ములక్మనారులో అమృవలసిన కల్లును బైయారములో అమృ
డానికి తీసుకొని వెళ్లడం—అసలు బైయారములో అమృడానికి అనుమతి
లేదు—ఆపి చేస్తున్నపుడు సహకార సంఘములో వున్న సభ్యులు అభ్యంతరము
శెలిపారు రీ—రీ—1960 శేడి సాయంత్రం సుమారు ఆరుగంటలప్పుడు సూర్య
చంద్రయ్య అనే సహకార సంఘానికి చెందని వ్యక్తి తన ఇంటికి బైయారం
కల్లును తీసుకొనిపోతున్నాడు. ఆప్పుడు కోటు రామచంద్రయ్య, వెంకటయ్య
అనే ఇరువురు సంఘానికి చెందినవారు అభ్యంతరం చెట్టారు. ఆ సంర
ఘ్యముగా వాగ్యవాదాలు ఇరగడమేకాకుండా కాప్త చేతులు కలుపుకోన్నట్లు
తెలుస్తున్నది. ఆక్కడి పుల్లయ్య, మల్లయ్య, సాయిలు అనేవారు ఈ సూర్య
శద్రయ్యగారి అనుయాయులు. ఈ సంఘగ్రంధ సందర్భంగా రామచంద్రయ్యకు
కోచ్చి చెఱ్పులు తగిలాయి. అంతేకాకుండా ఆయనకు పడి భుజంమీద గాయం
తగిలింది. ఈ గాయం తగలటానికి కారణం, సాయిలు అనే ఆయన గితకార్పుకులు
ఉపయోగించే క్రితో పొడిచినట్లు తెలుస్తున్నది, వీరియవరిని గార్డ్ హస్పిటల్ లో

చేర్పినారు గౌరవశ్యలు కె. ఎల్. నరశింహారావుగారు చెప్పినట్లు గార్ల హస్పిటల్ లో పున్న డాక్టర్ సింపిల్ నేచర్ ఇంజరీన్ అన్నారు. 148, 149, 324 శారత కింగ్స్ స్కూల్ క్రింద కొన్ని కేసులు రిజిస్టర్ చేయబడ్డాయి దీనికి రాజకియ ప్రమేయం లేదని నాకు వచ్చిన వార్త, ఇంతకంటే ఎక్కువ చెప్పవలసినది ఏమీలేదు

మిస్టర్ స్పీకర్ . ఏటై నా విచారణ జరుగుతున్నదా?

శ్రీ డి. సంజీవయ్య : క్రిమినల్ కేన్ రిజిస్టర్ అయినది అంటే విచారణ చేస్తారు దీనికి సంబంధించి ఈ గురిని అశ్చే చేశారు. దీనిలో గవర్న్ మెంట్ ప్రమేయం లేదని K. L. నరసింహారావుగారుకూడా చెప్పారు.

Mr. Speaker : Police have arrested and they have framed charge sheets against the concerned persons. Cases are going on. Culprits will be punished, whoever they may be...

Sri D. Sanjivayya : Might be punished, we don't know.

Mr. Speaker : The Adjournment Motion is disallowed

BUSINESS OF THE HOUSE

***శ్రీ పి. సుందరయ్య (గన్నవరం) :** Further business కు proceed అవటానికి ముందు ఒక విషయం చెబుతాను నిన్న సహే కారణామంత్రిగారు ప్రైమ్ రెస్ట్ ఇంజీనీర్ ఎడ్యూకేట్ ఇన్సర్ల్ ఇచ్చినదానిలో కొన్ని ఎక్స్‌ప్రోట్స్ ని చదివారు ఎప్పుడు చదవటం మొదలుపెడతారో అప్పుడు దానిని table మీద పెట్టాలని demand చేయటం పార్లమెంట్ వాక్కు. ఆ rules of procedure ఉన్నది. అందువల్ల ఆ విధంగా నేను అడిగాను. నిన్న డిప్యుటీ స్పీకర్ గారు chair లో పుండి పెట్టిస్తాం అన్నారు. మంత్రిగారు అంగీకరించారు. కానీ నిన్న table మీద పెట్టిలేదు. మంత్రిగారు తదినినది ఒక కాపి పుంచే ఇష్టండి మరల return చేస్తానని నేను Secretary గారికి ప్రాశాను. Secretary గారు ఇంతవరకూ table మీద పెట్టిలేము. ఇవాళకూడ పెట్టిలేదు. సోమవారం పెడతారో-మంగళవారం పెడతారో-అని నమాధానం ఇచ్చారు. Rules of procedure ప్రకారం ఎడ్యూకేట్ ఇన్సర్ల్ ప్రాసిన అఫ్రెండ్ యుక్స్‌ప్రోట్స్ ని table మీద పెట్టివలసిందని కోరినా యింకా పెట్టిలేదు. దయచేసి దానిని table మీద పెట్టేటట్లు చూడవలసిందిగా కోరుతున్నాను

It is not I who has read the extract, every member has a right to ask that copy be put on the Table according to rules of procedure.

*సహకార, దేవాదాయ, ధర్మదూఢాయ శాఖల మంత్రి (శ్రీ కె. చంద్రమాణి) : Judgement copy table మీద వెడతానని నిన్న చెప్పాను. నా దగ్గరకు రాగానే పెట్టటానికి అథ్యంతరం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : సోమవారం పెట్టండి

శ్రీ కె. చంద్రమాణి . Judgement copy రాగానే వెడతాను.

Mr. Speaker : When the hon Minister has read extracts from the Advocate General, the Advocate General is bound to give him the whole copy అందరకు పంచిపెట్టి నక్కరలేదు. రెండు, మూడు కాపీలు పెడితే చాలా.

So, I request the hon. Minister to phone to the Advocate-General to give him a full copy of the judgment and place on the Table of the House two or three copies on Monday. The Advocate General has a copy. Therefore, I request the hon. Minister to phone to the Advocate General to send him a full copy and place on the Table two or three copies

అది చిన్న విషయం. సోమవారం పెట్టించేటట్లు చూడండి. మన rules ప్రకారం అది తప్పదు.

*శ్రీ పిల్లలమణ్ణీ వెంకటేశ్వరు : 5, 6 రోహలక్రిందట question hour లో మోటార్ పెపికిల్స్ గురించి, అనంతరామకృష్ణన్, కమిటీ రిపోర్టు యిప్పించ వలసిందని కోరాము. డీప్యాటీ స్పీకర్ గారు chair లో వుండి table మీద అతిశ్యరల్చి పెట్టిస్తామని అస్సారు ఇంతవరకూ రాలేదు మంత్రిగారికి మీరు instructions ఇచ్చి తొందరగా పెట్టించేటట్లు యాడాలని కోరుతున్నాను. మనకు చేపు ఆ దిమాండు రాటోతున్నది. కనుక వెంటనే table మీద పెట్టించాలని కోరుతున్నాను.

*విద్యుత్యాంధుమంత్రి (శ్రీ ఎన్. బి. పె. వట్టాభిరాఘవావు) : ఆ విషయము దిఫ్యూటీస్ స్పీకర్ గారు చెప్పారు, 'గౌరవనభ్యులు కోడా చెప్పారు' రోక్స్ ట్రాన్స్ఫర్ కార్బూరైషన్ హాచు Ananta Raman Committee ని appoint చేశారు. 'A Corporation కే వారు రిపోర్టు ఇచ్చారు Copies print అయి వున్నాయి. Corporation వారు '13 వ శేడీష meet అయి వారి ఆధిప్రాయంలోపాటు తరువాత రిపీల్స్ చేస్తామని చెప్పారు. నీను అమాచే చెప్పాను., వారి మిటింగ్ అయిన తరువాత వారి డెసిషన్లోపాటు కాపీలు రిపీల్స్ చేయస్తానని చెబుతున్నాను.'

11th March, 1961

424

మిస్టర్ స్పీకర్ . ఈ ఎసెంబ్లీ అయ్యెలోగా ఇవ్వండి.

శ్రీ ఎన్. వెంకయ్య (అద్భుతికి) : ఇప్పి సంస్కరణ కమిటీ రిపోర్టు అందిం దని విచారణంత్రిగారు అన్నారు మొన్న ఒక ప్రత్యుత్తరంలో వారు చెప్పారు ఆ విషయం.

శ్రీ ఎన్. బి. పి. వట్టాభిరామారావు . వచ్చిందని విన్నాను ఎసంబ్లీలోనే నేను చెప్పాను. Public opinion కోసం తైటల publish చేసిన తరువాత కాని నేనేమీ డెసిఫ్స్ తీసికోనని చెప్పాను. వారంరోజుల ప్రింటటనే రిపోర్టు వచ్చింది యింకా examine చేస్తున్నారు. Examine చేసిన తరువాత public opinion కోసం బైటికి వస్తుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య . వారు చెప్పింది చాగానే ఉంది. Public opinion కోసం ఇవ్వాలంటున్నారు కనుక వెంటనే లిలిత్ చేయాలని కోరు తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ . వస్తుందితెండి.

శ్రీ ఎన్. వెంకయ్య . ఎన్ని చినాలలోగా public opinion కొరకు వంపిస్తారో, మాకు అందచేస్తారో తెలియ చేస్తారా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ అక్కరలేదు.

శ్రీ కె. సుఖ్యరావు (హిందువుర్ - జనరల్) . ఉన్న భర్తకుతోడు ఉపాధ్యక్షుడు ఒకటన్న ఒకటని వున్న తెలుగు లిపికి కన్నడ లిపి కలిపి చేసేది అంత ప్రాముఖ్య వైనది కాదు

POINTS OF INFORMATION

re : Publication of the Report of the Glossary Committee

శ్రీ కె. ఎల్. నరసింహరావు . గ్రాజరి కమిటీ రిపోర్టు submit చేసిం దని విన్నాము చానిని Publish చేసి సభ్యులకు అందచేస్తారా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ : దానిని తైనాలై క్షేత్రము. దానిని అచ్చువేయించాలి 5000 కాపీలు అచ్చువేయటానికి ప్రథమంగా ఒప్పుకొని మొన్న నే అంతా ప్రింటర్సుకు అచ్చుకు వంపించాము. ఇక చిన్న Sub-Committee వుండి వారు ప్రూఫ్ చూడాలి. చూశాక వస్తాయి. 5, 6 నెలలలోగా రావచ్చు. ఆ విషయంలో గవర్నర్ మెంట్ వారు తొందరగానే చేస్తున్నారు.

శ్రీ కీ. సంజీవయ్య : అది తమ హాయంలోనే రావాలి, తమరు అధ్య ఈ వహించి చేశారు కనుక.

*re : Alloting time for discussing Government policy
on the distribution of Banjar Lands to Harijans*

*శ్రీ నంబారి శ్రీనివాసరావు (ఆడెవల్ గూడెం - రిజర్వ్డ్) అధ్యాత్మములో ఈ హారిజన సేవకు కంకణం కట్టుకొన్న తమరు స్పీకరుగా ఉండగా, మొన్న రివెన్యూ డిమాండులో హారిజనులకు భూములు ఇచ్చే సందర్భంలో, మద్రాసు ప్రథమాండులో ఉన్న ప్రటిష్ఠమంచి వస్తున్నటువంటి విధానాలను మార్చుచేసి, ఏ జాతివారైనా సరే, పేదవారైతే వారికి భూములు ఇవ్వవచ్చు అనేటటువంటి విధంగా మొన్న రివెన్యూ మంత్రిగారు Statement చేశారు. దానివల్ల చాలా భయాండోళనలో మేనంకా ఉన్నాము. మేమే కాదు, హారిజన రకులంకా భయాండోళన చెందుతున్నారు ఆ సందర్భములో తమకు నేను ఖుద్దన మనవిచేస్తున్నాను. ఈ విషయాన్ని చర్చించడానికి కొన్ని గంటలు ప్రత్యేకస్తామని తమరు దయచేసి అంగీకరించి ఉన్నారు ఆ అవకాశం ఎప్పుడు ఇవ్వగలుగుతారో దయచేసి చెప్పి, మా హారిజనులయొక్క సంఘేమం కోసం దోహదం చేయవలసిందని ప్రార్థిస్తున్నాను

మిస్టర్ స్పీకర్ : మొన్న సేకదా discuss చేశారు కాలోలు కనుక దాని అవసరం ఉన్నదా అని?

శ్రీ నంబారి శ్రీనివాసరావు : ఉన్నదయ్యా, మొత్తము హారిజనులందరు కూడా ప్రాతపూర్వకముగా ఇచ్చి ఉన్నారు. అది తమ దృష్టికి తీసుకొని వచ్చినాను తమరు లేని కొరతగా అది అట్లే ఉండిపోయింది. తమరు ఉంచే ఇప్పటికే ఆ అవకాశం వచ్చి ఉండేది. కానీ, ఇప్పటికైనా ఫరపాలేదు. మా హక్కులనురాశించి, హారిజనులవట్ట తమకు ఉన్న ఉదారతను ఇంకా extend చేసి తమ స్వాధీనములో ఉన్న సమయాన్ని దానం చేయవలసిందిగా ప్రార్థిస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : అనును, అది చాలా important సమస్య. ఎందువల్ల నంచే హారిజనులకు వేల సంవత్సరములంపుంచి ఏ విధ మైనటువంటి ఆస్తిపోస్తు అను అవకాశం లేకుండా సంఘము చేసింది. వాళ్కు economic disabilities వచ్చినాయి. ఎక్కుడా సౌకరు పనికూడా ఇవ్వరు. ఎరుకులవాళ్కైనా ఇంటిలో పెట్టుకుంటారుగాని పీళ్కును పెట్టుకోరు. అందువల్ల పీళ్కుక భూములు, ఇట్లు ఇచ్చే విషయంలో special treatment, ఇతర poor people లో సమాసంగా కాకుండా, పీరిక preference ఇవ్వాలనే ఒక సిద్ధాంతం గాంధీగారు టీర్పాటుచేశారు. హారిజనులు అంచే Hindu untouchables గా ఉన్న హారిజనులు. Harijan Christians కాదు. వాళ్కు Missionaries క్రింద ఉన్నారు. అందువల్ల ఈ హిందూ హారిజనులకు special treatment ఇవ్వాలనే

*Points of Information
re : Alloting time for discussing
Government Policy on the distribution
of Banjar lands to Harijans*

11th March, 1961

426

సిద్ధాంతము ఉన్నది. గవర్నరు మొంటువాళ్ళు ఏమిచేస్తున్నారో నాకు తెలియదు కనుక ఈ విషయంలో ఒక చర్చకు రెండు గంటలనేవు అవకాశ మివ్వవలెనని నాకు ఉన్నది.

శ్రీ డి. నంజీవయ్య అధ్యక్షా, మామూలుగా బ్లడ్జెటు సమావేశము జరిగే టప్పుదు, అటువంటి ప్రత్యేక మైన చర్చలు పెట్టుకోవలసిన అవసరంలేదు. టిడ్రెనా Demand వచ్చినప్పుడు ఆ Demand లో మాట్లాడవచ్చు Tribal Welfare ఉన్నది. దాంట్లో మాట్లాడవచ్చును

మిస్టర్ స్పీకర్ అప్పును. Tribal Welfare కు సంబంధించిన Demand వస్తున్నది. అప్పుడు మాట్లాడవచ్చును రెండవది "Heads of Departments" ఉన్నది అది రెండురోజులు ఉన్నది దాంట్లోకూడా మాట్లాడవచ్చును వరిపాలనా వ్యవహారానికి సంబంధించి, ఇంకా వైన్ నా అవకాశాలు వస్తూనే ఉంటాయి. అందువల్ల దినికి ప్రత్యేకంగా చర్చ అక్కరలేదేమో అనుకుంటాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య - అధ్యక్షా, అది ప్రయోజనంలేదు. ఎందు వల్ల నంచే ఇది ఆ మహాసముద్రంలో కలిసిపోతుంది. ఇది చాలా అన్యాయింజరిగే టటువంటి సమస్య. అందువల్ల తప్పకుండా ఒక సాయంత్రం రెండుగంటలు దీని మీద ప్రత్యేకంగా చర్చ చేసినట్లయితే భాగుంటుంది ఇది తమరు తీవ్రంగా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

*శ్రీ టి. జియ్యర్ దాన్ (బంగోల్-రిజిస్ట్ర్యూడ్) అధ్యక్షా, ఈ Social Welfare Demand అనేది ఊకదంపుడు, దానిలో అనేక విధములైన విషయాలు వస్తాయి. Education, శాఖలు త్రవ్యించడం గోతులు పూర్ణించడం ఇటువంటివస్తీ చాలా ఉన్నాయి కనుక మీకు ఈ భూమి పంపకం విధానం గురించి చర్చించుటకు కనీసం అర్థరోజు కావాలని కోరుతున్నాము అందులో మీరు లేనటువంటి సందర్భంలో కర్డకరోరమైన unparliamentary words ఉపయోగించారు, అధ్యక్షా. అది మీ దృష్టికి తీసుకురావారి, అది మీరు వినాటి మీ ద్వారానే మేము చేపుకోవారి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : అవస్త్రీ వద్దులెండి. ఉన్నదల్లా ఇది. ఈ విషయం గురించి ఇతర వద్దులలో మాట్లాడితే, రెవిన్యూమంత్రిగారు జవాబు చెప్పరు రెవిన్యూ మంత్రిగారిచేత ప్రత్యేకంగా దీనికి జవాబు చెప్పిస్తామనే కోరిక హరిజన కాసన సభ్యులందరికి ఇక్కడ ఉన్నప్పుడు I cannot refuse it. I therefore, request the Government. ఒక రోజు, ఎప్పుడో ఒక ప్పుడు రెండుగంటల

సేపు చర్చ పెట్టుకొందాము. దాన్ని గురించి అలోచించడని ప్రథమాన్ని కోరుతున్నాను

శ్రీ డి. సంజీవరావు అధ్యక్షా, తమరు హారిజనసేవలో ఇతోధికంగా కృషిచేసినవారు. అటువంచీ తమరు, ఇతర హారిజన శాసనసభ్యులు అందరు దీనికి ప్రత్యేకంగా చర్చ కావాలని ఏక గ్రివంగా కోరిసట్టదు, అందులో తమరు నివేదించుకొన్నప్పుడు, రెండుగంటలు కావాలని తమరు నిశ్చయం చేసినపుడు, ఎవరు ఏమి అనగలము !

Mr. Speaker : I thank the hon. Chief Minister for agreeing with me. ఎప్పుడో ఒక రోజున సాయంత్రం టిప్పించి చర్చ పెట్టుకొందాము.

BUSINESS OF THE HOUSE

*శ్రీ వి అప్పారావు (అనకావల్లి) : అధ్యక్షా, Rule 74 క్రింద నేను నోటీసు ఒకటి ఇచ్చాను. అది నేటపరట రాలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : వస్తుంది. నేను మొన్న Rule 74 క్రిందవి అన్ని తీచాను, అవస్త్రాను తీసి 15, 16, 26 తేదీలకు వేసినాను మంత్రిగారికి నోటీసు చంపించాను. అన్ని వస్తాయి మురిగిపోకుండా ఉన్నవస్త్రాను 15 తారీఖునుంచి వస్తాయి. రోజుకు నాలుగుచౌప్పున వలానావి 15 తారీఖున, వలానావి 16 తారీఖున అని ఆ విధంగా మంత్రిగారికి నోటీసు చంపించాను. ఏమీ అట్టే ఉంచుకోదలచుకోలేదు. ఏదైనా ఒకరోజు అలస్యమైతే, ఇంకొకరోజు తీసు కొందాము మొత్తంమీద 15 తారీఖునుంచి అని వేశాను.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1961-62 VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS

*DEMAND No. XXXV — Local Administration
Rs. 68,13,800*

*DEMAND No. XXXVI — Community Development
Projects, National Extension Service and Local*

Development Works — Rs. 5,34,19,300

*శ్రీ రాణా సాగి హార్యసారాయణరాజు (సర్పిపట్టుం - జనరల్) : అధ్యక్షా. నిన్నటి రోజున Planning మంత్రిగారు Planning and Development Demand ను ప్రతిచొదించారు. చాలా హర్షణియంగా ఉన్నది. నేను చాలా

సంతోషిస్తూ, దానిని ఆమోదిస్తున్నాను. అయితే కొన్ని విషయాలు తమ ద్వారా మనవిచేయదలచుకొన్నాను. ఈ Planning and Development Demand చాలా ముఖ్యమైనటువంటి, ప్రధానమైనటువంటి Demand అని మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుచేతనంచే, అన్నివిధాల అభివృద్ధి లీని ద్వారా ఇరుగు తుంది ముఖ్యంగా అందులో జీల్లాపరిషత్తులు, సమితులు, వంచాయితిలు ఇమిడిక్సున్నాయి అది చాలా important subject కనుక అన్ని విషయాలు కూడా కొంచెము కూలంకషమగా మనవిచేయవలసియున్నది. ను మారు 4 సంవత్సరముల క్రిందట జీల్లాపరిషత్తులు ఏర్పడినాయి దానికి పూర్వం ఒక మాసం క్రితం సమితులు ఏర్పడినాయి రెండు మాసాలలో వంచాయితిలు elections అన్ని complete అయినాయి. ఈ కొత్త విధానాన్ని మనం అవఅంశించిన తరువాత, మనం ఎంతవరకు ముందుకు వెళ్లాము, ఎంతవరకు కొత్తగా చిక్కులు తటస్థితినాయి అని మనం అలోచించుకొంచే, చాలా తేలికగా ఉంటుంది మెట్టమెండ్ట్లో ఈ సంస్థలకు ఉద్యోగులను allot చేసు కోవడంలో కొన్ని చిక్కులు వచ్చినాయి తరువాత ఈ సొమ్ము ఇన్నుపెట్టు కోవడంలో, మరల శిల్పులన్నీ draw చేయడంలో కొన్ని చిక్కులు వచ్చినాయి. కొన్ని మాసాల వరకు చాలా ప్రతిబంధకాలలో వడ్డాము జీల్లా పరిషత్తులలో High Schools విషయం చాలా ముఖ్యమైనది. వాటి విషయంలో కొత్తగా కొన్ని శాధలు వచ్చినాయి వాటికి డబ్బు draw చేయడమూ, తిరిగి శీతాలు ఇవ్వడమూ వ్సైరా చిక్కులు కలిగాయి తరువాత అన్నీ కూడా పోయిన మార్పినాటికి ఒక మార్గంలోకి తీసుకువచ్చాము, సర్దుకొన్నాము కాని, Engineering Department కు సంబంధించి, మనకు ఇంకా చిక్కులు పోలేదు; మన అవసరాలు తీరలేదు. కొన్ని సమితులలో, కొన్ని గోం-block areasలో overseers, supervisors రాని చిక్కులు కప్పటికి పడుతున్నాము అందుచేత కొన్ని కొన్ని చోట్ల వని జరిగినా, కొన్ని కొన్ని చోట్ల వని జరిగకపోవడానికి కారణాలు కనిపిస్తున్నాయి ఈ జీల్లాపరిషత్తులు వచ్చేవరకు, అంతకు పూర్వం ఉన్నటువంటి ఎన్నో పాతబకాయాలు, పాతబాకీలు తప్పులు అన్నీ సవరించు కోవడంలో చాలా చిక్కులు పడజవలసివచ్చింది ఈ జీల్లాపరిషత్తులకు 1-7-1960 న social welfare అప్పణిపోయాము అంచే రమారమి తొమ్మిది మాసాలై ఉది అయితే ఇది జీల్లాపరిషత్తులకు ఇచ్చివేళారు. సమితులకు ఇచ్చేవెస్తున్నారు. మాకు, హరిజనులకు చాలా అన్యాయం ఇరుగుతుంది, చాలా ప్రమాద పరిస్థితులలో పడిపోతాము అని పీరు అశేకసార్లు ఈ శిమాసాల క్రితం నుండి ఉపన్యాసాలు కవ్వడం చూశాను. నేను ఇదివరకు మనవిచేశాను, ఎ జీల్లాపరిషత్తుకు, ఏ సమితికి ఇంకా ఇప్పటివరకు powers ఇవ్వలేదని. ఆటువంటమ్మడు ఎవరి

కైనా ఫలానా విధంగా అన్యాయం ఇరిగినట్లు ఒక report అయినా, ఎక్కడ నుంచైనా వచ్చిందా అని Chief Minister గారిని సేను మొన్న అడిగినప్పుడు అనకావలి M. L. A. ఇసెట్లే అప్పారావుగారు హారిజన హాస్టలుకు మా జిల్లాపరిషత్తు అన్యాయం చేయలేదా, మాకు allot చేసన రు 15,000 లు ద్రోహం చేయలేదా ? అని ప్రశ్నించారు. దానికి తిరిగి సేను జవాబు చెప్పుడానికి అవకాశం లేకపోయింది సేను కూడా దానిని enquire చేశాను 15 వేలు ఎందుకు allot చేశారంచే, వర్తకసంఘంవారు 15 వేలు మేము ఇస్తామని చెప్పడంచేత, కొదమా 15 వేలు మేము ఇచ్చి, 30 వేలకు school building కట్టిస్తామని అనుకొన్నాము. అయితే వర్తకసంఘం వారి రిషల్యూషన్ వంపుని మూడుసార్లు ఆఫీసరు వెళ్లినా, ప్యాస్ చేసి పంచలేదు.

శ్రీ బి. అప్పారావు. వంపారు, కాపీ కావాలంచే చైర్మన్ గారికి యస్తాను మూడు instalments లో యస్తామన్నారు. 15 వేలేకాదు కోరు కొండ బుచ్చిరాజగారు 1 వెయ్యి రూపాయలు యస్తామన్నారు.

శ్రీ రాజా సాగి సూర్యనారాయణరాజ : నోటిమాటలు లాభంలేదు

శ్రీ బి. అప్పారావు : కట్టేళారు ప్రెషరీలో దబ్బు

శ్రీ రాజా సాగి సూర్యనారాయణరావు. అఫిషర్ ద్వారా ఎంకైఫీ చేయి స్తే నిషానిషాలు తెలుస్తాయి అసెంటీలో వారు అవునని, సేను కాదని అనటం సమంజనంగా ఉండదు. మూడు మీటింగులలో ఆ విషయం వచ్చి నప్పుడు, వారి కీర్త్యానం రాని కారణాన allotment lapse అయిపోతుందని, హారిజన కాలనీ దగ్గర కి పైసూక్కల్నికింద వంచి పెట్టాము. వచ్చే సంవత్సరం, allotment లో, ఆ site కాలూరు తగూ కూడ తేలినతరువాత, యద్దామని కమిటీలో నిర్ణయం చేశారు. ద్రోహం ఏమీ చేయలేదని మనవిచేస్తున్నాను. కమిటీలన్నీ లంచాలు తినేస్తున్నాయని నిన్న వారు సెలవిచ్చారు. ఆయన ఒక కమిటీలో మెంబరు ఆయనకున్న కమిటీలో ఆయనవంతు ఎంతవచ్చింపో చెలితే మిగతావారు తిన్నట్లు, పంచుకున్నట్లు అర్థము అవుతుంది

శ్రీ బి. అప్పారావు : సేను రుజువు చేస్తానని అన్నాను. పల్లిక్ ఎంకైఫీ పెట్టమన్నాను. వారు వ్యక్తిగతంగా అడుగుతున్నారు కాబట్టి ఛాలెంక్ చేసి చెలుతున్నాను. అమ్మానియా సల్ఫీటు, నూతలు గురించి, యచ్చినదాని విషయమై పల్లిక్ ఎంకైఫీ పెట్టమని చెప్పాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఆ కమిటీలో కూడ లంచం ఉన్నదికదా, వారికికూడ నీమైనా ముట్టిందా అని వారు అడుగుతున్నారు.

శ్రీ రాణ సాగి సూర్యనారాయణరాజు: వారు మెంబరుగాఉన్న అగ్రికల్చరల్ కమిటీ మెంబరే ఎరువుల పంపకంచేయాలి వారు కోరికప్రకారం యిచ్చాము వారి ఊరిలో north and south రెండు డివిజన్లు ఉన్నవి. - గవర్నర్ ఒక ప్రాంతం, కాపులు ఒక ప్రాంతం కాపులు పీరికి ఎంత న్యాయంగా యిచ్చారో, అక్కడ ముద్దనిసిపాలిటీ తగూ తేల్పుకుంచే శెలుస్తుంది కుడి అవకాశం వచ్చిందికదా అని, వచ్చే ఎన్నికలలో వస్తామో రామో అని, నోటిఫిచిషన్లు మాట్లాడితే శాగుండరు సమితులు అన్యాయం చేస్తున్నాయని చెప్పారు. మూడు సమితులలో ఆయన శాసన సభ్యుడుగా మెంబరు ఎల్క్యూన్సు దగ్గరకు వచ్చాయి ఆమూడు సమితుల ప్రైసిడెంట్లులో ఆయన ఇష్టమువచ్చిన వారిని ఎన్నుకుంచే ఆయనమీద నిలబెడతాము, ఆయన అక్కడ గెలుచుకొన్నా అఖరికి దిపాజిట్ తెచ్చుకొన్నట్లయినా, నేనుకూడ రిస్ట్రిక్షన్ చేస్తాను (interrup-
tion) చాలమంది జిల్లాపరిషత్తులు తినేస్తున్నాయన్నారు. వారి ఇష్టముసారం పంచిపెట్టుటకు అని చెపుపు ప్రసాదాలుకావు అక్కడ కలెక్టరు చైర్మన్, డిప్యూటీ కలెక్టరు సెక్రటరీ, తాళ్లారు డిప్యూటీ సెక్రెటరీ, యావిధంగా ఉన్నారు, లెక్కలు ఉన్నాయి ఏ ప్రైసిడెంటు అయినా తినేస్తే మర్కుడు బెడిలు పడతాయి అందుచేత యిలాంటి అసందర్భ ప్రస్తావములు మనలాంటివారు, యా స్థాయికి వచ్చిన తరువాత కూడ చేస్తే మన పరువుప్రతిష్ఠల పోతాయి, దేశం నవ్వుతుంది.

సోషల్ వెల్ఫెర్ గురించి మాట్లాడారు ఇదిమాకు allot చేసిన తరువాత, బిల్లింగ్స్ లేక ఆఫీసులు వెట్టుకొనుటకు వీలులేకుండా పోతోంది. కలెక్టర్సీసులో, వారికి సంబంధం లేదని పంచేస్తున్నారు శాధగా ఉన్నది. సోషల్ వెల్ఫెర్ క్రింద గత థి సంవత్సరాలలో 2800 ఇళ్ళ స్థలాలు allot చేస్తే, యా థి మాసాలలో 1600 సైట్లు allot చేసి, పంపకానికి గవర్నర్ మెంటు ఆర్టర్సుకోసం చూస్తున్నాము. Social Welfare పనులకు ఎన్నో యిబ్బందులు పడుపున్నాము. Allotments పరిగా రావటంలేదు. డబ్బు పనూలు చేసేటప్పుడు యిబ్బంది పడుపున్నాము. సెక్రటరీ వద్దన్నానచే, ఛైర్యంగా ఇనర్ల్ ఫండ్సులో నుంచి ముందుగా allot చేయించి తరువాత allotments వచ్చినప్పుడు కీముకొంటున్నాము.

క్యంగవరపుకోట శాలూకాలో ఆమీ అనే ఊరున్నది. థి సంవత్సరాల క్రిందట కాలనై పేమెన్ స్కూముక్రింద ఇల్లు కట్టారు ఒక ఇల్లు గుమ్మాల ఎత్తు పరకు, ఒకయిలు కిటికిల ఎత్తుపరకు వచ్చి, కట్టడాలు పూర్తికాలేదు. డబ్బు అయిపోయింది. మళ్ళీ డబ్బు యివ్వడంలో అందరికి ఒకేరకంగా యివ్వలేదు.

ప్రైవాటు కట్టినవారికి తక్కువ. మధ్యవరకు కట్టినవారికి ఒకమోస్తరు యిస్తున్నారు. అంచే యిదివరకు యిచ్చినడబ్యు దుర్దినియోగం చేసినవారికి ఎక్కువ డబ్యు, స్క్రూమంగా వినియోగంచేసి కట్టుకొన్నవారికి తక్కువడబ్యు యిస్తుంచే - నేనువెళ్లి మా డిస్ట్రిక్టుబోర్డు శాలూకు గ్రాంట్సులో equalisation fund divide చేసి ఎవరెవరికి ఏ పద్ధతులలో యివ్వాలో నెఱిల్ చేసి యిస్తున్నాము హారిజనులంచే కోపంకొద్ది ప్రెసిడెంట్సు చేస్తున్నారనుట అన్నాయిం. హారిజన సభ్యులకు శాసనసభలో సీట్సు కేటాయించినమాదిరి పంచాయితీబోర్డులో ఒకమెంబరు, పంచాయితీ సమితులలో యద్దరు మేళ బర్యను కో ఆప్త చేసుకొనటం లిల్లా పరిషత్తులలో కూడ హారిజన మెంబర్సును తీసుకొనటం జరుగుతోంది లిల్లాపరిషత్తులో హారిజన శాసనసభ్యులు మెంబర్లుగా ఉన్నారు డేశంలో జాతి విభేదము, మత విభేదము పోవాలంటున్నాం కానీ యా అసెంబ్లీలో హారిజన మెంబర్సు యిచ్చే ఉపన్యాసాలు చూసే మన డేశంలో జాతి భేదంగానీ, మత భేదంగానీ పోతుందా అనేఫయం కలుగుతోంది

మైనర్ ఇరిగేషన్ వ్యవహారం మహా ప్రమాదకరమైనదిగా ఉన్నది. ఏప్రిల్ 1 నుంచి డబ్యు యిస్తామని చెప్పినా, అక్కడ ఉద్యోగస్థులు ఉండరు డబ్యు నిరుడు 10 లక్షలు యిస్తే యాపడు ఎక్కువ యివ్వాలి. కానీ మొన్న శోర్డు మెంబరు వచ్చి వచ్చే సంవత్సరం 1 లక్షకంటే ఎక్కువ యివ్వరన్నారు ఇది మమ్ములను అప్రతిష్టపొలు చేయటానికా అని అడుగుతున్నాను మా లిల్లాలో 2,400 నూతలు ఉన్నవి. రాష్ట్రం మొత్తంమీద ఎవరూ చేయలేని పద్ధతిలో చేశాం అన్ని Blocks లో non block areas లో కూడ priority ప్రకారం పంచియచ్చాము. ఇదికూడ మైనర్ ఇరిగేషన్ క్రింద తీసుకొంటాము. నిరుడే యిచ్చాము. అంచే మైనర్ ఇరిగేషన్ మాకు వచ్చిన తరువాత ఎంత ఖర్చు పెట్టాము, ఎన్ని చెరువులు మరమ్మతు చేయించాము, ఎన్ని కాల్వులు ప్రవ్యాంచాము అంచే, ఏమి జవాబు చెప్పాలో అర్థము కావటంలేదు. మైనర్ ఇరిగేషన్ యిస్తే చేర్దాము. అయితే అవక తపకలున్నమాట నిజమే అయితే ఆ విధంగా చేసేవారు ఎవరో ఒకరిద్దరు ఉంచే మొత్తము అందరూ యిలాగే చేస్తున్నారనుకోవటం పొరపాటు. శాసన సభ్యులలో అంతా యోగ్యులుగా, పెద్దమనుషులు ఉన్నారని మనలో ఎంతమంది గుండిమీన చేయివేసి చెప్పటానికి నిలబడతారని అడుగుతున్నాను. లోపాలు ఉంటాయి. చెడు ఎక్కువ ఉంచే తగ్గించుట కొరకు ప్రయత్నం చేయాలిగాని లేని చెడునుకూడ కల్పించి చెప్పటం మంచిదికాదు. మనం ఒకస్థాయికి వచ్చిన తరువాత పటండాగా, మర్యాదగా మాట్లాడటం నేర్చుకోవాలి. ఏదో యిష్టం వచ్చినట్లు

శేనివి కల్పించి యిష్టం వచ్చినట్లు నూటాడటం ధర్మంకాదు. దబ్బు తినేస్తు న్నారు జీపులు ఎక్కి తిరుగుతున్నారు పెట్రోలు కాజేస్తున్నారు, అని అన్నారు. ఎప్పుడైనా త్రిటిప్ టైములోగాని, స్వరాజ్యము వచ్చిన తరువాత గాని ఒక్క జీల్లాలో 2400 నూతలు యిచ్చారా? ఇన్నీ నూతలు రైతులకు సప్లియి చేయటానికి తిరగాలంచే ఎంత పెట్రోలు కాల్పి, ఎన్ని జీపులో తిరిగి, ఎంతమంది రైతులకు తెలియ జేయవలసిన అవసరం ఉంటుందో ఆలోచిస్తే మనకే తెలుస్తుంది.

ఇరవై ఎనిమిది హైసూక్లో లిట్టింగ్స్ లేకుండా ఉన్నవి. వాటి లిట్టింగ్స్కారకు మేము గ్రాంట్ అడిగాము. ఇంతవరకు ఇవ్వాలేదు. అక్కడ ఉన్న కమిటీ ప్రైసిడెంట్స్ తాము కమిటీ ప్రైసిడెంట్స్ అని లెటర్ పేడ్స్లో ప్రాసుకోవటం తప్పి. వారిలో పనిచేసేవారు కనుపించరు అలా బాధలు పడుతూ మేము పనిచేస్తూంచే— “పెట్రోలు కాల్పేళారు, తినేళారు” అని అనటం కావ్యంకాదు “సోపులు, పోడల్లు రాస్తున్నారు” అని అంటున్నారు. మీసాలు గొరిగించుకొంచే—సోపులు పోడల్లు కావాలిగాని, మీసాలు ఉన్న వారికి సోపు తెందుకు, పోడ రెందుకు అని అడుగుతున్నాను. మీసాలు తీయించుకొన్న వారు పోడర్ రాసుకొంచే రంగువస్తుంది గాని, మీసాలు ఉన్న వారికి పోడ రెందుకు చెప్పండి. అందువల్ల ఏవో ఉపన్యాసాలు చెప్పటం నారైంది కాదు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమకు అభివందనా అరిపున్నాను

*శ్రీ పి. చంగల్రాయాయడు (వేపంజేరి). అర్ధ్యా, ప్రానిక పరిపాలనా డిమాండ్ ను బిలపరుస్తా, కొన్ని సూచనలు ప్రభుత్వానికి చేయదలచుకొన్నాను. మన ప్లానింగ్ మినిష్టర్ గారిని అభినందించలేకుండా ఉండలేక పోతున్నాము. కార్బిడ్, పట్టదల, పరిపాలన వికేండ్రికరించాలనే దృష్టి కలిగినటువంటి మన ప్లానింగ్ మినిష్టర్ గారిని మనం అభినందించాలి పరిపాలనను వికేండ్రిక రించి, గ్రామాలకు పాకించాలనే ఉత్సాహం వారికి అధికంగా ఉన్నది. అధికో తూహాం చూపినా, అధికంగా భోజనం చేసినా అశీర్తి వస్తుం దన్నట్లుగా— మంత్రిగారు పంచాయతీ సమితులకు, జీల్లాపరిషత్లకు అధికంగా అధికారాలు; బాధ్యతలు ఇస్తే అశీర్తి చేస్తుందేమోననే విషయాన్ని వారు మర్చిపోతుండా ఉండాలని కోరుతున్నాను పరిపాలనలో ఉన్న లోపాలను మంత్రిగారి దృష్టికి తేవా లనుకొంటున్నాను. నేను కేవలం ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించాలనే దృష్టితో చెప్పటంలేదు. నేను మంచి వానస్పతి స్కర్మమైన విషర్ణు చేస్తున్నాను కాబట్టి నేను తెలుపుతున్న లోపాలను ప్రభుత్వము సపరించాలని కోరుతున్నాను. ఇవ్వచ్చేవన్ అండ వట్టిసిటీ డిపార్ట్మెంట్ మన రాష్ట్రంలో పనిచేస్తున్నంత

స్వర్గమంగా ఏ రాష్ట్రంలోను పనిచేస్తున్నది అని నేను అనుకోను మంత్రిగారు రేపు ఏమి మాట్లాడబోతారో, అది ఈనాడె పత్రికలకు వస్తుంది

మిస్టర్ స్పీకర్ ఇన్ఫర్మేషన్ అండ్ పల్లిసిటీ డిపార్ట్మెంట్ యొదిమాండ్ క్రిందకు రాదు. దానికి సంబంధించిన దిమాండ్ వచ్చినపుడు, ఆ విషయాలు చెప్పండి. ఇప్పుడు ఉన్న దిమాండ్‌పైన మాట్లాడండి

శ్రీ పి. చంగ్లాయినాయుదు పూర్వము ఉన్న జిల్లాబోర్డులకంచే యొజిల్లాపరిషత్తులకు ఎక్కువ అధికారాలు, కార్బోన్ తల ఇచ్చి అధికార వికేంద్రికరణ చేస్తున్నాము. కానీ, రాని భరితం ఎట్లా ఉన్నదంచే — ముందు ఉన్న జిల్లాబోర్డులకంచే, జిల్లాపరిషత్తుల కొన్ని విషయాలలో చాలా అధ్యాన్నంగా ఉన్నవి ముందు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంట్ ఉంచే, ఇప్పుడు జిల్లాపరిషత్తు చైర్‌మన్ ఉన్నారు ముందు ఒక సెక్రటరీ ఉంచే, యిప్పుడు యిద్దరు సెక్రటరీలు అయినారు అక్కడ సెక్రటరీలుగా రెవిన్యూ డిపార్ట్ మెంట్ వారిని వేసినారు. ఈ రెవిన్యూ డిపార్ట్ మెంట్ వారికి, స్టానిక వరిపాలనకు ఎంతమాత్రం సరిపోదు. రెవిన్యూ ఉద్యోగులు అట్టపోసంతో, ప్రజలతో సంబంధం లేకుండా ఉంటారు. అటువంటి రెవిన్యూ డిపార్ట్ మెంట్ ఉద్యోగులు, యొ వికేంద్రికరణ పరిపాలనకు ఎట్లా సరిపోతారో నాకు అర్థం కావటం లేదు చిత్తారు జిల్లాపరిషత్తు ఒక రెవిన్యూ ఉద్యోగిని కార్బోన్ రింగ్ వేళారు జిల్లాపరిషత్తు అధ్యక్షుడు ఒక ఉత్తర్వు వేసే, ఆ కార్బోన్ ఆంత్రరూపును ఆఁపేస్తాడు ఆ కార్బోన్ రింగ్ ఆ ఉత్తర్వును స్టానింగ్ సెక్రటరీకి పంపి “నేను చేయాలా, వద్దా” అని ఇక్కడ ఉన్న ఆఁసర్ ను అడుగుతాడు అంతేగాని అక్కడి జిల్లాపరిషత్తు అధ్యక్షుడు వేసిన ఉత్తర్వును అమలు ఇరవడు. అక్కడి స్టాండింగ్ కమిటీలకు జిల్లాకలెక్టర్ చైర్‌మన్‌గా ఉన్నారు. ఆ కమిటీలో ఒక తీర్మానం చేశారు. ఆ తీర్మానాన్ని జిల్లాపరిషత్తులోని సభ్యులందరు ఒప్పుకొన్నారు ఆ తీర్మానం అమలు పరచుచుని, జిల్లాపరిషత్తు చైర్‌మన్ అర్డర్ వేళారు. ఆ అర్డర్ ను అక్కడ ఉన్న కార్బోన్ అమలు చేయకుండా, జిల్లాపరిషత్తు అగోరవం తెచ్చేవిధంగా అక్కడ ఉన్న ప్రభుత్వ ఉద్యోగితో సంబంధం పెట్టుకొంటున్నాడు. ఇదా పరిపాలనా వికేంద్రికరణ అని అడుగుపున్నాను. ఇదివరకు జిల్లాబోర్డుల పరిపాలనలో అటువంటివి జరిగినవా అని అడుగుతున్నాను. ఇప్పుడున్న రూల్సు ప్రకారం జిల్లాపరిషత్తు చైర్‌మన్ ఉత్తర్వు లేకుండా జిల్లాపరిషత్తు సెక్రటరీ డైరెక్టర్ గా ప్రభుత్వముతో ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు సరవటానికి వీలులేదు. ప్రభుత్వముతో ఏమైనా సంబంధం పెట్టుకోవాలంచే, జిల్లాపరిషత్తు అధ్యక్షుడే వ్రాయాలి. అతనికి తెలియకుండా, జిల్లాపరిషత్తు కార్బోన్ ప్రాయటానికి

ఏమాత్రం వీలులేదు. ఈ విషయాన్ని ఇక్కడ ప్రభుత్వ కార్బోదర్శి దృష్టికి, మంత్రిగారి దృష్టికి తెల్పినప్పటికి, ఆ జిల్లాపరిషత్ కార్బోదర్శి చర్యలను ఖండించటం ఇరగలేదు.

స్టానింగ్, స్టానిక న్యూపరిపాలన శాఖలమంత్రి (శ్రీ పి. రంగారెడ్డి): ఆ తీర్మానము ఏమిటో చెలితే జవాబు చెప్పగలను

శ్రీ పి. చంగ్లాయనాయడు ఏ తీర్మానం అయినా కూడా — అది వనికి రాని తీర్మానం అయినాకూడా — ఆ పరిషత్ ఆమోదించినపుడు, ఆ పరిషత్ చైర్మన్ ఉత్తరును ఇచ్చినపుడు, శాధ్యతగల ఉద్యోగి రానిని అమలుజరపాలా. అక్కరలేదా?

మిస్టర్ స్పీకర్. పనికరాని తీర్మానం అయితే అమలు జరవవచ్చునో లేదో?

శ్రీ పి. చంగ్లాయనాయడు అది చాలా న్యాయమైన తీర్మానము. చానిని ఆజిల్లాకలెట్ర్ అంగికరించారు. ఆ జిల్లాకలెట్ర్ నై ప్రభుత్వానికి నమ్మకం లేదా? జిల్లాకలెట్ర్ ను అక్కడి స్టానింగ్ కమిటీలు ఎందుకు చైర్మన్ గా పెట్టారు? ఆ జిల్లాకలెట్ర్ ఒప్పుకొని, ఆ జిల్లాపరిషత్ చైర్మన్ అధ్యక్షత క్రింద సభ్యులందరూ అంగికరించిన తర్వాత, ఆ తీర్మానాన్ని సక్రమంగా అమలుపరచి ఉద్యోగిమిద ఏమి చర్య తీసుకొన్నారు? ఈ ప్రభుత్వం ఇక్కడ ఉన్న ప్రభుత్వ కార్బోదర్శి.. అక్కడి జిల్లాపరిషత్ కార్బోదర్శికి వత్తాను ఉప్పు, అతడిని పనిచేయకుండా చేస్తున్నారు. ఇటువంటి విధానాలవల్ల అధికార వికేంద్రికరణ ఎట్లా జరుగుతుంది అడుగుతున్నాను రెండు ప్రయివేటు పారశాలలను జిల్లాపరిషత్ తీసుకోవాలని అనుకొన్నది. ఆ రకంగా తీసుకోవాలని తీర్మానం చేశారు. కానీ, ఆ తీర్మానాన్ని పరిషత్ కార్బోదర్శి అమలు పర్చలేదు. ఆ కార్బోదర్శి చేసిన పని న్యాయమని యూ ప్రభుత్వము గాని, మంత్రిగారు గాని అనుకోంచే అనలు యూ అధికార వికేంద్రికరణ విధానాన్ని రద్దు చేసుకొనండి. - జిల్లాపరిషత్ లో ఉపకార్బోదర్శి ఉన్నారు. పిరు ఎందుకు? అక్కడ పనులు అధికంగా ఉండటంచేత ఆ పనులు వారిద్దరు పంచుకొంటారనే ఉడ్డేళంతో వేళారేమోనని అనుకొన్నా, అక్కడ పనులు అధికంగా లేవు కార్బోదర్శికి కొన్ని శాధ్యతలు. ఉపకార్బోదర్శికి కొన్ని శాధ్యతలు ఉండి ఉంచే, వారిద్దరు ఉండటం ఎందుకో నాకు అర్థమయ్యది. కాని ఆ విధంగా లేదు. దోషిమార్గులాగా, గుహాస్తా ప్రాసిన కోట్లై మేనేజర్ గుర్తువేస్తాడు. మేనేజర్ ప్రాసినదానితై ఉపకార్బోదర్శి గుర్తు

పదుతుంది. ఉవకార్యదర్శి కర్ణంజాలక మంచివారు కాకపోతే, ప్రతి దానికి ఏవో అడ్డములు, అటంకాలు చెబుతూ వనులు ఇరగకుండా చేస్తారు వంచాయితీ నమితులలో బి. డి. ఒ. లను ఏర్పాటుచేశారు. బి.డి. ఒ. లు వంచాయితీ నమితి అధ్యకుల క్రింద ఉండాలన్నారు. వంచాయితీ నమితి అధ్యకుల క్రింద పని చేయాలన్నారు చాలా బాగుంది. కానీ, టీచర్సు సెవరినైనా ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయాలంచే—ఆ పవరు బి. డి. ఒ కే ఇచ్చారు టీచర్సును ట్రాన్స్‌ఫర్ చేసే పవర్సు వంచాయితీ నమితి అధ్యకులకు లేవని అన్నారు. ఒక ప్రాంతంలో ఒక టీచర్సు మంచివాడు కాకపోతే, ఆ టీచర్ మాకు వద్దని ప్రజలు (తాము ఎన్నుకొన్న) నమితి అధ్యకునకు తెలుపుకొంచే, ఆ అధ్యకుడు ఆ టీచర్ ను ట్రాన్స్‌ఫర్ చేసే పవర్ కలిగినచక్కా తే పరిస్థితి ఎట్లా ఉంటుందో ఆలోచించండి. ఉద్దీగస్తులు వెళ్లినపుడు ఎవరై తే లేచి నిలబడతారో, ఎవరై తే మర్యాద చూపిస్తారో, వారిని మార్గటం లేదు. మిగతా వారిని మార్గటం జరుగుతున్నారి. “ఈ టీచర్ శాగా లేదు, మార్గాలి” అని వంచాయితీ నమితి ఏక గ్రివంగా తీర్చానం చేసినా, బి.డి. ఒ. ఆ టీచర్ ను మార్గే స్థితి యాదినం లేదు అధికార వికేంప్రీకరణ జరుగుతున్న ర్పుదు అధికారం ప్రజల చేతులలో ఉండాలి కానీ యానాడు దానికి విరుద్ధంగా జరుగుతున్నది ఈ పరిపాలన ప్రజల చేతిలోకి పోవాలని మంత్రిగారి మనస్సులో ఉన్నది కానీ దానికి విరుద్ధంగా ఆచరణలో జరుగుతున్నది. ప్రజలు శాసన సభ్యులను ఎన్నుకొంటారు. శాసన సభ్యులలో నుండి మంత్రులు వస్తారు. ఆ విధంగా మన రాష్ట్రాన్ని శాసనసభ్యులు పరిపాలన చేస్తున్నారు. కానీ, యానాడు ఉన్నటువటి పరిస్థితి ఏమిటం చే—మంత్రిగారు నేరుగా పరిపాలనచేసే పరిస్థితి లేదు. ప్రభుత్వ ప్లానింగ్ శాఖ కార్యదర్శి చేతులోకి రాష్ట్రపరిపాలన పోయింది. వాటి ద్వారానే మన రాష్ట్రపరిపాలన జరుగుతోంది.

పేరుల మాత్రం పరిపాలన వికేంప్రీకరణ గాని power అంతా ఉద్దీగస్తుల చేతులలోనే ఉన్నది. అక్కడ ప్లానింగ్ కార్యదర్శి ఏమిచెపితే అక్కడ జిల్లాపరిషత్తులలో ప్లానింగ్ కార్యదర్శులు అడే చెబుతారు. అక్కడవారు ఏమిచెపితే బి.డి.ఒలు అది చెపుతారు. అధికారం అంతా వికేంప్రీకరణ చేసినామని మనం పత్రికలలో ప్రాసుకోవచ్చు. ఇతర రాష్ట్రాలవారిని మెప్పించవచ్చును గాని అక్కడ ఉండేవారిని మెప్పించలేదు. అంకోక ముఖ్య విషయం ఉన్నది చిత్తారుజిల్లా క లెక్కదు వంచాయితీ నమితులలో Assistant Engineers ను ఏర్పాటుచేసినారు ఈ Assistant Engineer పని చేయడు. అక్కడ ఉండే L. D. Works జరిపించలేదు. జరిపించకపోతే ఈ కార్యదర్శి ఒక D.O. letter

ప్రాశాదు ఈ ఇంజనీరు గమక ఆక్రూడ ఉంచే నేను పనులు పూర్తి చేయలేను. దబ్బు అంతా surrenders చేయవలసి వస్తుందని చెప్పుకున్నాడు శాసనసభ్య లఘు బిన మేము కార్బోరైన్ పోయిచెప్పుకుంచే ఎవరో మంత్రి ఆయనను చెట్లుమన్నారు అనో లేకపోతే ఎవరో మంత్రికి ఆయన బంధువు అందువలన ఆయనను కదిలించేదానికి పిలుకారనో చెప్పుకున్నారు ఎనోగొంతుల రూపాయిలు ఆ తిల్లాలో ఖర్చుపెట్టలేకుండా పోయినారు. ఎందుకోసం ప్రభుత్వం అన్ని కూడ ఉద్దోగస్తుల చేతిలో పెట్టాలిప్పివచ్చిందో నాకు అర్థం కారుండా ఉన్నది వికేంద్రి కరణ ఇరిపి అధికారం అపకా ఉద్దోగస్తుల చేతులలో పెట్టి ఇటువంటి అనక తవకలు జరుపుతూ, అధికారంఅంతా ప్రభుత్వకే ఇచ్చామనిచెచితే మనలను మనమే మోసంచేసుకున్నవాళ్ళం దౌతామని మనవిచేస్తున్నారు క్రొత్త Engineering staff ను ఏర్పాటు చేసినారు. ఈ క్రొత్త Engineering staff ఏర్పాటు చేసే టప్పుడు highways నుంచిగాని, P W D. నుంచిగాని, public health నుంచి గాని తీసుకోవాలని తీర్చానం చేసినారు. ఆ విధంగా ఇంజనీర్లను తీసుకోన్నారు Superintending Engineer ను కూడ ఈ విధంగానే తీసుకోవాలని అను కున్నారు అది ప్రభుత్వ నిర్దిష్టయం 2-12-1960 న గోపనియర్ గంగా ను 1634లో ఒక తీర్చానం చేశాడు Superintending Engineer ను appoint చేసేటట్లు వుంచే public health లో ఉంచే Superintending Engineer కు ఎప్పుడూ promotion రాదు. అందుచేత ఆక్రూడ ఉండేటటువంటి వాళ్ళకి ఇష్టవాలెని తీర్చానం చేసినారు. తీర్చానం చేసినారుగాని స్క్రిటరీగారు highways department లో రి శెలాలకు retire కాలోయే ఆయనను కావాలి అన్నారు ఎందుకంచే యాయినకు ఎట్లా రెండు యొండ్లు extension వచ్చినదో ఆయనకు గూడ అట్లా రెండు యొండ్లు extension యివ్వావచ్చు. అందుకోసం ఆయనను ఎన్నుకోన్నారు అనుకుంచాను ఈవిధంగా extension యిస్తూ ఉంచే క్రింద ఉండే ఉద్దోగస్తులకు ఏమయిన ఆక్రూర ఉంటుండా తల్లి ప్రాప్తి ఉంటుండా అనేదికూడ మనము ఆలోచించాలి అది యొట్లో తప్పి పోయి డుంకోక క్రొత్త ఇంజనీరును పెట్టవలసి వచ్చినది. అప్పుడుకూడ డుంకోక Highways Engineer ను retire అయ్యే వాళ్ళను చూసి పెడ కారు. Public health వాళ్ళకు యివ్వాలి అనుకున్నప్పుడు ఆ public health లో మీ డుండ్పం వచ్చిన వాళ్ళకు ఒకరికి యివ్వుకూడదా? ఎందుకు డుండ్లా చేస్తున్నారు. Public health నుంచి ఉద్దేశ proposals, public health కార్బోరైన్ వంపి స్తోత్ర అవి Planning Commission లో నుంచి ఐటికిరావు. ఆ మంత్రి దగ్గరకు పోయేటప్పుడు P. W. D కి highways ను సంబంధించిన కాగితాలు పోతాయగాని public health కు చెందిన కాగితాలు

పోవు. ఎందుకు ఈ విధంగా చేస్తున్నారు అని అడుగుతున్నాను. మంత్రిగారు ఈ అవకఱవకలు జరగకుండా చూసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

Municipality గురించి ఒక విషయం చెప్పాడాను ఇదివరకు కూడా Hyderabad Corporation కు డబ్బు యిస్తూ ఉన్నారు. విశాలాంధ్రకు ప్రభావ వట్టంగా అయిన తరువాతకూడ ప్రతి సంవత్సరము కొన్ని లక్షల రూపాయట దీని అభివృద్ధి కొరకు యిస్తూ వచ్చినారు ఈ సంవత్సరం ఆ grant ను నిలిపివేసినారు. అనేక దేశాలనుంచి అనేకమంది ప్రైదరాశాండ్ ను చూడడానికి వస్తారు. ప్రైదరాశాదు వట్టం అందంగా కనిపించేటట్లు చేయాలనే కాదు. మంచినీటి వసతి, మురుగునీటి కాలువల విరివిగా ఏర్పాటుచేసి మన వట్టాన్ని పరిశుద్ధంగా పెట్టవలసిన శాధ్యత ఉన్నది. ఇప్పుడు వచ్చే వన్ను లతో అది చేసేందుకు పీలు ఉండదు ముఖ్య కేంద్ర వట్టం కాబట్టి ప్రభుత్వంవారు దీనికికూడ డబ్బు యివ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను

(Sri P. Satyanarayana in the Chair)

*శ్రీ ఉపాధికారి మల్హారు (సూర్యాపేట - రిజర్వ్యూడు) : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన demand చాల ముఖ్యమైనది దేశంలోని గ్రామాల స్వరూపాన్ని మార్గాలిగినట్టువంటి demand యాది గ్రామ పథచాయితీలు, సమితులు, జిల్లాపరిషత్తులు ఏవిధంగా వనిచేస్తున్నాయి ? చట్టంలోనున్న కొర్కె అవకాశాలను అయినా ప్రజలకు అందిస్తున్నవా, లేవా ? ప్రజల యొక్క జీవనస్థాయి పెరిగిందా, లేదా ? లేకపోతే గ్రామ స్వరూపాలు మారినాయా, లేదా అనే విషయాలు ఒకటోకటి తీసుకుని చెప్పాలంచే చాలా ఉన్నాయి. మా సూర్యాపేట కాలూకాలో నా నియోజకవర్గంలో Community Development Works ఎలా ఇరుగుతున్నాయో, వంచాయితీ సమితులు ఏవిధంగా చాటి యొక్క పాత్రమ నిర్యపాస్తున్నాయో కొన్ని ఉదాహరణలు చెప్పాడను స్వపరిపాలన, గ్రామరాజ్యంలో వాటి శాధ్యతలు నిర్యపించాలినటువంటిని పంచాయితీకమిటీలు, అందులో ఉన్నటువంటి మెంబర్లు వారు ఈ చట్టంలో ఉన్నటువంటి కొర్కెసొకర్యాలను ప్రజలకు అందించకుండా ఉన్నారు పంచాయితీకమిటీ ఎన్నికలు జరిగేటప్పుడు ప్రజలు స్వేచ్ఛగా అందులో పాల్గొని, తమ ప్రతినిధులను ఎన్న కొనే అవకాశాలు లేకుండాపోతున్నాయి ఆ విధంగా చేస్తున్నారు. దీనికి ఒక నిర్యచనం చేయవచ్చు. గ్రామరాజ్యంలో పంచాయితీకమిటీలకు మెంబర్లను ఎన్నుకొని, గ్రామ భవిష్యత్తును తీర్మానిస్తున్న ప్రభుత్వం ప్రభాసీకం మధ్య కలతలను రేపి, వారిలో వారికి భేదాలు పెట్టి, వారి జీవితాన్ని చారుమారుచేస్తూ, వారి యొక్క అవసరాలను తీర్మానిస్తున్నాడని అన్నారు.

ఉండేవిధంగా పంచాయతీలు తయారైనాయి. పంచాయతీకమిటీలను ఎన్నుకొనేటప్పుడు ప్రజలు స్వేచ్ఛగా అనిఖితలలో పాల్గొనాలి. జమీందారులుగాని, దేశముఖ్ లుగాని తమ వెత్తనాన్ని నదలకొని, పట్టచాలలో ఉన్నటువంటి వెత్తందార్లు అంతా దీనిని అవకాశంగా తీసుకుని, మళ్ళీ గ్రామాలకు వెళ్లిపంచాయతీకమిటీలలో ప్రెసిడెంటులు అయి, ఈ అవకాశాన్ని కూడ ప్రజలకుఖుషుండా తమ చేతిలోనే పెట్టుకొని వెనుకటి వెత్తనాన్ని సాగించాలనే ఉద్దేశ్యంతో దీనిలో పాల్గొంటున్నారు. ఉదాహరణకు ఎత్తుపాడు అనే గ్రామం ఉన్నది. తొన్నారెడ్డి సోమసుందరరెడ్డిగారు అనే ఆయన మాసూర్యపేట తాలూకాకు జమీందారు వారే, దేశముఖ్ వారే. సర్వాధికారం వారికి ఉన్నది ఆగ్రామంలో ప్రజలు స్వేచ్ఛగా కమిటీని ఎన్నుకొని, గ్రామాన్ని కాగుచేసుకోడానికి అవకాశంలేకుండా గ్రామంలోని ప్రజలందరిని కూడగట్టుకొని, "మా ఊరికి చేతులెత్తే పద్ధతి కావాలి, దేశముఖ్ గారే మాకు ప్రెసిడెంటుగా ఉండాలి" అని ప్రజలందరిని ఒక్కటికే అనిపించి, చేతులెత్తే పద్ధతి ర్యారానే ఎన్నికలు జరిపించి, కానే ప్రెసిడెంటులు గ్రామాన్ని ఏమి కాగుచేయుకుండా పైదరాశాద్ పట్టణంలోనో, దేశ మార్యాపేటలోనో ఏదో ఒక బెరాగెస్ చేసుకుంటూ కూర్చుంటాడు ఆగ్రామంలో ప్రజల యొక్క ఫీతిగాని, గ్రామంలో జరిగే అభివృద్ధి గురించిగాని ఆయనకు తెలియనప్పుడు అటువంటి ఆయనను ప్రెసిడెంటుగా ఉంచితే ఏమనుకోవాలి? ఇది ప్రజలకు స్వేచ్ఛయచినట్లో, లేక ఎక్కుడనో కూర్చుని అధికారాన్నంతా చేతులో పెట్టుకొని, ప్రభుత్వం నుంచి వచ్చిన సౌకర్యాలను ప్రజలకు కలిగించుకుండా ఉండేందుకు చేసిన ప్రయత్నమా? అని ప్రెశిస్తున్నాను.

మార్యాపేట మునిసిపాలిటీ గురించి మంత్రిగారికికూడా బాగా తెలుసునమకుంటాను. మునిసిపాలిటీలు గ్రామ పారిశుద్ధమునకు ఏమాత్రము కృషిచేయడం శేడు. ఇందుకు సంబంధించి మార్యాపేట మునిసిపాలిటీలో జరిగిన ఒక వివయం చెబుతాను. శ్రీ సోమసుందరరెడ్డిగారు ఒక వెట్లోల్ లంకుమస్తాను ప్రకారంగా కాకుండా రోడ్సుకు ముంటగా కట్టించి, కాల్యు త్రవ్యదానికి అటుంకము కలుగజేసారు. అక్కడ మురుగుసీరు పోవడానికి అవకాశం లేక ఆగిపోవడం జరిగినది అక్కడ రెండు గ్రూపులు ఏర్పడి ప్రెసిడెంటు ఒక వైపు, దేశముఖ్ ఇంకొకవైపు వుండే ఆ దెబ్బలాటలో గ్రామప్రజ జీవితము కలపితము చేయుట ఇరుగుతున్నది. ఎందుకు ఈ విధంగా ఇరుగుతున్నది?

అదేవిధంగా పంచాయతీసమితు లున్నవి. అక్కడ ప్రెసిడెంటు ఎన్నికలు, ఇతర ఎన్నికలు ఏవిధంగా జరిగాయనే విషయాలలోకి నేనిప్పుడు పోవడం

లేదు. ప్రభుత్వంనుండి కేటాయిఁచబడే డబ్బు ప్రజల అధివృద్ధికి ఏమాత్రం అర్థ పెట్టకపోవడము బరుగుతున్నది. నస్సిడి శాఖలకు, తక్కా-వీ అప్పులు మొదలగు ప్రజాధివృద్ధి కార్యక్రమములకు ప్రభుత్వం డబ్బు కేటాయిఁస్తున్నది కాని, అచి స్క్రమముగా ప్రజలకు అందుటలేదు. ప్రతి గ్రామంలో తమయుక్క కార్యక్రతలు మాత్రం యొ సశిడి వెల్ని సహాయం చేయడం జరుగుతున్నది విషయములన్నీ ఆలోచించి. ఎవరికి ఈ సహాయం, ఎవరికి అవసరము లేదు, అను విషయములు దృష్టిలోకి తీసుకుని న్యాయముగా ఈ సహాయము జరుగుట లేదు. తమ తమ విణట్టుకు మాత్రం యిని అందుతున్నవి సూర్యాశేట వంచాయితి సట్ట-కమిటీలో నేనీ విషయాన్ని చెప్పాను. ఇందుకు సంబంధించి నే నింకొక ఉదాహరణకూడ చెప్పగలను. లంఛాదితండ్రాలోంచి ఒకతను తనకు ఎనిమిడెకరాల చెలకా వుంచే దానిని సేద్యం చేసుకొనే నిమిత్తం శాఖికి నస్సిడి కావాలని దరఖాస్తు పెట్టుకొన్నాడు. ప్రత్యేకంగా అతని అవసరాన్ని ఐలిపి, అతనికి యిప్పిఁచవలసిందిగా నేనుకూడ చెప్పాను కాని కమిటీసంకా దామినేట్ చేసి ప్రపసించుగారు చెప్పినట్లు జరిగేవిధంగా అక్కడ చేసారు. ఈ విధంగా అవసరావసరాలు గమనించకుండా ఈ వనులు జరుగుతున్నవి. అక్కడ నేను పట్టుబడితే కమ్యూనిస్టు, కాంగ్రెసు విభేదాలు తీసుకువచ్చారు. అదేవిధంగా తక్కా-వీ అప్పులుకూడ ప్రజలకు సరియైన విధముగా అందడంలేదు హరిజను అక్కడ మంజారు చేయుటలోకూడ చాలా వషపాతం జరుగుతున్నది. మా హంజార్ నగర్ శాలూకాలో ఒక గ్రామములో ఒక శాఖిని మంజారు చేశారు. మంజారు అయిపోయినతరువాత, కిల్లాపరిషత్తు అధ్యకుడు స్వయంగా ఈ గ్రామమునుండి ఇంకొక గ్రామమునట్లు ఆ శాఖిని మార్పడం జరిగింది తీర్మానంకూడ అంగికరించబడిన తరువాత ఎందుకివిధంగా జరిగింది? అని అడిగే పొరపాటు జరిగింది ఇకమీద వచ్చేదానిని యొ ఊరికి మంజారుచేస్తాను' అనికూడ వారు ఒప్పుకొనడం జరిగింది. ఎందు కి విధమైన పొరకాట్లు జరుగుతున్నాయి?

అస్పృతుల విషయముకూడ అదేవిధముగా ఉంది. పాల్యంచ టాకుకు సంబంధించి ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను. గుండెహూడి అనే గ్రామానికి చశువుల అస్పృతిని మంజారుచేశారు. అంతేగాక, బి. డి. బ. వంచాయితి అధ్యకులు ఆ గ్రామమునకు వెళ్లి ఆ గ్రామం అన్ని విధములా అనుకూలమైనదని, అక్కడ అస్పృతి పెట్టవచ్చనని, ప్రజల నడిగితే వారు స్ఫూర్ధము ఇస్తామని, డబ్బు ఇస్తామని కాండుకూడ ప్రాసి యివ్వడం జరిగింది. ఆ తరువాత, ఈ వంచాయితి ఉపాధ్యకులు, నుండి కాంగ్రెసు అధ్యకులు కొల్పి వర నుఱ్చయ్యగారు

ఆ గ్రామానికి కాకుండా ఏల్చారు గ్రామానికి మార్పించారు. దీని అర్థం ఏమిటి? ఎందుకు మార్పవలసి వచ్చింది? శాంద్యున ప్రాసి యిచ్చినతరువాత, అంతా నిశ్చయమైన తరువాత యొ విధమైన మార్పులు ఎందుకు జరుగుపున్నవి? పీటి ప్రభావం ప్రజా తీవితంపై ఎలావుంటుందో, ఎంత కలపితమవుటుందో ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను ఈ అధికార వికేంద్రీకరణ ప్రజలలు ఏ విధంగానూ ఉపయోగకరముగా కనిపించడములేదు ఇది విఫలమైనదనికూడ చెప్పుకప్పుదు. కనుక మంత్రిగారు ఇది ప్రక్రమంగా ఆచరణ జరుగు విధముగా ప్రవేశచేటుటకు ఆలోచించవలసిందిగా మరొకసారి కోరుతున్నాను

*శ్రీ కల్పారి సుబ్బారావు : అధ్యక్షా, పరిపాలన ప్రజల హాస్తగతం చేయడం ద్వారా యివ్వడు జరుగుతున్న వ్యవహారములు చాల హాస్త దాయకముగ నున్నవని నేను చెబుతున్నాను వంచాయితీరాజ్య మేర్పుడిన తరువాత ప్రజలలో ఒక నూతన చేతన్య కి కి ప్రరూపించి ప్రజలలో తమ మార్గము తామే సరి చేసుకొనవలయ్యేనే ఉత్సాహము, ఉల్లాసము దినదిన ప్రవర్తమాన మవుతున్నవి. కానీ, లోట్లు పున్నదిని కొంతమంది చెబుతున్నారు. లోట్లు ఉండక తప్పదు. ఉన్నది ఉన్నట్లు అధికారము ప్రజల హాస్తగతమైనప్పుడు—ఎట్లు పరిపాలన చేయవలె, ఏమిటి? అనే పరిమితిలేని సమయములో కొన్ని అవకాశములు ఇరిగిపే జరగవచ్చును. కానీ, అందువలన అంతా చాలా అభ్యాసాన్ని ముగా నున్నదని చెప్పడము హాస్తాస్పదమైన విషయము కొంత ఆలోచించి, కొన్ని దినాలు మాసిన తరువాత, ఏమైనా చెలితే శాగుంటుంది. శ్రీ చెంగలరాయనాయుడు గారు ఇందులో అధికార్ద జీక్కుం ఎక్కువగా పున్నదని అన్నారు. అధికారసు ప్రజల హాస్తగతమైన తరువాత; ఏ పని ఎట్లు చేయవలెనని కోనప్పుడు తెలివిగల అదికార్ద కొంతమంది వారిిచ చక్కనే పద్ధతిలో చెట్టుడానికి— ఎక్కుడిఁ ఒకరిద్దరు ప్రయత్నించి పుండవచ్చు గాని, అన్నిచోట్ల అచే విధముగా పున్నదని చెప్పడం సరికాదు వంచాయితీ పరిపాలన. చాగుగా జరుగవలయున్న ఎన్నికలు రహస్య టటింగు ద్వారా జరుగవలయునని అనేకసార్లు చెబుతున్నాము.. ఆ విధముగా వచ్చినవారితో పరిపాలన చక్కగా సాగించుటకు అవకాశమున్నది. వంచాయితీలో పుండేవారే తమతమ గ్రామములకు ఏమి కొవలయునో అయిదేళ్కు పథకములు వేసుకొని, వారి నా పథకములపై చక్కగా నడుచు నట్లు చేసిన పరిపాలన చక్కగా జరుగుటకు చాలా అవకాశ మున్నది. ఈ సమయములో నే నోక విషయముపై కేంద్రీకరించి చెబుతాను. ఆది శిక్షణ. ఇది చాలా అవసరమైన విషయము. మేము 10, 15 సంవత్సరములుగా అనుభవము కలిగియున్నాము. గ్రామములలో చదువుకున్న పిల్లల వాళ్కు చక్కని

ఉత్సాహము కల్పించే శిక్షణ యిచ్చి గ్రామాభివృద్ధికి తోడ్పడవచ్చును. ఈ ప్రాచీయానింగ్ యొక్క ఆవశ్యకత చాల పున్నది. అమెరికా మొదటగు యితర దేశాలలో పోర విద్యాలయముల ద్వారా సిటీఫెన్ పివ్ అంచే ఏమిటి ? తమ గ్రామమును తా మేఖిధముగా రక్షించుకోవలయిను ? అను విషయములు వారికి చక్కగా చెప్పి, వల్లెలలో పోకిరిలుగా తిరుగుతుండేవారికి మంచి శిక్షణ యిచ్చిన వారు ఉత్సాహముతో, ఉల్లాసముతో పనిచేయుటకు తోడ్పడుచెదరు.

నేను పంచాయతీవారిని ఒక్కటి కోరుతున్నాను. ఈ మధ్యన థారత సేవక్ సమాట్ తరఫున బ్రటయానింగు కోర్సు ప్రారంభిస్తున్నారు. థారత సేవక్ సమాజము గ్రామాలలో పుండె యువకులను దేశాన్ని శాగుచేసు కోవాలని అభిమానం గలిగిన యువకులకు బ్రటయానింగు యిచ్చి ముందుకు తీసుకు వస్తున్నది. ఆ తర్వీదు యివ్వడంలో పంచాయతీవారు కూడ కొంత సహాయం చేయాలి. వారు బ్రటయానింగుకు 250 రూపాయలు మాత్రమే యిస్తారు. ప్రతిసంవత్సరం రెండు మూడు కాగ్యంప్పు ఏర్పాటుచేసి రెండుండికి బ్రటయానింగు యిచ్చినట్లయితే చక్కని వ్యవస్థ ఏర్పడి గ్రామాలలో చక్కగా బ్రతక దానికి సౌకర్యాలు కలుకజేసుకోడానికి శాగుంటుంది. అందుకు ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. ఆ పద్ధతిన మన రాష్ట్రంలో మూడు శిక్షణ కేంద్రాలు ఏర్పాటుచేసే శాగుంటుంది తెలంగాచాల్లో ఒకటి, రాయలసిమలో ఒకటి, సర్కారులో మరొకటి శిక్షణ కేంద్రాలను ఏర్పాటుచేసి అనేకమందికి తర్వీదు యివ్వవచ్చు. మన స్టానింగు విషయపంచంగా సాగాలంచే, దేశంలో పుండె యువకుల ఉత్సాహాన్ని కేంద్రీకరింపచేసి వారిలో దివ్యమైన నూతనకి ని కలగజేయడం అవసరం. అందువల్ల యా మూడు ప్రాంతాలలోను మూడు విద్యామందిరాలు చెట్టించి లేకపోతే ఉన్న వాటిలోనే చక్కటి అవకాశాలు కలగజేసినట్లయితే తర్వీదు యివ్వడానికి పిలుంటుంది. అందుకు ప్రయత్నాలు జరగాలి. కొంతమంది యానాడు సోషలు ఎద్దుకేషాస్ ఆగ్నేయ జరులు ఎందుకు అంటారు. అనసు సోషలు ఎద్దుకేషాస్ ఆగ్నేయ జరులంచే ఏమిటో ఆగ్రంచేసుకోకుండా ప్రశాసన మాటలాడేది చూస్తుంచే ఆశ్చర్యం వేస్తుంది. ఈ సోషలు ఎద్దుకేషాస్ ఆగ్నేయ జరులు పంచాయతీ సమితులకు ప్రాంతపంచాయాలు. ఆ ఆగ్నేయ జరు తన విధ్యుక్తధర్మాన్ని చక్కగా నెరవేర్పడానికి చక్కని తర్వీదు యివ్వాలి. ప్రథుత్వం యా సంఘాన్ని ఎచటకు తీసుకుపోతుందో ప్రశాసన చెప్పి, ప్రథుత్వం యిచ్చే సదుపాయాలను గురించి ప్రశాసన చెప్పడం ఆయన శాధ్యత. ప్రశాసనాలో చెప్పి తగిన కృషిచేసే ఉద్యోగిని గురించి ఉరకే హదావిడి చేయడం, ఆ ఉద్యోగి ఎందుకు అసడం కేవలం చాని అంతర్మాం తెలుసుకో

కుండా మాట్లాడడనే అవుతుంది. స్త్రీ ఎందుకు అంటారు. స్త్రీ ఎందుకు ? అంచే ఇంట్లో ఫార్గ్యూ ఎందుకు అన్నట్లు, పుంచుంది. స్త్రీలు జనాభాలో వందకు ఏబదిమందిగా వుంటున్నప్పుడు వారికూడ అన్ని విషయాలలోను అనుభవం యివ్వాలి. వారుకూడ పాటలు, పద్మాలు ఉత్కాషహంతో ఉల్లాసంగా ఉండే టట్లు చక్కని నూతనమైన పద్ధతిని ప్రవేళచెట్టాలి వారిచేత చక్కని వని చేయించాలి విద్య సేర్పుకొన్నారు, ఇంగ్లీషు చరివారు, ఫేనే హాడరు వేసు కొంటారు అని ఆంధ్రప్రదీప క్రాసింగంచే అది రకార లోపమైన అంధప్రదీప అవుతుంది ఒకొక్కప్పుడు. మంచి వయస్సులో పున్న స్త్రీలను కొంతమందిని విద్యావంతులనుచేసి మంచి తర్పిదు యిచ్చి మంచి కార్యక్రమాలు చేయించ వలసియున్నది. కికుణాలలు అవసరం స్త్రీలకు ప్రత్యేక కికుణాలలు ఏర్పరచి అయినా ఏమేమి చనులు చేస్తే గ్రామాలు అభివృద్ధి అవుతాయో ఆలోచించి, ఆవిధంగా చెయవలసి యున్నది నేను కొన్నిచోట్ల ప్రయత్నంచేసి చూపించాను. అనేకమంది మన ధర్మంలోను, నున మతములోను, మన సీతి యందు నమ్మకం లేనివారు కొంతమంది స్త్రీలు - ప్రిస్టియన్సు - వస్తుంటారు. అందువల్ల, మనం ముందుకు పోవడానికి పీలులేకుండ పున్నది ఈ విషయం అనేకమందికి తెలుసును. మీటింగుకు ఆడవారిని రమ్మంచే రారు. పశుపు కుంకానికి రమ్మంచే వస్తారు ఇది ఫార్గ్యూళమీద థర్తల పెద్దరికం పశుపు కుంకానికిపోయి వస్తానంచే అతను చెల్లిరమ్మంటాడు. మీటింగుకు చెడతా నంచే నువ్వు మీటింగుకుపోతే దేశం నాళనం అయినట్లు. నువ్వుపోయి, నేనూ పోతే ఎట్లా అంటారు. పశుపు కుంకుమకు వెళ్లవద్దంచే తన ప్రాణం ఎక్కుడ పోతుండోనని జాగ్రత్తగాపోయి చెప్పినరంతా విని రా అంటాడు. కనుక ఆర్థవద్దతి నములులో పెట్టి స్త్రీలోకంలో ఉత్కాషహాన్ని కల్పించి గ్రామాభ్యరయానికి ప్రయత్నం చేయాలి నేను చేసినచోట చక్కగా ఇరిగింది స్త్రీలు అత్యంత అభివృద్ధి చెంది అభివృద్ధికి కృషి చేయాలి కనుక వారందరికి సరైన కికుణ యివ్వాలి. ఈ చేశాన్ని పవిత్రవంతంగా, సీతిగా, నిష్ఠగా నియమంగా నడపాలి. ఇందుకుగాను ప్రణాస్యామ్యం సదా అభివృద్ధి కావాలి కనుక దబ్బు ఖర్చుచేసి అయినాసరే కికుణాలలు పెట్టి వ్యవహారం చేయడం అవసరమని చెబుతూ నేను విరమిస్తున్నాను

*స్త్రీ ఎన. వెంకయ్య : అధ్యక్షా, సమాజవికాస కేంద్రాలు ఎట్లా వని చేస్తున్నాయో చాలమంది చెప్పారు. ఆయతే యిప్పుడు సవరణ కావలసిన విషయాలేని అనే దానిమీద ఎక్కువగా దృష్టిపెట్టుకొని నేను కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను. ఇప్పుడున్న చట్టంవల్ల చాల యిబ్బందులు కలుగుతున్నాయి

ఉద్దోగులకోసం ఎక్కువగా దుబారా అవుతున్న దనేది స్పష్టమవుతున్నది. Normal stage లోకి వచ్చిన క్లాకుల ఆధాయం చాల తక్కువ. అలాంటప్పదు యింత సిబ్బంది ఉండవలనిన అవసరం ఉండదు. సిబ్బంది లేకుండా వనిచేయడం కూడ కష్టమే అవుతుంది. పూర్వం శాలూకాబోర్డుల విషయంలోకూడ ఆనేక రకాలైన అభిప్రాయాలొచ్చాయి. దుబారా అనుకొన్నారు, వరిపాలన స్థాష్టవంగా ఉండదు అనుకొన్నారు, అఖరికి వాటిని రద్దుచేయడం జరిగింది ఇప్పదు అలాంటిస్తి రాకూడదని నా అభిప్రాయం. ఇప్పుడు మనకు స్థానిక విషయాలలో అత్యంత నిపుణులైన మంత్రిగా రున్నారు సమర్థులైన వరిపాల కులు, అధికారులు డిపార్ట్మెంటులలో ఉన్నారు వీరందరి అభిప్రాయులూ ఒక తీరుకు వచ్చి సవరణలు జరిగి యిది శాఖ్యతంగా నిలబడేటట్లు చూడడం చాల అవసరం వికేండ్రికరణ అంచే జనసామాన్యం తమను గురించిన వ్యవహారాలు తమ కళ్ళుఎఱుటనే నిర్వహించుకోవడం దీనికి అవకాశాలు రావాలని, చాల అవసరమని అందరూ అంగీకరిస్తున్నారు. ఇది గాంధీగారి సిద్ధాంతాలలో ప్రధానమైనది. నేనిప్పుడు గాంధీగారి సిద్ధాంతాల గురించి ప్రశ్నకంగా చెపు నక్క-రలేదు. ఇప్పుడు పాలనలో వున్న ప్రభుత్వపార్టీకి ముఖ్యమైన అధినేత అయిన సెప్రహాగారు గాంధీజమును ఆవడిలో పూడ్చిపెట్టి సోమలింగం తమ చేయింగా ప్రకటించారు అటువంటప్పదు సోమలిస్తే సమాజానికి అనుగుణంగా చూచుకోడం, ఆలోచించుకోవడం అవసరం అది సహాజమే అయితే కేంద్ర ప్రభుత్వంలోని అధికారులు, రాష్ట్రప్రభుత్వంలోని అధికారులు వారి వారి దృష్టితోనే నడిపించాలనే ప్రయత్నంలో ఉండడం సొష్టవంగా నడవడానికి కారణాలు కాణాలవని మనిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడున్న అధికారాలు వీలయినంత వరకు యింకా పెంచడానికి ప్రయత్నం చేయాలి తనిథి అధికారం మాత్రం ప్రభుత్వం ఉంచుకోవచ్చు. తప్పులు చేస్తున్నవారిని, శాసనంవకారం వ్యవహారించని వారిని చురుకుగా చర్యలు తీసుకొని శిక్షించినట్లయితే అవి న్యాయమై నప్పదు సమర్థించడానికి అందరూ సిద్ధంగా ఉంటారు. తప్పులు చేసిన వారిని శిక్షించినట్లయితే మిగశావారు తప్పులు చేయకుండా పుండడానికి పీలపుంది, సమితులలోని వాట్సు, వరిష్టతులలోని వాట్సు తప్పులుచేస్తే వారిని శిక్షించడంలో వెంటనే చర్యలు తీసుకోటం చాల మంచిది అట్లా చేసినట్లయితే తప్పులు జరగడం తక్కువ అవుతుందని నా అభిప్రాయం.

ఇప్పుడు క్లాకులలో చేసే వ్యాయాన్ని చాలా ఫాగం ఉద్దోగుల కొరకే చేయవలని వస్తోంది. అందుచేత చెందు క్లాకులను కలిపి ఒకే క్లాకుగా చేసి నట్లయితే కొంత కలిసివస్తుంది. 7 లక్షలు ఖర్పుచేసే సంస్కరణ ఇంత సిబ్బంది

ఉండడం దూబరా ఏమో అనిపిస్తుంది. రెండు బ్లాకులను కలిపి ఒకటిగా చేసి నశ్యదు మూడవవంతు ఖర్పు అయినా తగ్గుతుంది ఆవిషయంలో శాసనసభలో సవరణలు తేవడానికి ఆలోచిస్తారని అనుకుంటున్నాను, గౌరవనీయ మిత్రులు సుశ్వారావుగారు సిబ్బంది విషయంలో కొన్ని సూచనలు చేశారు, సోషల్ ఆగ్రహి జర్నలుగా ఉన్నవారికి ఇప్పుడు అంతగా పనిలేదు. ఈ రీలను బ్లట్టీచూస్తే ఉపయోగపడుతున్నట్లు కన్నించవచ్చును. కాదంచే ఈరోజున సెప్చూగారికి కోపంకూడా వస్తుంది. సోషల్ ఆగ్రహి జర్నలు తొలగించాలని చెప్పడం కాని వారిని తిసివేయటం సంభవమైన విషయంకాదు. వారికి ఈరోజున గ్రామాలలో సమావేశం ఏర్పాటు చేయాలంచే పదిమందికూడా దొరకడంలేదు.

వారు ఏ విజ్ఞానానైనా ప్రసారకు ఎట్లా అందించగలయి? ఈ రీలనుమాత్రం జాగ్రత్తగా భ్రాసుకుని వారికి ప్రాధాన్యం ఉన్నట్లు మాపడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు రికార్డరీత్వాన్ని ప్రముఖంగానే కనబలుతుంది ఆచరణలో వారికి ఏమీ పనిలేదగి అందరికి తెలిసినదే. వారిని మరోకరకంగా ఉపయోగించు కుంచే మంచిదగిని నేను అనుకుంటున్నాను. ప్రాథమిక పారికాలలు సమితి ఆధినంలోనికి చేరాయి. వాటి ఇన్ స్ప్రెక్స్ కు వేరే అధికారులను సియమించే బిదులు వారినే ఆ సూక్తాల్సుకు Inspecting Officers గా చేసినట్లయితే కొంత వరకైనా ఖర్పు తగ్గుతుందేమానని మనవి చేస్తున్నాను, వారికి ఈపనిని అప్పిగించినట్లయితే పరిపాలనా స్టోర్స్ వం చెడుతుందేమానని భయపడవక్కరలేదు. గ్రామాలలోని పారికాలల వల్ల నే పిల్లలు ముందుకు రావాలంచే కష్టం, వారు ప్రయివేటు చెప్పించుకోవలసి ఉంటుంది విద్య విషయంలో కరించాలి శాసించడానికి అపకాళాలు తక్కువ వారికి ఇప్పిమానాలు వేయడం వరకే ఎద్దుకేషనల్ ఇప్పార్టుమెంటుకు అధికారం ఉండి ఉన్న కాప్ట్ మర్యాద ఫోగ్‌గూట్టుకోవడం ఎదుకని గ్రామాలలో చూసే మాడనట్లుగా వ్యవహారాలు చేసుకుంటూటారు ప్రాథమిక విద్య చాలా లోపభూయిషంగా ఉండి. విద్యకు ప్రాధాన్యమే ఇవ్వడం లేదు. పరికాల మొదలైనవాటికి ఎట్లి ప్రాధాన్యత ఇవ్వడకుండా ఉద్దోగ విధులకే ఎమ్మివ ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడుతోంది విద్య విషయంలో సోషల్ ఆగ్రహి జర్నలు ఉపయోగించుకున్నపుడే మనం అను సాంఘికాధివృద్ధిని సాధించ గలుగుతామేమో! పీటన్నింటి దృష్ట్యా సోషల్ ఆగ్రహి జర్నలు గ్రామాలలోని పారికాలల తనిభినీకూడా అప్పగించవలెనని కోఱ చున్నాను. బ్లాకు కేంద్రాలు ఇప్పుడు ఏదో ఒక మూల ఉండడం తటస్త పడుతోంది. వాటిని బ్లాకునకు మధ్యగా ఉండేటట్లు ప్రయత్నం చేయవలెనని కోఱ తున్నాను. కొరింపాడువంతే బ్లాకులు శాసనసభ్యులకు కూడా నోటిసులు వంపడంలేదు నోటిసులు వంపడం అత్యవసరమని ప్రభుత్వంవారు ప్రాసినా

వంపడంలేదు. నోటీసులు పంచనివారి విషయంలో తప్పకుండా చర్య తీసుకోవలని ఉండి స్తాయిసంఘ తీర్మానాలను సమితులు, పరిషత్తులు సమగ్రంగా ఆలోచించడానికి అవకాశం ఉండదు. ఆ తీర్మానాలను పరిశీలించే అవకాశం కల్పిస్తారని అలాంటి సవరణను చట్టంలో తీసుకువస్తారని ఆశిస్తున్నాను సమగ్రమైన అభ్యర్థయక రమైన వికేంప్రైకరణకు పిలుగా చట్టంలో సవరణలు తీసుకురావాలని ఆశిస్తున్నాను.

***శ్రీ నంబారి శ్రీనివాసరావు :** అధ్యక్షా, మంత్రిశేఖరులు ప్రతిపాదించిన డిమాండును నేను వ్యాపారాలకు బలపరుస్తున్నాను. ఈ సందర్భంలో మంత్రిగానే కాకుండా, సామాన్య శాసనసభ్యుడిగా తమ నియోజకవర్గంలో స్థానింగుకు సంబంధించి, వంచాయితీలకు సంబంధించి, ఇతరంగా గ్రామాభివృద్ధికి సంబంధించి వారు చేసిన కృషి నాకు స్వయంగా తెలుసు. తమ ప్రాంతానికి విధి వర్ధుల క్రింద ధనం కావాలని వారు ఎలాంటి కోరికలనైటే కోరారో, అదేవిధంగా ఇతర శాసనసభ్యులు తమ ప్రాంతాలను గురించి కోరినపుడు ఆ కోరికలను కూడా కొంచెం ఉదారంగా మాడాలని కోరుతున్నాను. తైనాన్నపు దృష్టిలో పెట్టుకోవర్డనికాదు, అవస్త్రీ దృష్టిలో పెట్టుకునే కొంచెం ఉదారంగా వ్యవహారిస్తే ఎక్కువ ప్రతిఫలాన్ని గ్రామస్తులు పొందడానికి పీలుంటుంది ఏర్క మైన వికేంప్రైకరణ కానివ్వండి, గాంధీజిం కానివ్వండి; సోషలిజం కానివ్వండి, సోషలిజంలో నుంచి కమ్యూనిజింలోనికి మార్పురాణివ్వండి, నేను మొదటి నుంచి శాసనసభలోను, తైట ఒకచేమాట చెబుతున్నాను ఎప్పటిదో మనుధర్మంలోని సూక్ష్మారం ప్రకారం మాలవల్లెలను గ్రామాల నుండి నాలుగైదు మైళ్ల దూరంలో, ఒకరి చాపుకబురు మరొకరికి తెలియకుండా, గ్రామాల నిర్మాణం జరుగుతుంచే, వేలకోట్లు బాపాయిలు కాదు, కోట్ల కోట్లు రూపాయిలు తెచ్చినా, ప్రజానీకానికి విధి మైన సహాయం చేయలేము హారిజన వేటలు main village కి మూడు మైళ్ల త్రికోణంలో ఉంచే, ఇక్కడ రేడియో పెడిషే దాని ఆంతశాఖ అక్కడకు వెళ్లడానికి పీలులేదు, విద్యుత్పక్కి వస్తే ఆ polis అక్కడకు తీసుకువెళ్లడానికి అవకాశంలేదు, మంచినీటి సమపాయం కలిగించడానికి లేదు; అఖరికి children's park వేంయాలన్నా ఇబ్బందిగానే ఉంటుంది. ఇదంతా హారిజనులు కూడా మిగతా ప్రజలవంటివారే అనే భావం కలిగించేట్లా జరగడంలేదు. అది జరుగనంతకాలం హారిజనులు హారిజనులుగాను, రెడ్లు రెడ్లుగాను ఉంటారు తప్ప వికేంప్రైకరణ అన్నా, సోషలిజం అన్నా ఏమీ ప్రయోజనం ఉండదు. నా సూచన ఏమిటంచే ఎంత ఫామిలీ స్థానింగ్ అని మనం చెప్పుకుంటున్నా ప్రచండోద్యుగంలో

సంతానం ఉత్సవితరించి అవుతూనేకంది. ఒక ఇరవై సంవత్సరాల లోపున ఎంత జనాభా పెరిగినప్పటిక ఫలానా ఈస్ట్ లంలోనే ఇండ్యూ కట్టుకోవాలని అనవచ్చును రోడ్లు వేయడానికి ఏ అయిదువేల రూపాయిలో ఇస్తే, గ్రామవిస్తీర్ణం ఏ నాలు గైదు పైట్లో ఉంచే వారిజనవాడతు ఏమి చేయాలన్నా కప్పగానే ఉంటుంది. పంచాయతీలను అభివృద్ధిచేసేవిషయం వచ్చినపుడు తఱకు, థిమవరం తాలూకా పంచాయతీలను, వెనుకబడిన చింతలపూడి తాలూకాలోని పంచాయతీలను ఒకే రకంగా *real* చేసి, అన్ని పంచాయతీలు కూడా 50% contribution ఇవ్వాలని అంచే న్యాయంకాదు. అటువంటి ప్లాను ఏ విదంగాను పరిమేళ ప్లాను అనిపించు కొదు ఆర్కికంగాను, సాంఘికంగాను వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు తగిన సహాయం అందజేసినప్పుడే ఆ ప్రాంతాలకూడా ముందుకు వచ్చి మిగతా వాటి స్థాయిని చేరుకుంటాయి చింతలపూడినుంచి వయా తీగెలవండ, నరసాపురం మీదుగా జంగా రెడ్డిగూడెం పోయే 24 మైళ్ల రోడ్లు ఉన్నది. అది అంతా అరణ్యప్రాంతం, ఇయరాలు, మలేరియా, ఎన్నో రకాల సాధక శాధకాలు అక్కడ ఉన్నాయి అటువంటి పోట్ల ఇంపింగ్ 50% contribution ఇస్తేనే రోడ్లు అంచే ఇరవై పంచవర్ష ప్రచారికలు జరిగినా, అక్కడివారు ఇచ్చుకునేడి లేదు, వారికి రోడ్లు వచ్చేది లేదు మంత్రిగారు నోట్ చేసుకోవాలని కోరువున్నాను. ఒక ల్లామలో అనుప్రతి కావాలనే విషయం వచ్చినపుడు, డబ్బు శాంక్వన్ అయినతరువాత, డి ఎమ్ టి. రిక మెండు చేసిన తరువాత, పరిషత్తు రిక మెండు చేసిన తరువాత, గవర్నర్ మెంటులో రిక మెండెషన్ అయిన తరువాత ఎవరో ఒకరు ఆరోజు మీలింగ్ కు నేను attend కాలేదు కాబట్టి, మొత్తం తిరుగతోడాలంచే, దానివై ఏమీ తేల్పుకుండా, ఇదమిద్దమని చెప్పుకుండా ఉంచే, ఈ లోపల మార్పి వస్తోంది, డబ్బు మరిగిపోయే ప్రమాదం కలుగుతోంది నా నియోజకవర్గం ధర్మాశిస్తు గూడెంలో ఇట్లూ ఇరుగుతోంది. అనేకసార్లు విభ్రాషలు పంపుకున్నాం. నేను మంత్రిగారికి స్వయంగా చూడవలసిందని trunk-call కూడా చేశాను. దానిని త్వరగా finalize చేయాలి ప్రజలు అపురతతో అన్ని అభివృద్ధి ప్రచారికల లోను సహకరించాలనే కోరువున్నారు కానీ తమ ఆశయాలకు అనుగుణంగా సమసాయాలు ఇరగడం లేదనే భావం ఉంది

మునిసిపాలిటీల వ్యవహారం చూస్తే, వారిజనులు ప్రతి మునిసిపాలిటీలో ఎక్కువే ఉన్నారు. ఇతర ప్రాంతంలో వారిజనులకు ఉభించే భూములకు యిన్న సోషల్ వెల్ఫెర్ డబ్బు కట్టడం లేదు. అక్కడ చాలా పొచ్చు ధర ఉంటుంది తమరంచా పట్టచాలను ఎరిగినవారే ప్రతి ఊరిలో బెజవాడ, మలూరు మరికి పేటలలో ఎవరూ పెద్దయిశ్చ కట్టుకోవడం లేదు ప్రతి సంవత్సరం కాలి

పోతున్నాయి. మురుగు, దుర్గంథం, దానిని ఎట్లా వర్షించాలో కాశిదాసుని శీసుకువస్తే ఎన్నో కావ్యాలు వ్రాయడానికి అవకాశం ఉంది. అందుచేత ఒక క్రొబ్బిన మెస్చరిజం చేసి మేడలు, ప్రైయలు నేచి స్నేహము పెట్టమని ఎలట్టిసిటీలో పట్టపగలు చేంచుచుని చెప్పడం లేదు కనీసం మానవుడు నివసించడానికి దూల్ని ఎమెంట్ చేసి పట్లెలూర్లు ఖర్చు చేయాలనే, సోఫ్ట్ పథకాన్ని వారిజనులకు యివ్వడానికి extend చేస్తే తద్వారా కొంత డబ్బు యివ్వగలుగుతారు. మురుగునిటి పథకం బీదలకు ముఖ్యంగా మాప్టర్ ప్లాన్స్ కు, యిస్తున్న 20 కోట్ల రూపాయలు చిన్న స్నేహముకు extend చేస్తే వేదజనానికి వేదవానికి అవకాశం కలుగుతుంది. తక్కువ డబ్బుతో ఎక్కువ మందికి ఉపయోగం చేసే మురుగు దొడ్డున్నవి. నిటీలో యూరినల్సు గాని, మురుగుదొడ్డు గాని పల్లిక్ రోడ్ ప్రక్కన మురికి పేటల ప్రక్కన ఎంత విషాదకరంగా, ఆధాకరంగా ఉంటుందో తమకు తెలుసును. ఇటీవల బెజివాడలో పందుల్ని తీసివేళారు. కానీ అక్కడ కూడా రోడ్ ప్రక్కన ఎంతో దుర్గంథం పారుతోంది. ఏలూరు నుంచి చింతలపూడి ప్రయాణించి చెబుతుంచే మెయినురోడ్డుమీద పల్లికు తెట్టిన పెట్టినారు దాని గురించి నాలుగు కాసనసభ సమావేశాలలో చెబుతూనే ఉన్నాను మునిసి పాలిటి అంత బిపారంగ స్టలంలో open గా చేయడం భర్యం కాదు. మురికి పేటలలో మురుగుదొడ్డు స్క్రమంగా చేయాలని కోరుతున్నాను. ఉద్గోగుల విషయం చూస్తే మునిసి పాలిటిలలో, హంచాయితీ సమితులలో హారిజనులకు యిస్తున్నాం అని చెబుతున్నారు నేను సూటిప్రశ్న లడుగుతున్నాను, జిల్లా పరిషత్తులో గాని, జాక్కులలో గాని హారిజనుల విషయంలో వెనుకబడిన హారి ఉద్గోగుల శాతం చేరడం లేదు దీనిని ఎగ్గామిన్ చేయించి హారిజనాభిమానులు ఉదారులు అయిన మంత్రివర్గులు ఉన్న కి. వొ ను ప్రీక్లగా అమలుజరవడానికి తాళీదులు యిప్పించాలని కోరుతున్నాను విద్య విషయంలో చూస్తే పంచాయితీ సూక్తాల్ని వీర్ఘాటుచేసినారు కంపల్సరీ ఎద్దుకేషను పెట్టినారు. చాల సంతోషం అది అభివృద్ధికరమైన విషయమని అభినందిస్తున్నాను. కానీ విడెనిమిది సంవత్సరముల వయస్సు కలిగిన హారిజన పిల్లలు పొట్టకూటిక పాలేరు తనం చేయాలన్ని ఉంది దానిని మానిపించి కంపల్సరీగా వదవాలంచే భోజనం ఉండదు అందుచేత ఎక్కువ రాత్రి పాశ కాలలు వీర్ఘాటుచేసి 10-12 సంవత్సరాలు వయస్సు గలవారు కూలినాలి చేసుకుని రాత్రి చదువు నేర్చుకోడానికి అవకాశం యివ్వాలి. వికేంగ్రెడికరణ వీర్ఘాటుచేసిన తరువాత జిల్లా పరిషత్తు లకు వంచాయితీ సమితులకు యిచ్చిన ధనంలో ఎంత శాతం వెనుకబడిన హారి జన ప్రాంకాలకు వెళ్లినదో ఒక సమీక్ష చేయించి next Assembly లో పల థోగట్టు యిప్పిస్తారని ఆశిస్తున్నాను మేధావంతులు, సింహములు, నరసింహ

ములు పెద్దలు అనేకమంది ఉన్నారు. వారందరు ఆలోచించి దిక్కుమాలిన దీనిషాతీకోసం ధనాన్ని ఎట్లా పంపించాలో పంపించడానికి మరలు, అరలు ఉంచే మార్గములు నరథంచేసి సత్యరంగా పంపించే ఏర్పాటుచేయవలసినదిగా మనవిచేస్తూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

*శ్రీ పి నరాంహపాపురావు (పాలకొండ) : ప్లానింగ్ మంత్రిగారు తీసుకు వచ్చన డిమాండును పూర్తిగా బిలపరున్నా కొన్ని సూచనలు మనవిచేయవలసి ఉంది. నికేంప్రీకరణ అన్న పద్ధతిద్వారా మొదటినుంచికూడా రామరాజ్యం స్థాపించాలని కాంగ్రెసు ఉద్దేశ్యము. అది చాల మంచిది చానిగురించి నేను ఎక్కువగా చెప్పుదలచుకోలేదు. కానీ మంత్రిగారు తొందరవడి ఒకేమారు అణ్ణిరి అయిపోయినట్లు వినాయకునికి పెట్టినట్లు పెట్టేస్తున్నారు అని మనవి చేస్తున్నాను. అన్ని పవర్సు ఒకేమారు ఇచ్చేద్దామని చూస్తున్నారు ఇవ్వవద్దని చెప్పడంలేదు క్రమంగా ఆలోచించి యవ్వండి. అన్నీ ఒకేమారు యచ్చేస్తే వినాయకుని కదులు పగిలినట్లే అవుతుంది ఇదివరకు త్రిటిము గవర్నర్ మెంటు లై ములో మేజీస్టీటుకు మొదట III కాసు పట్టాయిచ్చి అరుమాసాలు ఎట్లా వాటిని వినియోగిస్తారో చూచి, పరువాత సభ మాటల్సీటు పవర్సు, తరువాత కలెక్టరు పవర్సు ఇస్తారు. ఆ విధముగా క్రమంగా ఇవ్వాలి. కోడ్ పండిగాళ్ళను తీసుకువచ్చినట్లు తెచ్చి పెట్టారు పంచాయతీ ఎలక్ష సు పెట్టి మీలో ఎవరు మెజారిటి పస్తారో రండి అన్నారు పలుకబడినున్నా లేకపోయినా ఏదో ఒక పార్టీ పేరుమీద అటువంటివారిని తీసుకువచ్చి పదపిలో పెట్టారు ఇరిగేషను ఇచ్చేస్తామంటున్నారు, ఎద్దుకేషను ఇచ్చేస్తామంటున్నారు, అగ్రికల్చరల్ ల్యాబ్ ఇచ్చేస్తామంటున్నారు. ఉన్నవస్తీ ఇచ్చేస్తే కదులు పమపుతుందో చూసుకోవలసి ఉందని మనవి చేస్తున్నాను ఇవ్వవద్దని చెప్పడంలేదు. ఇదివరకు 1982 లగాయను మేము డిప్పిక్కు బోర్డులో ఉన్నాం. ఇక్కడ అనెంక్లీ ఎట్లాపుండో అట్లా ప్రోమ్యగా చేస్తూపుండేవారం ఆ రోజులలో డిప్పిక్కు బోర్డు రోడ్సు తాలూకా బోర్డు రోడ్లు ఫస్తుకొనుగా మెయిన్ చేనేవారు. ఇమ్మదు ఆప్రకారభ కనిపించడంలేదు. వేరుచేశారు, సర్కిల్ బోర్డును ఉండేవి అవి తీసివేసి తాలూకా బోర్డును పెట్టారు. ఫిర్మాలు రెండు సమితులు పెట్టారు. జనాభా 60 వేలు, నలక్కు వేలు, లకు జనాభాకి బొక్కక్క సమితి పెట్టారు. ఈమధ్య కొన్ని రాష్ట్రాలు చూశాము అక్కడ పూర్తిగా ఇవ్వడంలేదు. మన పద్ధతికి అక్కడి పద్ధతికి చాలా తేడావుంది. మంత్రిగారు వెళ్లి చూడాలని మనవి చేస్తున్నారు. మంత్రిగారి ఉద్దేశము మంచిదే. తప్పకుండా ప్రజలకు హక్కు ఇవ్వాలి. ఎండకాలంలో ఇవ్వాలి? ఒకేమారు కాదు. ప్రతిఖ్లాపులోను ఎంతోమంది ఆఫీసర్లున్నారు.

జిల్లా పొర్కె క్వార్టర్సులో నెంబరు వన్, టూ. లీ. ఫోర్, షై. సిక్స్ — ఆరు కుమిటీ లున్నాయి. ఓల్ ఆఫీసర్సు డిస్ట్రిక్టుకు రొచ్చాలి. ఎంత ఎక్స్ పెండిచర్ అవుకుందో మాడండి ప్రతి మన్ మీటింగు పెట్టుకుండా రెండు మాసాలకు పెట్టండి ఎక్స్ పెండిచర్ తగ్గుకుండి ఇదివరకు డిస్ట్రిక్టు లోర్డు మీటింగులు ఉండేవికాదా ఇంతకంచే పొచ్చుఫండ్సు ఖర్చు పెట్టేవాళ్ళం కామా. ఆ నొప్ప రుగా చేయాలని మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను మెటర్సుటీ అండ్ క్రైట్ పెట్టేర్ సెంటర్స్ పెదుతున్నారు అవసరంచూసి ఎంత పాపులేషన్ విశేషిలో ఉండని చూడకుండా కోడి పండాలను విడిచినట్లు చేస్తున్నారు కోడి పండెగాళ్ళలాగ ప్రసిడెంట్లు దేయిచేస్తున్నరంచే—ఎవరు ముందు డబ్బుయి స్తేపారికి పెడతాం అంటున్నారు.

ఇది కోడిచండెంకాదు జిల్లాపరిషత్తు, జిల్లా పరిపాలన పండముల మారిరి ఇక్కడ పెట్టవద్దు. పార్టీ ఆధారముతో వచ్చినవారము మనమంతా ఒక పార్టీ గెలుస్తుంది ఒక పార్టీ టడిపోత్తుండి ఏది పెద్దచోటు, ఏది పెద్దసెంటరు జిల్లా Headquarters కు ఎంతమారముగా పుండి అని చూడాలి ఇక transfers పున్నవి. ఏ time లో transfers చేయాలి. వారిపిల్లలు చదువుకొంటూ పుంటారు. ఒక teacher వచ్చి నాతో మాట్లాడాడనిచెప్పి సంఘృతం మధ్యలో transfer చేస్తే ఎలా ? అలా transfers చేయడం మంచిదికాదు High Schools ను సమితులకు అప్పుకెప్పండి పరిషత్తులచేతులలో ఎందుకు ? సమితి మేనేజిమెంటు చేస్తుందికిదా ! ప్రభుత్వమువారు ఇచ్చే grant సమితివారికి ఇవ్వండి. ఇక manures విషయము పుండి. ఇప్పుడు 'ఈ పంచకంపద్ధతి పరిషత్తు లకు ఇచ్చారు. వారికి ప్రభుత్వము పూర్తిగా ఎరువులను సరఫరాచేయడము లేదు. పరిషత్తులకు కొంతవరకే ఇస్తున్నారు. పరిషత్తువారు వారి మనమ్ములకే ఇచ్చుకొంటున్నారు కోటాలేదని అంటున్నారు. పరిషత్తులకు పూర్తిగా ఇస్తే కచా ప్రజలకు సరఫరా చేయడానికి ! ఈ ఎరువుల పంచకము పరిషత్తులకు ఎందుకు ఇవ్వడం ? ఈ కోమటి దుకాచాలవారికి తెచ్చి పెట్టడం, వీరు చేతకాఫీ వారని అనిపించుకొనడం ఎందుకు ? దీనివల్ల రైతులు గోలపెట్టడం మంచిదికాదు. పాలకొండ వార్టర్ వర్షున్నా పుండి. ఆ tank ను శ్రీ సంకీర్ణెగారు, శ్రీ సంకీర్ణుగాయ చూశారు ఈ సీరు మనుష్యులే | శాగుతున్నారా ఏమి టని శ్రీ సంకీర్ణుగాయ అడిగారు. దీనికి డబ్బు sanction చేస్తున్నామని చెప్పారు. పాలకొండలో 20 వేల జనాభావుంది. షైనాపు మినిష్టరుగారు కూడ అక్కడకువచ్చి ఏ పంచాయతీకి డబ్బు sanction చేయలేదు. మీ పాలకొండకు ఇస్తున్నామని వారుకూడ చెప్పారు. ఈ సంఘృతం వని ప్రారంభించి సీటిని ప్రజలకు సాక్షి చేయాలని మనవి చేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ యం. వశ్వనారాయణరాజు (చేపురుపల్లి-రిజర్వ్డ్) అధ్యక్షా, జిల్లా పరిషత్తు, వంచాయితీసమితుల మీద వచ్చిన డిమాండును బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేయడాలచుకొన్నాను వికేంద్రికరణ విషయములో మనం చెప్పుకోవలసినది చాలాపుంది. వికేంద్రికరణ అంచే ప్రజలమీద భాధ్యతను అప్పచెప్పడం అన్నమాట. ప్రజలకు power ఎందుకు ఇస్తున్నారని కొంతమంది విపర్చ చేయడం చూస్తూచే ఆశ్చర్యం కలుగుతోంది. ప్రజారాజ్యం రామరాజ్యం కావాలని గాంధీగారు ఆశించారు | ప్రజలకు పరిపాలన అప్పగించినపుడు ఆకార్యిక్రమాన్ని మనం స్క్రమంగా నెరవేర్పకటోతే మనం తీవించిన ఫలితం ఏమీ లేదని నాకు అనిపిస్తోంది ప్రఫుత్యాం ఈ విషయములో చాల ఉదారముగా నడుస్తున్నందుకు అభినందిస్తున్నాను. ప్రజలు ప్రాగ్-సాధానికి పీలుగా ఉత్సవాలు, వ్యగ్యి రాలు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. అదికాడ మంచిదే దీనిమూలంగా ప్రజలు తమకు తెలియని విషయాలు తెలుసుకొని ముందుకు రావడానికి, దానివల్ల contribution అధికముగా రావడానికి పీలు పుంటుంది ప్రజల సహకారం ఎక్కువ అవుతుంది కాని, దిగ్జారదు ఒకటి, రెండు వంచాయితీలలో no confidence motions వచ్చినవని అన్నారు. అవి రావడం మంచిదే అల్సా వచ్చినపుడు ప్రజలు నమ్మడగని మనిషిని తీసి వేయవచ్చు. ఒక సమితిని supersede చేశారని ఇందులో వుంది. అటువంటి సంఘటనలు మన ప్రజాస్వామ్యానికి ఒక గొడ్డళిపెట్టి లాంటివి. అక్కడి ప్రజలయొక్క వనులను మీ ద్వారా ఖండిస్తున్నాను. ప్రజలకు ప్రఫుత్యాము కొంత అధికారం ఇచ్చి, డబ్బు ఇచ్చి మన వనులను మనమే చేసుకోమని చెపుతూపుంచే, దానిని ప్రజలు దుర్యాన్యియోగం చేస్తున్నారు. అల్సా చేస్తే ఎప్పటికీ మోకం పుంటుండో చెప్పడానికి పీలులేదు. అటువంటి సంఘటనను యికముందు ఇరగకుండ చూస్తారని ఆశిస్తున్నాను దానికి తగ్గట్టుగా ప్రఫుత్యాము కొన్ని ఓరపాటు చేస్తున్నది Blocks ను ఏర్పాటుచేయడంలో జిల్లాపరిషత్తుల, సమితులయొక్క majority opinion కు ఇస్తే స్క్రమంగా వుండేది. అల్సా ఇవ్వడుండా కొంతమంది వ్యక్తుల అభిమానం సంపాదించడానికి కొన్ని విషయాలలో జోక్యము కల్పించుకొంటున్నారు. శ్రీకాటుం జిల్లాలో జిల్లాపరిషత్తు ప్లానింగుకమిటీవారు psses చేసిన ఒక వంచాయితీసమితి form అఱుంది కాసిబుగ్ జాకు open చేయడండానే అక్కడి జిల్లాపరిషత్తువారికి తెలియకుండానే కొత్తారు-నందిగామ జాకును open చేయమని ఆదేశించడం చాల విచారకరమైన విషయము. అట్లా చేయడం వల్ల ప్రఫుత్యానికి ప్రయోజనం లేదు. 1966సాటికి అన్ని జాకులు open అయిపోతాయి. ఈమాత్రందానికి ఏవో సంఘచిత భావాలను దృష్టిలో పెట్టికొని, కొన్నిటికి ప్రాతినిధ్యం ఆవ్యాధం మంచిదికాదు ఇకముందయినా ఇటువంటివి

కట్టపెడతారని అంచున్నాను. ఈ blocks ను open చేసేటప్పుడు జీల్లా ఏరియాను అంతా సమ వంపకం చేసి నాలుగు ప్రక్కలకు ఉపయోగించేటట్లు open చేసినట్లయితే అక్కడున్న ప్రజలలో ఎక్కువ ఉత్సాహం కలగచేయ దానికి, ప్రజలు ఎక్కువ సహకరించడానికి పీలుగా వుంటుంది.

అలా కాండా ఒక ప్రక్క ఓపెన్ చేయటం, రెండోప్రక్క నెగ్ లెక్క చేయటం చాలా విచారకరం. ఎప్పటికైనా ఇది చేయకతప్పదు. ఇప్పుడు నెగ్ లెక్క చేస్తే కొంతకాలం పిదవ మరికొంత బర్జన్ అవుతుంది. అప్పుడు మరికొంత అధికంగా గ్రాంటు ఇవ్వవలసి వుంటుంది. ప్రత్యేక మైనప్రెడ్ తీసుకోవలసి వుంటుంది అందువల్ల జీల్లాలోని నాలుగు థాగాలను సమానంగా ఓపెన్ చేయాలి. పరిపొలన వికేంగ్రెస్ రాజ వచ్చింది కాబట్టి వాటిని జీల్లాపరిషత్తులకే వదలటం మంచిది. ప్రఫుత్వం దానిలో కోక్కుం కల్పించుకొని ఘలానా ఘలానా జ్ఞాకులు ఓపెన్ చేయండి అని ఆచేశించబడం మంచిపని కాదు. అది జీల్లాపరిషత్తుల మీద వదలిపెట్టాలని కొరుతున్నాను. సమితులకు, నాన్ - సమితులకు ఫండ్స్ ఇవ్వటంలో ప్రఫుత్వం సరిగా వ్యవహారించబడం లేదని చెబుతున్నాను. ఇంచు మీంచు రెండూ తైమూడు ఏరియా జ్ఞాకులో కవర్ అఱునది ఒకటీతైమూడు ఏరియా నాన్ జ్ఞాకులో కవర్ అఱునది. ఫండ్స్ ఎలాట్ మెంట్ విషయంలో కింప. వై.ల గ్రాంటు సమితి ఏరియాలకు ఇచ్చినదానికి, నాన్ జ్ఞాక్ ఏరియాలకు ఇచ్చిన దానికి చాల వ్యక్తాగం కన్నిస్తున్నది. ఒక కోటీ పంతొమ్ముది లకులు జ్ఞాకు ఏరియాకు ఇస్తే 21 లకులు మాత్రమే నాన్ జ్ఞాకు ఏరియాకు అనగా జ్ఞాకు ఓపెన్ చేయని చాటికి ఇవ్వటంవల్ల నాన్ జ్ఞాక్ ఏరియాలకు అన్యాయం ఐరుగుతున్నది. జ్ఞాకు ఓపెన్ అయ్యేవరకూ దాని అభివృద్ధిని చూడవలసిన బాధ్యత జీల్లాపరిషత్తులమీద వుంటుంది కాబట్టి ఆ విషయం జీల్లాపరిషత్ వారి వైదిలి రెండింటికి సమానంగా ఇస్తే సమానంగా పని చేయటానికి పీలుంటుంది.

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి . పాపులేవెన్ శేసిన్ మీద ఇస్తాదు.

శ్రీ యమ్. సత్యనారాయణరాజు . 16,000 మండి 17,000 వరకు పాపులేవెన్ లన్నుప్పటికి రెండూ తైమూడు ఏరియా జ్ఞాకులో కవర్ అవుతుంది. ఒకటీతైమూడు ఏరియాలకు వంతు కవర్ కాదు. అంచే ఎలా వంచినా ఆంచే ప్రపోర్కులో వుండవచ్చుననుకొంటున్నాను.

పెంపోర్ చై ర్మాన్ . సాధారణంగా వుండకపోవచ్చు.

శ్రీ యమ్. సత్యనారాయణరాజు : వుంచే లక్షో, రెండు లకులో తేడా పురుటుంది కాని లోట్ల తేడా వుండడని నా ఉండేళం.

సోషల్ వెల్ ఫేర్ గురించి హరిషన సోదరులు భయవదుతున్నారు. తిల్లా పరిషత్తులకు ఇస్తే ఏమి ప్రమాదము వస్తుంది? ఇంకో డిపార్టుమెంటుకు ఇచ్చినట్లయితే శాగుంటుందని వారు కోరుతున్నారు. వారావిధంగా భయవద టానికి తగిన కారణమేమిటో నాకు అర్థంకావటంలేదు. ప్రక్కనే కల్పరు వుంచారు. వారు ఎక్కువాలిఫియో మొంబరు. ప్రతి స్టోండింగ్ కమిటీకి శైర్ మన్. అన్నాయం, అక్రమం చేస్తుంచే వారికి రిపోర్టుచేయవచ్చు. పీరికొరకు ప్రశ్నే కంగా ఆరవ స్టోండింగ్ కమిటీని వర్షాటుచేస్తామని చెప్పారు తమకేఅన్నాయం జరిగినా దగ్గరగావుండే కల్పరుకు చెప్పుకోవచ్చు కల్పరు నిద్ద క్వాంచేసినప్పుడు ప్రథమం కోక్వం కలించుకోనే అధికారం ఎలాగూ వుంది. అందువల్ల సోషల్ వెల్ ఫేర్ ను తిల్లా పరిషత్తులకు ఇవ్వకపోవటం వారికి నష్టమని నేను అనుకొంటున్నాను ప్రతిది కాపిటల్ నుండి డైరెక్టర్ న్నే వెళ్లాలంచే చాలా ఆలస్యం అపుతుంది కనుక వారు భయవదటానికి తగిన ఆస్కారంలేదని అనుకొంటున్నాను. హరిషనస్థులు పునరాలోచించి, తమ అభిప్రాయాన్ని మార్చు కొంటారని అశిష్టున్నాను. మైనర్ అప్రిగేషన్ తిల్లా పరిషత్తులకు అప్పగించటం చాలా సంతోషం రెచిన్యూ డిపార్టుమెంటు క్రింద వుండటంవల్ల జావ్యం కూవటం కొన్ని కొన్ని వసులు చేయకపోవటం వల్ల తిల్లా పరిషత్తులకు ఇవ్వటం సంతోషం. స్టాఫ్ విషయంలో మంత్రిగారు ఒక ప్రక్కకు నమాధానం చెబుతో ఉద్దరు ఎస్టేషన్లు ఇంజనీరులు, ఒక ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరులు తిల్లా పరిషత్తుకు ఇచ్చామని అన్నారు. ఆప్టోఫ్ చాలదు. లోకల్ దెవలమ్ మెంటు వర్క్స్ కు స్టాఫ్ లేనందువల్ల జావ్యం అపుతున్నది. 4, 5 మాసాల క్రింద ప్రారంభ మైనర్ పసులు ఇంతవరకూ పూర్తికాలేదు. మేజర్ వర్క్స్ ను పి డబ్లూ డి కి ఇచ్చి, మైనర్ అప్రిగేషన్, కమ్యూనికేషన్సు, విలేజ్ రోడ్స్, వంచాంచుటికు ఇస్తే ఒక ప్లాన్ ప్రకారం సక్రమంగా వసులు ఇరగటానికి పీటింటుంది. ప్రతి శాకులు ఒక అసిస్టెంట్ ఇంజనీరులు వేయటం సాధ్యంకాదు. శాలూకాలో రెండు, మూడు శాకులు వుంటాయి శాలూకాకొక అసిస్టెంట్ ఇంజనీరులు వేసేయాలి శాకుకొక సూపర్క్రొషర్, ఒక ఒప్పీరు వుంటున్నారు శాలూకాకొక అసిస్టెంటు ఇంజనీరులు వేసి అతని ద్వారా మైనర్ అప్రిగేషన్, కమ్యూనికేషన్సు, ఎలిమెంటరీ స్కూలుస్, మిడిల్ స్కూలుస్ ఈ విషయాలన్నీ చేయించాలి. మునిసిపాలిటీలో కానిచేపన్ అధ్యాస్కూలగా వుంది. మా కాన్ స్కీటుఱ్ యన్నీ చిప్పరువల్లికి మూడు సంవత్సరముల క్రిందట అప్పుడు లేబర్ మినిస్టరుగా ఉన్న ఇప్పటి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంశేషయ్యగారు వచ్చి విషయసగరం మునిసిపాలిటి దబ్బు అడిగిన వెంటనే ఇస్తామని చెప్పారు. ఇప్పటికి మూడు సంవత్సరములు దాటినా ఆ లోన్ ఇంతవరకూ ఇవ్వలేదు. మునిసిపాలిటి యొక్క

పరిస్థితి దిగబారి పోతున్నది ఆ లోన్ గ్రాంటుచేస్తే తప్ప మునిసిపాలిటి బాగు వడరు కనుక దానిని వెంటనే గ్రాంటు చేయాలని కోరుతూ భంతటితో నెలవు తీసుకొంటున్నాను

శ్రీమతి ఎ. కమలాదేవి(ఆరేరు) : అధ్యక్షా, వికేంద్రికరణకు సంబంధించిన చిల్లు వచ్చినప్పుడు అది బాగానే వుంటుంది. దానిని అమలు పెట్టటానికి అన్ని పార్టీలు సహకరించాలని అందరమూ అనుకోన్నాము. దానిని అమలు పెదుతున్న ప్పుడు కలుతున్న కష్టప్పులు, మన గ్రామపరిస్థితులు ఎలా పున్పుటి పరిశిరించు కోవాలి. జీలాపరిషత్తులు, వంచాయితి సమితులు రాకముందు గ్రామాలలో ఏ గందరగోళములు లేకండా పనులు సాఫీగా జరుగుతూ పుంజేవి. జీలాపరిషత్తులు, వంచాయితి సమితులు వచ్చిన తరువాత, ఎన్నికల పద్ధతి వచ్చిన తరువాత సమితి ప్రెసిడెంటును ఎన్నుకోవలని వచ్చినప్పుడు గ్రామాలలో గ్రాములు ఏర్పడి ఆ దృష్టాల్స్ కొన్నిగ్రామాలను ప్రెసిడెంట్సు చక్కగా చూడక పోవటం జరుగుతున్నది. ఎన్నికలనగానే ఏర్పోవిధంగా గూడుపురాణిచేసి ఒక గ్రామును కలుపుకొని ఎన్నికకావటం, ఎన్నికైన తరువాత తనకు వ్యక్తిరేక మైన గ్రాముగల గ్రామాలపై క్రింద చూపకపోవటము జనగుటున్నది. వికేంద్రికరణ ఎంతబాగా జరగాలని మనం అనుకోన్నా గ్రామాలలో లంచాలు ఇచ్చి సభ్యులను లోబరచుకొని, డట్లుద్వారా ఉటు సంపాదించుకొని ప్రెసిడెంట్లుగా ఎన్నిక అవుతున్నారు. ఇవ్వటికైనా మంత్రిగారు ఆలోచించి కనీసం సమితి లాపెల్ వరకైనా డైరెక్ట్ ఎన్నికలు పెట్టడం చాలా అవసరం. అలా చేసి నప్పుడే గ్రామాలలో వికేంద్రికరణ ఆనేది గ్రామాలలో అమలు జరుగగలదు అలా చేయకపోతే గ్రామాలలో ఏ ఉక్క పని జరిపించలేకపోయిన వారము అవుతాము

ఈ ఉదాహరణ తరువాత ఇస్తాను. ఈ భూమిలు ఏర్పాటుచేసుకోవడములో ఇప్పటివరకు మనకు 282 భూమిలు ఏర్పాటు అయినవి. 17,887 గ్రామాలను అని cover చేస్తున్నావి. పీటిపైన ఇంతవరకు 18 కోట్ల 80 లక్షలు ఖర్చుచేశాము. ఇందులో 3 కోట్ల 78 లక్షల దాకా ఈ ఏర్పాట్లపైననే ఖర్చు చేయడము జరిగింది. ఈ 18 కోట్ల చిల్లరకు గాను 4 కోట్ల 48 లక్షలు మాత్రమే గ్రామాలలో రైతులకు అప్పుల ద్వారా చెల్లిస్తున్నాము. మనది వ్యవసాయక దేశమని అందరికి తెలుసు. రైతులు వ్యవసాయముద్వారా అభివృద్ధికి రావాలి అంటే, వారికోసము development కార్బూక్మాలను వికేంద్రికరణ చేయడము చాలా అవసరము. అందుకోసము 82% మాత్రమే అప్పుల రూపములో ఇచ్చాము.. అది వ్యవసాయ అప్పే కాదు. ఇంకా ఎన్నో రకముల అప్పులు

ఈస్తున్నాము ఇంత స్వల్పముగ ఖర్చుచే నేనే మనము రైతులను వైస్తాయిల లోకి తీసుకొని ఓహోలేము ఖర్చు చేసేటప్పుడు కూడ రైతులకు, వ్యవసాయ దార్దకు ఈ ఆప్యులుకూడ ఉపయోగించే విధముగ ఖర్చుచేయాలి ఈనాడు జీల్లాపరిషత్తులకు కొన్ని అధికారములు ఇచ్చారు, నిజమే. Teachers ను appointment చేయడానికి, transfers చేయడానికి వారికి అధికారము ఉన్నది జీల్లాపరిషత్తులకు funds అప్పుకొచ్చున్నాము. ఆ సొమ్ము ఫలానా ఫలానా ఖర్చు చేయడానికి ఈస్తున్నామని వైనుంచి ఆర్దరు ఈస్తున్నాము. ఇదిగాక వేరే equalization fund అని, ఇతర బింబింగ్ చారి చేపులలో ఉంటున్నది. Itemwise గా వారు ఆయా ఖర్చులు చేయవలసినరితిగా మిగి చేసి ఆబింబ్స్ ను అప్పుచెప్పు తున్నాము అదే items క్రింద ఖర్చుచేయవలసిందే కాని. వాటిని దాటి ఖర్చుచేసే అధికారము వారికి ఇవ్వడేదు. ఆ విధముగ కాచుండా మొత్తము సొమ్ము అక్కడ జీల్లాలో ఉన్న పరిస్థితులను బట్టి, స్కూలిక పరిస్థితులనుబట్టి ఖర్చు చేయటానికి మనకి freedom ఉండాలి జీల్లాలలో కావులు అవసరము సూక్షులు బిధింగులు అవసరము. రోడ్లు అవసరము ఇతర అభివృద్ధి కార్బ్రూక్రమములు చేయవలసిన అవసరము ఉంటున్నది ఫలానా ఫలానా కార్బ్రూక్రమాల క్రింద ఇం శేసొమ్ము ఖర్చు చేయమని చెప్పేలములు వారికి ఇష్టముచెప్పిన రీతిగా ఆయా స్కూలిక అవసరాల కనుగొంచుట ఖర్చుచేయటానికి అధికారము ఇస్తే మంచిది. వారు ఏ ఏ item కు ఎక్కువగ ఖర్చుచేయాలవో ఏ ఏ items కు తక్కువ ఖర్చు చేయాలవో. అది వారే మాముకోటానికి వీలుగా అధికారము ఇవ్వడము అవసరము ప్రస్తుత అధికారమును బట్టి జీల్లాపరిషత్తు ప్రెసిడెంటు కూడ వేరే items క్రింద ఖర్చుచేసే అవకాశము లేదు ఇది చాలా ముఖ్యమైన సూచనగనుక మంత్రిగారు దీనినిగురించి ఆలోచిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. అవిధముగ వీర్పాటుచేసినవాడే, జీల్లాలలో కార్బ్రూక్రమాలు సక్రమంగా నెరవేరగలవు. సంవత్సరాంతములోగా ఇంకా వివైనా కార్బ్రూక్రమాలు మిగిలిపోయేటట్ల యితే, అచి మరు సంవత్సరానికి చేసుకునేటట్లుగా వీలుకలుగఱేయాలి మంత్రిగారు ఈ సూచన అంగీకరిస్తారను కుంటాను తదువాత Subsidy wells విషయము ఉన్నది. జీల్లాపరిషత్తులలోను, జ్ఞాకు సమితులలోను కావులకు ఉపసాధించుకుని వ్యవసాయ పంటలు పండించాలని ఉత్తరుపు వ్యవసాయము అభివృద్ధిచేయమనిగదా. ఈ subsidy ఇచ్చేది కొత్తభూములను సాగులోనికూడ తేవటానికి ఈ ఉద్దేశ్యమునకు బిస్తున్న ముగ ఇరుగుశున్నది ఈ దరఖాస్తులు ముఖ్యంగా వేదవారినుంచి వస్తేనే, అవి మంజూరు చేయడము

అవసరము. వంద ఎక రాలు, రెండువందలు, మూడువందలు ఎక రాలు గం వారు, శాఖలు తమ స్వంతముగ త్రవ్యించుకునే ఈ క్రికలవారుకూడ apply చేస్తున్నారు అనలు ఈ subsidy ఇచ్చేది ఎవరికోసము? స్వంతము ఖర్చుచేసి శాఖలు త్రవ్యించుకోలేని వారికే ఈ subsidy ఇవ్వాలి అలాంటివారికి అంద డములేదు ధనవంతులు, ఎక్కువగ పొలమునున్నవారు భూములు ఘార్ఫ్యూపేరనో, తల్లి పేరనో, కూతురు పేరిటనో పెట్టుకుని, subsidy కి apply చేస్తున్నారు. అలాంటివారికి దక్కుమన్నది Subsidies తీసుకున్న తరువాత శాఖలు త్రవ్యి కుండాపున్న కేసులు ఎన్నో ఉన్నవి ఎన్నో ఉదాహరణలు ఇవ్వగలను సంవత్సరము క్రిందటనే రావి నారాయణ రెడ్డిగారు ఈవిషయాన్ని గురించి చెపుతూ, దీని కొరకు ఒక కమిటీని వేయండి, మా ట్లాకులలో నూటికి 90 శాఖలు నీరులేనివి ఉన్నవి మాపిస్తానని చెప్పితే, అందుకు ప్రభుత్వము బహుకోలేదు. ఇదే మాదిరి పరిస్థితులు ఎన్నో ట్లాకులలో జరుగుతున్నవి. వారియొక్క ఇతర అవసరాలకు ఈ డబ్బు తీసుకుని ఉపయోగించుకోవడము జరుగుతున్నది. Subsidy కోసము application forms fill up చేయగలవారే ఎక్కువగ తీసుకొంటున్నారు పేదవారికి ఈ Subsidies అందదమే లేదు. నేను చెప్పేది ఏమిటంటే, ఈ క్రిగల వారికి ఇచ్చేబడులు, 10 ఎక రాలుగలవారనో, 20 ఎక రాలుగల వారనో, ఏదో కొంత limit పెట్టి వారికి, అంతకు తక్కువభామి ఉన్నవారికి ఇస్తాము. అంత కంచె ఎక్కువ భూమి ఉన్నవారికి ఇవ్వము అని ప్రభుత్వము చెప్పితే, అనేక మంది పేరవారికి లభ్యమయ్యే అవకాశములు కలుగాశేసినట్లు అవుతుంది. ముఖ్యంగా భూమిలేని వారికి, కేవలము వ్యవసాయముమీద్ ఆధారపడిన్న వారికి ఇవ్వడము మంచిది. భూమిలేని వారికి ఎట్లా ఇస్తాము, మరల recover security ఏమిటి అని ప్రభుత్వము చెబుతున్నది. అలాంటివారికి ఇస్తే, ఏదో నాలుకైదు ఎక రాలలో సేర్దము చేసుకోగలగుతారు ఈ విషయమై మేము పదేపదే చెప్పడము ఇరిగింది. కానీ ప్రభుత్వమే దీనిని గురించి ఏమి ఆలోచించారు? 15 ఎక రాలుగాని, 20 ఎక రాలుగాని limit పెట్టి, అంతవరకు భూమి కలవారికి ఇవ్వండి అని అంశున్నాను. ఆ విధముగ limit పెట్టితే మాకు అభ్యంతరము లేదు. అలాంటివారికి ఈ Subsidies ఇవ్వాలి. మిగిలిన వారికి ఇవ్వుకూడదు అని ఆర్డరు పంచినట్లయితే, పేద రైతులకు, కొడ్ది భూమి గలవారికి ఇవి అందే అవకాశము ఉన్నది. మంత్రిగారు దీనిని గురించి ఆలోచిస్తారని అనుకుంటున్నాను — ఈ కార్బ్రూక్రమము అమలుఃపిన తరువాతనే గ్రామాలలోని రైతులందరికి తెలిసింది. ఈ fund ను వ్యవసాయదార్లలో ఎవరికి మందు ఇవ్వాలి అనేది ప్రభుత్వము ఆలోచించినట్లు లేదు. కాగా డబ్బు ఇర్పు చేయగలిగిన వారికి ఇది ఎక్కువగ ఉపయోగపడుతున్నది. ఈ

విధానములో మార్పు చేయాలని అర్థిస్తున్నాను మా జీల్లాకు సంబంధించి నంతవరకు C. D. Programmes క్రింద కొన్ని funds ను ఏర్పాటు చేశారు ఈ పనులలో కొన్ని శక్రమముగ ఇరగడము లేదు. నాకు తెలిసినంతవరకు దీనికి ఒకే కారణము కనబడుతున్నది డిపార్ట్మెంట్ మధ్య, డిపార్ట్మెంట్కు, జీల్లా పరిషత్తులకు మధ్య co-ordination అనేది బొమ్మగా లేకపోవడమువల్లనే నని గట్టిగా చెప్పగలను. ఈ కారణము చేతనే, కార్బ్రూక్రమాలు ఇరగడములో ఆలస్యం కావడం, కొన్ని పారంభించకుండానే మిగిలిపోవడము, అందువల్ల allot చేసిన ఉఱ్పు lapse కావడము ఇరుగుతున్నది ఉదాహరణ గా Agriculture విషయం తీసుకోండి ఒక quotation చదువుతాను “The target for distribution of fertilizers has been completed only in Nakrekal Panchayat Samithi” అని ఉన్నది ఈ distribution కార్బ్రూ క్రిమము ముఖ్యంగా అధికార్య చేయవలని యున్నది. 1960 December అందుకు రైతు లందరికి పంపకము చేసివేయాలి ఒక్క నకరికల్ ల్లాటులో తప్ప తకిన అన్ని ల్లాటులలోను ఇరగలేదు. జనవరి, ఫిబ్రవరి, మార్చి మాసములలో రైతులకు ఇవి అవసరము లేదు ఇచ్చినను వారు తీసుకోరు. Distribution ఎందువల్ల ఇరగలేదో కారణములు విచారించమని ప్రథుత్కాన్ని కోరుతున్నాను. ఇదేవిధముగ ఈ C. D. Programmes క్రింద Health and Rural Sanitation విషయములో ఒక quotation ఇస్తాను “The achievements in Aleru Block under this item are Nil” అని ఉన్నది. ఇదే విధముగ “Only one well was dug in Devarakonda Block against a Target of 50” అని ఉన్నది. ఈ దేవరకొండ ల్లాటు యితర అన్ని ల్లాటుల కంచే ముందు start అయినటువంటి ల్లాటు target గా పెట్టుకున్న 50 శాఖలలోకి ఒక్క శాఖని మాత్రమే పూర్తి చేయగలిగారు దీనికి ముఖ్య కారణము అధికార్య మధ్య, డిపార్ట్మెంట్ మధ్య, జీల్లాపరిషత్తుల మధ్య co-ordination లేకపోవడమేనని చెప్పకతప్పదు. ప్రథుత్వము విచారిస్తారని నమ్ముతున్నాను. మా జీల్లాలో యా C. D. Programmes క్రింద చాలా మట్టుకు పనులు ఇరగలేదు నేను చెప్పగలిగింది ఏమిటంచే, ఒక వేళ ఉఱ్పు మిగిలిపోయే, ఆ యా తాలూకాల పరిస్థితులను బట్టి, ల్లాటులలో ఉన్న పరిస్థితులను బట్టి జీల్లాపరిషత్తు చైర్మను మార్పుకోటానికి అవకాశము కలుగ శేయాలి. ఇదేవిధముగ communications విషయము ఉన్నది. Quotation చదువుతాను. “the target fixed for the construction of Kacha Road has not been achieved in any of the Blocks except Chavutuppal Block” అని ఉన్నది. ఈ విధముగ జీల్లామైత్తము

అంతా చూసే అన్ని భూకులలో కూడ ఇదేవిధముగ జరిగినది. రోడ్ కోనము 60 వేల రూపాయలు allot చేసే ఒక్కపై నొ అయినా అర్థుకాలేదు. మా కీల్లా పరిషత్తు సందర్భములో ఈ works అనగా ఎరువుల వంపకములో గాని, school buildings కట్టడములో గాని, మరి ఇతరపాటి విషయములో గాని. వారు సకాలములో పూర్తిచేయలేకపోయినారు. Targets ను అందుకోవాలంచే, co-ordination ఉండేటట్లు చూడడము ముఖ్యావసరము తరువాత మా కీల్లాకు staff ను చాలా తక్కువగ ఇచ్చారు. ఇప్పుడు ఉన్న staff సరిపోవడములేదు Engineering staff సరిగా లేకపోవడము వల్ల రోడ్లు గాని, బావులు గాని, school buildings గాని సగానికి సగము మిగిలిపోయినవి. ఇలాంటిచి ఇరగకుండా చూడాలి

తరువాత equalization fund అని ఉన్నది ప్రజలు కే contribution ఇస్తే. గ్రామాలకు సంబంధించిన రోడ్లు, సూక్షులు భవనాలు, శాఖలు వగైరాళ్యక్రమాలు చేయస్తామని ఆన్నారు ఇప్పుడు కీల్లాపరిషత్తులు వచ్చిన తరువాత కే contribution చేయమంటున్నారు. కే contribution ఇచ్చే పరిస్థితులలో ప్రజలు లేదు. కాబట్టి కే contribution అనేది తీసివేయాలని అంటున్నాను. ఇదివరకు మాదిరి కే contribution అనేది చెట్టితే వాటు ఏదో విధముగ ఇవ్వగలుగుతారు. కే contribution అనేది చాలా ఫారముగ ఉన్నది, మేము ఇవ్వలేము అని చెబుతున్నారు. ప్రభుత్వము ఈ విషయమును గూడ పునరాలో చించాలని అంటున్నాను కే contribution లో పనులు పూర్తికాక పోకే equalization fund అంతా మిగిలిపోతుంది గనుక పగం డబ్బు contribution చేసే సమస్య తీసివేయటానికి ప్రభుత్వము పూనుకోవాలని అంటున్నాను. ఇదివరకు అంటున్న కే contribution పద్ధతినే ఉంచాలని నా అభిప్రాయము. అనిధముగ చేస్తే ప్రజలు ఏదో విధముగ వంచాయితోద్దు funds లో సుంచి అయినా ఉపయోగించుకోగలుగుతారు. ఈ రోడులలో వంచాయితోద్దులకు కూడ డబ్బులేదు. అలాంటి రోడులలో ప్రజల పద్ధ నుంచి కే contribution కోడము న్యాయముకాదు. కాబట్టి ఈ కే contribution సమస్యను పూర్తిగా రద్దుచేయమని మంత్రిగారిని కోరుతూ ఇంతటికోముగిస్తున్నాను.

*శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి (జపీరాహద్). అధ్యక్షా, వంచాయితో ప్రభుత్వము స్థాపించడములో మన ఫారశదేశ మంతటిలో మన రాష్ట్రప్రామేణ్యముందగును చేసిందని అందరికి తెలిసిన విషయమే. కీల్లా పరిషత్తులు, వంచాయితో సమితులు ఏర్పడిన తరువాత చాటియొక్క పరిపాలనాసుభవము ఎట్లా ఉన్నది చూడాలి

అని ఇతర రాష్ట్రములనుంచి కొంతమంది కమిటీల రూపములో వర్ణి అన్ని సంగతులు తెలుసుకుని వెళ్లారు అదే విధముగ మన రాష్ట్రమునుంచికూడ ఒక team రాజస్థాన్ కు వెళ్లడము తటస్థితించి. ఆ వెళ్లినవారిలో నేను ఒకడిని. నేను రాజస్థాన్ వెళ్లినప్పుడు అక్కడ Officials ను ,Non-officials ను కలుస్తోడము సంభవించింది మన రాష్ట్రమునకు వచ్చినవారాలు మన వంచాయతీ రాష్ట్రము బాగానే జరుగుతున్నదని సంతోషించి వెళ్లారు. మనము ఇంకను ఇతర రాష్ట్రములవారియొక్క అనుభవములను గుర్తించి, యింకా వరిపాలనలో ఏమేమి Improvements చేయలో నేర్చుకోవలసిన విషయ ములు చాలా ఉన్నవని నా అభిప్రాయము రాజస్థాన్ వెళ్లినప్పుడు నేను రెండు విషయములు గుర్తించ గలిగాను. అవి మన రాష్ట్రములోకూడ ప్రవేశ పెట్టడము మంచిదని ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను రాజస్థాన్ లో వంచాయతీ నమితులకు, జిల్లా వరిష్టతులకు సంబంధించి ఉన్న Standing Committees కు (మన రాష్ట్రములో ఒకే కై రైన్ అన్న Standing Committees కు ఉంటున్నారు) ఆ విధముగ ఉండడమువల్ల పనులు మరింత సులభ ముగ జరుగుతున్నాయట అక్కడ వారు చెప్పింది. ఏమిటంచే, వేరే కై రైన్ అన్న Standing Committees కు ఉండడమువల్ల ఆ విధముగ ఏ ఏల్లాకులకు ఉన్నారో, ఆ ఏల్లాకులు అన్ని బాగా వని చేస్తున్నవని అక్కడ officials non-officials అందరు ఏక గ్రిప్రైముగా అభిప్రాయము వెలిపుచ్చారు. అందువల్ల మనముకూడ మన రాష్ట్రములో అదేమాదిరి ఏర్పాటు చేయమని అంటు స్వాను �Responsibility ఒక్కరిమీద ఉంచేఖదులు విధి చేర్కును మీద చేయడము మంచిదిని అని వారి అభిప్రాయము. Results కూడ బాగా ఉంటున్న వని చెప్పారు. తరువాత రెండవ విషయము ఏమిటంచే ఇక్కడ village officials కాస్ట్రాపాసీ భారములు వక్కే రా రికార్డును ప్రాస్తున్నారు అది అంతటిటో ఆసోపోతున్నది. వట్టాలు మార్పు అందులోనే ఉంటుంది గ్రామో డోగ్గమ్మలు ప్రాసినది record గా ఉంటున్నది. కాని అక్కడ ఆ విధముగ ఇరగడములేదు. Village officials ఈ forms ను fill-up చేసి, వంచాయతీ బోర్డు ప్రెసిడెంటు సంతకము ఆ forms మీద తీసుకొని, transfers confirm చేయించడము జరుగుతున్నది. ఇంతవరకు village officials ఏ మార్పు చేసినా చేయవచ్చు. పైన check అసెదిలేదు. ఆ విధముగా మార్పు చేయకుండా వంచాయతీబోర్డు ప్రెసిడెంటు సంతకము ఉండడము మంచిని గనుక మనముకూడ ఇక్కడ మన రాష్ట్రములో అలాంటి మార్పు ప్రవేశ పెట్టాలని కోఱుతున్నాను. ఇదిగాక మరొక విషయముకూడ తెలుసుకొని వచ్చాను ఇక్కడ మన ఏల్లాకులకు B. D. O. Chief Executive officer గా ఉన్నారు.

ఇక్కడ మన రాష్ట్రానికి Chief Minister ఎట్లా ఉండి వని నిర్వహిస్తున్నారో, నమితి ప్రెసిడెండు, క్లాటుకు Chief Minister గా ఉండేమాదిరిగా ఉండడము మంచిదని అక్కడ వారు చెప్పారు. ఈ విధానము మంచిదే. నమితి సమావేశ మయ్యే ఉప్పుడు నమితి ప్రెసిడెంటు అధ్యక్ష స్థానములో⁹ కూర్చుంటున్నాడు. నమితిలో ఉన్న పార్టీలవల్ల, ఆయన అధ్యక్షత వహిస్తే కార్బిక్రమములను ఆమోదించడానికి ఒకరు అవును అని, ఇంకొకరు కాదని వాదిపూడాలకు చారి తీస్తున్నది అట్లా కాటుండా, అక్కడ ఆ రాష్ట్రములో⁹ ఉన్నట్లు, అధ్యక్షత స్థానములో third party మనిషి అంచే, ఏ పార్టీకి చెందని వారిని కూర్చున పెట్టినట్లయితే, నిష్పత్కపాతముగ తీర్చానాలు చేయడము మంచిది. M. L. A. ను అయినా అధ్యక్షత వహించేటట్లు చేయడము మంచిది. నమితి తీర్చానాలు శాంతియతముగ జరగగలవు అని మనవి చేస్తున్నాను. మంత్రి గారు యిం సూచన విషయములో⁹ ఆలోచించి తగు యేర్పాటు చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను

ఇంకొక విషయం మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. Plan ¹⁰ food Production ఎక్కువ చేయాలనేది ముఖ్యంగా మన ఉద్దేశం. ఇప్పుడు మనం Marketing Societies స్థాపించాము. కానీ ఈ Marketing Societies ద్వారా ఇప్పుడు నీడై కే Credit దొరుకున్నదో⁹, అది రైతులకు సరిపోవడం లేదు. ఇప్పుడు Formulation Committee recommendation ప్రకారంగా చూచినా 85 percent credit వేరే పాతుకార్డ దగ్గర, వేరే Private Concerns దగ్గరనుంచి వస్తున్నది. ఇప్పుడు బోంశాయి, మైసూరు, మదరాసు రాష్ట్రాలలో produce మీద loans ఇస్తున్నారు. భూములు mortgage చేయడం అనేది లేకుండా, వంటలమీద ఇస్తున్నారు. ఆ విధంగా మన రాష్ట్రంలో⁹ కూడా ఇక్కడ ఇవ్వినట్లయితే, production ఎక్కువ చేయడానికి చాలా అనుకూలముగా ఉంటుంది. అంతేకాటుండా, Marketing Societies ద్వారా control credit system కూడా వేరే States ¹⁰ చాచు implement చేస్తున్నారు. Sugar cane ¹⁰ crop loans ఎకరానికి 1200, 1800 రూపాయలు loan ఇస్తున్నారు. ఇప్పుడు మన State ప్రక్కన ఉన్న పీడర్ జీల్లాలో⁹ (మైసూరు రాష్ట్రంలో⁹) ఆ ప్రథమ్యంవారు ఒకకోటి రూపాయలు Crop loans ఇస్తున్నారు. ఇక్కడ ఉన్న విధంగా short term loans అని, land mortgage చేయడం, ఆ procedure ఏమీలేదు. ఒక declaration form మీద సంతకం పెట్టి ఇచ్చేస్తున్నారు. ఒక నూ Constituency, ఒహీరాజున్న గురించి Planning విషయములో⁹ మాట్లాడాలంచే, ఈ ఒహీరాజుడులో⁹ కొద్దిఖాగము

బీదరులో ఉండెను. ఇప్పుడు ఈ జిల్లారాశాద్ భార్క్ ఏడై కొత్తగా వచ్చింది అది abnormalగా ఉన్నది. కొన్ని Villages బీదరులో ఉండెను. ఆ బీదర్ భాకు reorganization చేసిన తరువాత అది divide చేయబడి జిల్లారాశాదు ఇక్కడికి వచ్చింది. మన ప్రఫుత్వం ఏమో Central Government ల దీనిని first stage block గా చేయాలని ప్రాసి ఉండెను. కానీ కారణ మేమిటో వారు ఒప్పుకోలేదు. First stage లో 12 లక్ష రూపాయలు ఈ block కు దొరుకుపూ ఉండెను కాని దొరకలేదు గనుక Equalisation fund లో గాని, ఇంక వేరే fund లో గాని మన ప్రఫుత్వము preference ఇవ్వాలని నేను కోరుతున్నాను - రెండవది first stage లో Primary Health unit building కొరకు 20 వేల రూపాయలు ఏమో Block లో ఉంటాయి జిల్లారాశాద్ భాకులో Primary Health Unit ఒకటి మోడంపల్లి కొరకు sanction అయింది దానికి డాక్టరు, కాంపౌండర్లు వ్సైరా వచ్చి ఆ అస్వామీ establish చేసిన తరువాత ఇప్పుడే దానికి building contribution కొరకు Block లో 20 వేల రూపాయలు ఆ Block నుంచి contribution కావాలన్నారు, కాని Block లో first stage రాశేలేదు. అందువల్ల మేము జిల్లా పరిషత్తునుంచి ఒక resolution కూడా పంపించాము అది వంపించి ఒక సంవత్సరమైంది. దానిని గవర్నరు ముంటు 20 వేలు sanction చేస్తే నే ఆ లిథింగువని తీసుకొంటారు లేకపోతే లేదని తెలుస్తున్నది. ఇప్పుడు Third Five Year Plan లో Sugar Factory ఏది పెట్టబోతున్నారని తెలుస్తున్నది. మన రాష్ట్రం బాగా చెరుకు ఉత్తుత్తి చేస్తున్న రాష్ట్రం అయినా దాని రెండు Sugar Factories మాత్రం, ఒకటి తెలంగాంచాలో, ఒకటి ఆంధ్రలో చేర్చబడినాయి ఇతర రాష్ట్రాలలో ఎక్కువ పెట్టినారు. మైసూరువాళ్లు 8 పెట్టుకొన్నారు. బ్రింజాయలో 18 Sugar Factories పెట్టుకొన్నారు. అటువంటప్పుడు, మన రాష్ట్రానికి రెండు factories ఏమి సరిపోతాయి? తెలంగాంచాలో, జిల్లారాశాద్ లో ఇప్పుడు 5, 6 వేల ఎక రాయలు చెరుకు ఉత్తుత్తి అన్నటుంది అది ఒక చెరుకు factoryకి సరిపోతుంది. కనుక జిల్లారాశాద్ లో ఒక Sugar Factory పెట్టడానికి ప్రయత్నించాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను తరువాత schools విషయంలో, అదివరకు జిల్లాపరిషత్తు అధ్యర్థమున middle schools నదుస్తున్నాయి. కాని, ఆ schools ను inspect చేసేదానికి గాని, supervise చేసేదానికిగాని అదివరకు ఏ ఆఫీసరు లేదు. D. E. O. కూడా జిల్లాపరిషత్తు స్టోరీనంలో ఉన్న ఆఫీసరు కాదు కాని సమితిలో Deputy Inspector of schools ఉంటాడు. ఆయనకే కొంత grade ఎక్కువచేసో లేక senior officers లైనా appoint చేసో ఈ middle schools అప్పు కూడా నమితి అధ్యర్థముననే నడిచేటట్లు చేసే administration బాగుంటుంది,

education కూడా అభివృద్ధి అవుతుంది కనుక జీల్లా పరిషత్తునుంచి సాధ్య మైనంత త్వరలో ఈ middle schools ను సమితులకు transfer చేయాలని మనిచేస్తున్నాను. తరువాత ఈ జీల్లా పరిషత్తులలోను, సమితులలోను పనిచేస్తున్న staff విషయంలో dual policy ఉన్నట్లు కనిపిస్తున్నది. Supervisors మొదట లైనవాట్లు వాళ్ళ administrative department లోనే ఉండి, ఇక్కడ పని మాత్రం చేస్తున్నారు. సాధారణంగా మార్పి ప్రపేత్ నెలలలో, కొన్ని పనులు మాత్రం చాలా తొందరగా నడుస్తాంటాయి. అటువంటప్పుడు ఈ supervisors ను మొరలగువాళ్లని ఆ Department వాట్లు జీల్లా పరిషత్తులను, సమితులను consult చేయకుండానే వారిని transfer చేస్తున్నారు కనుక Planning Department వారికి వేరే department వారు co-operate చేస్తున్నారా లేదా అనేవిప్పాన్ని చాలా జాగ ఆలోచించవలసిన అవసరంవున్నది. ఈ Planning Department కు పంపించబడే అఫీసర్లు third grade officers గా, ఎందుకు పనికిరానివారుగా ఉంటున్నారు వారు. Planning Department ముఖ్యమైనదికదా, డానిలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వముగాని, కేంద్రప్రభుత్వముగాని దీనికి కావలసిన importance ఇస్తున్నప్పుడు యొ department కు పనికి రానటువంటి వారిని transfer చేయడంవల్ల, ఇక్కడ works suffer అవుతున్నాయని మనిచేస్తున్నాను.

*శ్రీ వి. సత్యనారాయణరావు (మధ్యరా. ఇది చాలా ముఖ్యమైనటువంటి సమస్య. భారతదేశము ఏ ప్రచారికలను అయితే రచించుకొన్నది, అ పథచాన్సే మన అందరూ రాష్ట్ర ములో ఏర్పాటు చేసుకొని నడిపించుకుంటున్నాము. దీనికి ముఖ్యమైన ప్రాతిపాదికగా blocks ను ఏర్పరచుకొని block level లో మునము చాలా కాలమునుంచి అభివృద్ధి పనులు చేసుకొంటున్నాము. తదుపరి వికేంద్రికరణ పద్ధతిద్వారా జీల్లా పరిషత్తులకూడా వచ్చినాయి — జీల్లా పరిషత్తు; Block పంచాయతీ సమితి, 5,84,19,000 రూ.లు గల ఈ పద్ధను మనం పరిశీలించినట్లయితే, సుమారు 7 లక్ష రూ.పోయలు supervision కు ఉన్నది Block headquarters కు 142 లక్షలు ఉన్నది. ఆడేవిధంగా recurring personal on N. E. S. కు 78 లక్షలు, 53 వేలు ఉన్నది అంచే సుమారు 2 కోట్లు, 28 లక్షలు ఈ సిబ్బందిమీద ఖర్చు పెదుతున్నాము. మిగాళా 8 కోట్లు, 10 లక్షలు ఎన్నో items క్రింద మనం ఖర్చు పెదుతున్నాము. జీల్లా పరిషత్తులకు కూడా అందులో 80 లక్షలు grant-in-aid పద్ధతిమీద ఇచ్చాము. ఈవిధంగా మన వ్యవస్థికరణ మనం ఖర్చు పెదుతున్నటువంటి విధానము ఉన్నది. దీని సిబ్బందిమీద ఖర్చు నిరుద్యోగసమస్య పరిష్కారానికి కొంత ఉపయోగ

పదుతుంది. రు. 3 కోట్ల 10 లక్షలు అంచే మన పాత చెస్పన్ ప్రకారం చూచినా మనిషికి రు. 1 హా. కమ్యూనీటి డెవలప్ మెంబు కొరకు ఖర్చుచేడు తున్నాము. మిగా ఉత్సవ్ క్రింద కూడ రు. 31రె లక్షలు equalisation fund యిస్తున్నాము మంత్రిగారు చెప్పారు, ప్రస్తుతం యా పద్ధతిద్వారా 75% అనాశా కవర్ చేస్తే సగటున మనిషికి రు. 2 హాస్పున ఖర్చుచేస్తున్నాము. ఇది చాల గొప్ప ఎక్స్ప్రెసరిమెంట్. నమూజవికాసం, నూతన చైతన్యం కలగాలి. మనవద్ద కొన్ని మంచి ఫలితాలు వచ్చినచి. నేనుకూడ కొద్దో గొప్పో గత 10, 20 సంవత్సరాలనుంచి ప్రభావేన చేస్తున్నాను. ఉద్దోగస్తులు ఆటంకపరిచి నందువల్ల అది ఎక్కుడా కుంటువడలేదు, చాల గొప్పపనులే చేశాము. కాలేకీ కూవాలంచే రెందుమూడు రోజులలో లక్షలరూపాయలు నేఱించాము. మారుమూలల రోడ్లులేని తెలంగాంచా ప్రాంతములో, గోదావరి ప్రాంతంలో తైర్పిలో ఏర్పాటులో వర్క్ చేశాము ఈ పనులు చేసేవ్యక్తి కొంత కష్ట పడాలి; ఓచ్చు, సహనం కావాలి. పాటీలు ముతా సిద్ధాంతాలు విస్తరించాలి. అది చేయకపోతే తర్జునఫర్ఫున ఉంటుంది అధికారం వచ్చేచోట తగాదా ఉంటుంది. కొంత ఉచ్చ వహించి యా వికేంగ్రెస్ రణ సిద్ధాంతాన్ని మనం విషయంతం చేయాలి. లేకపోతే సెంట్రల్ గవర్ను మెంటు దీనిని వదిలివేయవచ్చు. విషయ వంతం చేయవలసిన బాధ్యత మనమీద ఉన్నది 'అక్టోబరు 1968 కు దాదాపు స్టేట్ అంతా విస్తరించ చేయబడుంది అయితే తిల్లావరిషట్లు లనేని యాగాంక్షలు Government గా ఏమి చేస్తున్నవి? వీటికి స్పెషల్ పవర్ లేను. తెజస్సేపన్ చేసి వారందరిని కూర్చోవెట్టారు ల్లాక్సు అవసరం, ఈ వికేంగ్రెస్ రణ ములో కొంత కేంగ్రెస్కుతం జరుగుతోంది. Blocks inevitable అప్పుతన్నవి గాని తిల్లావరిషట్లని necessity కవలడుటలేదు. సూపర్ టైంగ్ అధారిటీ కొరకు యా విధమైన కాడి అవసరము అనేది experts అలోచించాలి. రాజ స్టోన్లో యా stage వెట్లలేదని అనుకొంటాను అక్కడ గ్రామపంచాయితి పద్ధతిని ప్రోత్సహించాలన్నాము, వికేంగ్రెస్ రణము చాల సక్రమమైన పద్ధతిలో అమలుకరుపుతూ Ministry control చేస్తోంది. ఆపద్ధతిని మనంకూడి అనున రించుట బాగుంటుండేమో నిపుణులనుపంపి ఆలోచించండి. దీనిని విషయంతం చేయవలసిన బాధ్యత మనమీద ఉన్నది.

మనం భూసంస్కరణలోకూడ ముందంజ వేళాము. ఆమ్లుం తిల్లాలో ప్రవేశ వెట్టాము, తరువాత తిరగతోడాము. సక్రమంగా అమలుచేయలేదు. శాసనం సక్రమంగా అమలుజరుగపోతే పరివర్తించాల బాటి అప్పుతుంది. మన వద్ద ఎనజ్యో ఉన్నది; ఈ కార్యక్రమాలను విషయంతం చేయగల ఈ క్రిందాన్ని

ఉన్నవి. నా అనుభవంలో తెలుసు, ఎంతోమంది కల్పకర్ష మారారు. అందరి తోను సహకారం తీసుకొని వనిచేశాము. వారు కూడ దేశాఖివృద్ధి యందు శ్రద్ధచూపి వనిచేసెడివారు. ఎవరైనా అఫీసర్స్ తప్పుచేస్తే శిక్ష విధించటానికి, transfer చేయటానికి, suspend చేయటానికి, dismiss చేయటానికి అవ కాశాలు ఉన్నవి కాని non-officials పీడ మాత్రం కంటోలు లేదు. సహజంగా మానవులలో తప్పులు ఉంటాయి. Human tinge ఉన్నచోట దోషాలుండుట సహాసం పార్టీన్సు విస్మరించి, కమ్యూనిటి దెవలవ్ మెంట్ వర్క్ గచేసుకుపోతే జయప్రదం అవుతుంది.

టీచర్సును ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయట గురించి ఉన్నది ఏ టీచర్లునైనా ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయమని అడిగితే, కొత్తగా అధికారంలోకి వచ్చినవారై తే న్యాయం విచారించుండా ట్రాన్స్‌ఫర్సుచేస్తున్నారు. కొందరు conservativeగా ఉండి, వెంటనే చర్యతీసుకోకుండా ఓర్చుతోటి వ్యవహారించమని చెబుతారు ఈ transfers సక్రమంగా ఇరుగుతున్న వో లేదో చూడాలి. Works విషయంలో కూడ �Elected Panchayats ఉన్నచోట, వాటిని విస్మరించి, మిగతావారికి యిచ్చినట్లు complaints ఉన్నవి. ఒక Elected Body ని respect చేయడలచుకుంచే, అక్కడ ఎవరు వచ్చినా ఆ సంస్థల ద్వారా పనులు సంపూర్ణంగా చేయించటం అవసరం. ఆ Law ను మనం respect చేయకపోతే యితరులు చేయరు. ఈ వికేంద్రికరణవద్దతి గతమునుంచి ఇరుగుతోంది. ఉద్యమ కాలములో ప్రతి గ్రామములో ఉన్న పెద్దలు, పిన్నలు, అందరి సహకారం పొంది మనం ఎన్నో పనులు చేశాము. ఈ C. D. Blocks, N. E S. Blocks 1959 లో వచ్చినవి. అంతకుముందు గొప్పగా పనులు చేశాము. ఇప్పుడు యిదిఅంతా—race for power ; సహజంగా ఉంటుంది, అయితే responsibility ని feel చేసి మన విధులను నిర్వితించ గలిగిననాడు దోషాలు తగిపోతాయి. మంత్రిగారు కూడ కొసకు ఒకమాట అన్నారు. టిప్పిక పట్టాలని, టిప్పిక పట్టితే యివస్తి సర్దులు పోతాయని చెప్పినారు. ప్రతి వథకములోను ఓర్పు అవసరం కాని వికేంద్రికరణంలో మధ్య కేంద్రికృతం, జిల్లా పరిపత్తుల లెవెల్లో పోవాలి. ఈ పరిపత్తులు redundant గా ఉన్న వేమోనని నాడు అనిపిస్తోంది. ఇది పరిశీలించాలి. ప్లానింగ్ కమిషన్ వారు యిచ్చిన పథకమే కార్బ్రైట్. బలవంతరాయ్ మెహకాక్మిణి వికేంద్రికరణం చేయనున్నది గాని మధ్యన Satellites ను స్థాపించమని చెప్పలేదు. రాజస్థాన్ కు ఒక Experts Team ను పంపి పరిశీలించాలి

పైనర్ ఆర్గిసెపన్ కూడ యిం సంస్థలకు యిస్తామని అంటున్నారు. ఇప్పుడు యిచ్చిన limited కార్బ్రైక్రమాలకే సిబ్బంది తక్కువగా ఉన్నది. పనులు

జరుగుటలేదు. ఇంకా కొంతకాలం యా పరిషత్తుల, సమితుల Working అనుభవంలో చూచిన తరువాత యిస్తే మంచిదని అనుకోంటున్నాను. Technical opinion కావాలి, personnel కావాలి. లేక ఎవరికి యిష్టమైన కట్టడాలు వారు కట్టి, ఎవరికి యిష్టమైన చెరువులు, కాలవలు వారు త్రవ్యకుంచే నప్పం కలుగుతుంది. ఇప్పుడు మన రాష్టరీయ వేత్తల అధినంలో గాలి, సీరు లేదు, ఈ శెందు కూడ యిస్తే ప్రయత్నములు కష్టపడాలి. చాగా ఆలోచించి చేయాలని కోదు తున్నాను.

పై మరి ఎద్దుకేషన్, సెకండరీ ఎద్దుకేషన్ కంట్రోలు ఔక్కుకుగాని, జీల్లాపరిషత్తులకు గాని యిస్తున్నారు. Over all control ప్రథమము చేతుల్లో ఉంచుకోవాలి. ఎప్పుడు, ఎవరిని, ఎక్కుడికి, ఏవిధంగా transfer చేయాలో సక్రమంగా అలోచించి చేయాలి ఏ సూక్లల టీచరులు గురించి అయినా D. E. O యొక్క opinion ఏవిధంగా ఉన్నది తెలుసుకొని చేయాలి ఇది ఒక team of army. పీరండరినీ జీల్లాపరిషత్తులకు యిచ్చామని, వారు ఏమి చేసుకొంటున్నారో మాటు తెలియదు అంచే వికేండ్రికరణ వికృతరూపం దాలుస్తుంది ముఖ్యంగా గ్రామ వంచాయితీ విధానాన్ని స్ఫైరంచేయాలి. వికేండ్రికరణ అంచే గ్రామ వంచాయితీల స్టోయలో సుస్థిరమైన పరిపాలన గాని Blocks, జీల్లాపరిషత్తులు కాదు అనే ప్రాథమిక సూత్రం సక్రమంగా అమలు జరుపుటకు complete control ఉంచుకోని, యా విధానాన్ని విజయవంతం చేయాలని, అందుకు మా సంపూర్ణ నహా కారం పొందుతారని ఆశిస్తూ నెఱవుతీసుకొంటున్నాను.

*శ్రీ జి. గోపాలరెడ్డి (జనగాం - జనరల్): అధ్యక్షా, ఇవాళ జీల్లా పరివత్తలు, వంచాయితీనమితుల యొక్క దమాండ్ పైన చర్చ జరుగుచున్నది. నేను కొన్నిసూచనలు ప్రథుత్యానికి ఇవ్వడలచుకొన్నాను. వంచాయితీనమితులు ఏర్పడి దాదాపు ఒకటిన్నర సంవత్సరములు అవుతున్నది. వంచాయితీనమితులు ఏర్పడకపూర్వము తెలంగాచాలో ఉన్న వంచాయితీబోర్డులు ఎక్కువ కలు పీతం కాలేదు; అప్పుడు ఉన్న వంచాయితీబోర్డుల ఎన్నికలు ఎక్కువ కలుపితం కాలేదు. తెలంగాచాలో వంచాయితీనమితులు చాలా ప్రాంతాల్లో వచ్చిన తర్వాత జరిగిన వంచాయితీబోర్డుల ఎన్నికలలో కలుపితమైన వాతావరణం వచ్చింది. అందులో ప్రణాస్యమాయినికి వ్యాపిరేకమైన వసులు చాలా జరిగినవి. అంచాలు విరివిగా ఇవ్వటం జరిగింది. క్రాగించటం జరిగింది. కాంగ్రెస్ పాటిలోని అధికారంలో ఉన్న గ్రూపు అధికారాన్ని దుర్ద్యిశియోగం చేయటం జరిగింది. నా నిచ్చోజకవర్గంలో పాత గ్రామవంచాయితీబోర్డులకు ఎన్నికలు

శరిగినవి. అక్కడ అనేక రకాల వత్తిడి తీసుకురావటం జరిగింది. ఇప్పగూడెం గ్రామంలో మేము బహిరంగసథ ఇరుపుకొంచే, దానికి చాలామంది జనం రావటం జరిగింది. ఆ సథ పోలీసువారి అనుమతితో ఇరుపుకోవటం జరిగింది. అక్కడ కాంగ్రెస్ వారు కాంగ్రెస్ పారీ వేరులో గాక ఇండిపెండెంట్స్ గా పోటీ చేశారు. వారు ఏర్పాటుచేసిన బహిరంగసథలకు జనం రాలేదు అందు చేత మా బహిరంగసథను విచ్చిన్నం చేయటానికి పోలీసులను తీసుకువచ్చి దాడి చేయించటం జరిగింది. ఆనాడు మా బహిరంగసథను అపివేయించటం జరిగింది. ఈ విధంగా ప్రభుత్వ అధికారుల ద్వారా వత్తిడి తీసుకువచ్చారు. లంచాలు ఇవ్వటం, క్రాగించటం జరిగింది

ఈ ప్లానింగ్ కాలంలో అధికారవికేంప్రికరణ చాలా అవసరము అది ఉంచేసే ప్లాను స్క్రమంగా అమలుజరుగుతుంది. కానీ అచరణలో అధికార వికేంప్రికరణ ఏ రూపంలో ఉన్నది? నిఱంగా ప్రజలకు అధికారం ఇస్తున్నారా అంచే లేదు. అధికారం దుర్దినియోగం చేయబడుతున్నది. అధికారవికేంప్రికరణ వికృతరూపం దాలస్తోంది. దుష్టులితాలు వస్తున్నవి జనగాం తాలూకాలో కొడగళ్ళ ల్లాకు ఉన్నది అక్కడ కాంగ్రెస్, నమూద్యానిస్టు పారీలు ఉన్నవి. కానీ అక్కడ ఆ రెండు పారీలలో తగాదా లేదు. కానీ అక్కడ కాంగ్రెస్ లోనే రెండు గ్రూపులు ఉన్నవి ఆ రెండు గ్రూపుల తగాదావల్ల ఆ ల్లాక్ ఏర్పడి సంవత్సరం అయినా, ఇంతవరకు ఒకసారికూడ అది సమావేశం కాలేదు. ఇంతవరకు ఆ ల్లాక్ లో ఏ వసికూడ ఇరగలేదు. “కొన్ని లోపాలు ఇరుగుతున్నవి; ఒక ల్లాక్ ను సూపర్ సిడ్ చేయటం జరిగింది, ఒక ల్లాక్ లో అవిక్యానిషిర్మానం వచ్చింది” అని మంత్రిగారు తమ నోట్లో చెప్పారు గాని, ఈ కొడగళ్ళ ల్లాకు గురించి చెప్పాలేదు. కొడగళ్ళ ల్లాకు ఏర్పడి సంవత్సరం న్నర అయినా, ప్రాండింగ్ కమిటీ మీటింగ్ కానీ, సమితి మీటింగ్ కానీ ఇంతవరకు ఇరగలేదు. ఈ విషయము మంత్రిగారి దృష్టిక రాసట్లు ఉన్నది. కొడగళ్ళ ల్లాక్ ఏర్పడిన తర్వాత ఒకసారికూడ సమితి సమావేశము ఇరగలేదు. సంవత్సరస్నర అయినా ఈ రోజువరకు ప్రాండింగ్ కమిటీ ఎన్నికలు ఇరగలేదు. ఆ విధంగా కేవలం కాంగ్రెస్, కమూద్యానిస్టు పారీల మధ్య తగాదాలవల్ల జరిగిందికాదు. కాంగ్రెసులోని రెండు గ్రూపుల మధ్య ఉన్న తగాదాలవల్ల ఇది జరిగింది. ఈ రోజున ప్రతి జీల్లా పరిషత్తో, వంచాయతి సమితిలో యావిధంగా పరిస్థితులు ఉన్నవి. జనగాంలో మా పారీకి ఎట్టువ మెఖారిటీ లేకున్నా, మా పారీవారు అధ్యకులుగా ఉన్నారు. ఇహుళా, మొత్తం అంద్రప్రచెక్సోనే యావిధంగా మెఖారిటీ లేకున్నా మా పారీవారు అధ్యకులుగా ఉండటం

ఇదే మొదటి ఉదాహరణ కావచ్చు. అక్కడ ప్రెసిడెంట్ మా పార్టీ వారు ఉన్నప్పటికీ—సమితిలో, స్టాండింగ్ కమిటీలో కాంగ్రెస్ పార్టీకి మెజారిటీ ఉన్నది కాబట్టి, ఎరువుల పంచకం విషయంలో వారి ఇష్టం వచ్చిన వారికి ఇవ్వటం జరిగింది. ఆ ఎరువుల ల్యాంక్ మార్కెట్ లోకి పోవటం, జరిగింది ఆ విషయం అధికారుల దృష్టికి తెస్తే వారు తైకి రానివ్వుకుండా, చప్పుడు కాకుండా అట్టేపెట్టారు. అది బయటకు పొక్కనివ్వుకుండా చేయటం జరిగింది. వారు ఆ విషయం గవర్ను మెంటుకు ప్రాశారని అనుకోంటున్నాను. దానిపై గవర్ను మెంటు ఏమి చర్యలు తీసుకొన్నారో, తేక తీసుకోబోమన్నారో మంత్రి గారు చెప్పవలని ఉన్నది. రేపు ఏప్రియల్ ఒకటినుండి మైనర్ ఇరిగేషన్ వర్షాన్ నిర్మించే అధికారం పంచాయతీ సమితులకు ఇవ్వబోమన్నట్లు తెలుస్తు న్నది. ఆ అధికారం తప్పనిసరిగా ఇవ్వపలని ఉన్నది కాని యానాడు ఉన్నటు వంటి పరిస్థితులలో ఆ అధికారాలు ఎంతవరకు సక్రమంగా ఉపయోగించ బడతాయి అన్నది మనం చూడవలని ఉన్నది ఈనాడు గ్రామాలలో వాతా వరణం చాలా చెచిపోయింది. కాంగ్రెస్ పార్టీలో చీలికలు, గ్రూపులు ఏర్పడి వారిలో వారు తగాదాలు పడటంవల్ల గ్రామాలలో అనేక పసులు కుంటుపడు తున్నవి. రేపు పంచాయతీ సమితులకు యా మైనర్ ఇరిగేషన్ వర్క్సన నిర్మించే అధికారం ఇవ్విందినపుడు ఆ అధికారం సక్రమంగా వినియోగించ బదుతుండా అనే అనుమానం నాకు ఉన్నది అక్కడ అధికార పార్టీలోని ఏగ్రాపు అంఱతే అధికారంలో ఉంటుందో ఆ గ్రూపు తన బిలాన్ని పెంచుకో టానికి యా అధికారాన్ని ఉపయోగించుకోవటం ఐరుగుతుంది. మంత్రిగారు ఒక విషయం చెప్పారు. “కొన్ని లోపాలు ఐరుగుతూనే ఉంటాయి వాటిని గోరంతలు కొండంతలు చేసి విమర్శించటం సరైందికాదు.” అని మంత్రిగారు తమ ఉపన్యాసంలో చెప్పారు. అధికార వికేంప్రీకరణ కావాలని కోరేవారిలో మేము ముఖ్యంలము. కేవలం విమర్శించాలనే ఉద్దేశంలో మేము చెప్పటం లేదు. గ్రామాలలో కలుపుత వాతావరణం ఏర్పడకుండా ప్రభుత్వ చూదాలని మాత్రమే (మేము అనుఫవంలో చూస్తున్నాము కాబట్టి) ప్రభుత్వాన్ని కోరు తున్నాము. పరిపాలనా వికేంప్రీకరణ కావాలని కోరేవారిలో మేము ముఖ్యంలము.

ఈరోజు ఉన్నటువంటి అధికారపార్టీ క్రిందనుంచి వైపరశుకూడ ఈవిధముగా తమ గ్రూపులద్వారా ద్యేవని ఇరగకుండా స్థంచింపచేయడం ఐరుగుతున్నది. ఆ విషయంకూడ వారు దృష్టిలో వెట్టుకోవాలి. Teachers transfers విషయంలోకూడ యిట్లాంటి తగాదాలు ఐరుగుతున్నాయి. మా అను

భవంతో చూస్తున్నాము. అనేక ఒక్కిడులు ఇరుగుతూ ఉన్నాయి. ఆ ఒక్కిడులు కూడ కాంగ్రెసులోకండే గ్రూపుల తగాదాలవల్ల నే వస్తున్నాయి. ఈ teacher మా గ్రూపుకు అనుకూలంగాలేదు కాబట్టి యితనిని ఇక్కడమంచి మార్కుల్ని అనే పద్ధతిలో ఇరుగుతున్నది. ఈ పరిస్థితులలో ఏ కేంద్రీకరణను సరైన పద్ధతిలో తీసుకురావాలి. ప్రజలకు అది నిఃంగా ఉపయోగ పడేటట్లు చేయాలంచే యిట్లాంటి విషయాలను ప్రభుత్వం తగుక్కడతో ఆలోచించాలి. సరైన పద్ధతు లలో ప్రణాస్యమ్యం నడిచే విధానం చూడాలి పార్టీ రాజకీయాలు ఉన్నప్పటికినీ ప్రజలను దృష్టిలో ఉంచుకొని ప్రణాస్యమ్యాన్ని కాపాదేందుకు ప్రభుత్వం కాథ్యతపహించి పనిచేసినప్పుడే యిది స్క్రమంగా నెరవేరడానికి అవకాశం ఉంటుందని చెపుతూ ఇంతటితో విరమిస్తున్నాను.

**Sri K. Koti Reddy (Lakkireddipalli)* : In support of the Demands moved by the Planning Minister I would offer a few suggestions. I must first congratulate the Government for having won good appreciation from the Central Community Development and Co-operation Departments. We have won, I am told, good points ; first rank in nine items and second rank in some other items, and only in seven items we are below average. So far, undoubtedly so good, and I hope we can in future years considerably progress in those items also.

We are really dealing with very critical problems. It has been often said that Andhra Pradesh and Rajasthan are the first two states to introduce Panchayat Raj. As between these two states, which comes first, there is some controversy about it, I believe ; but to me, this question of Community Development or Panchayat Raj is not new. Having had something to do with administration for the last thirty or forty years, I am reminded of one great man, Lord Rippon. Lord Rippon who was the Viceroy of India about 80 or 90 years back, was the first man to say that it would be good in the interests of people and in the interests of better administration to entrust some power to the local people. No doubt, elections were not introduced then for some time ; only through nominated persons some sort of a local self Government Department was run in those days, and very few functions, undoubtedly, have been entrusted to them. But gradually during the

last forty years, functions that were entrusted to the local Departments have considerably been increased. When I look at the various functions that were entrusted to the Panchayat Raj, I find really very few functions which were not at one time or other touched in the previous Panchayat Board legislation. No doubt, recently, minor irrigation has been entrusted. It was not there before, and that is a new addition. Also some industries-cottage industries, which were not probably entrusted at that time to the Panchayat administration.

But, Sir, I find one thing: when we go out to villages and ask people to what extent they have been able to take part in the new Panchayat Raj administration and to what extent they have been benefitted, in a number of villages they may say and they are in fact saying that they do not know anything about these matters. After all, we have celebrated the first anniversary of the Panchayat Raj only recently and as the Minister has said it will certainly take sometime more before the population in the State come to know about the new functions that have been entrusted to them. I may mention, Sir, that to what extent the various functions that have hitherto been performed by the State or Central Governments could be entrusted to the local units is not an easy thing; it is also equally not an easy matter to define to what extent they have to be controlled in the exercise of their functions. Mere entrusting of powers is of course not a very difficult thing. I may bring to the notice of the House two sorry features that have recently developed in the administration of the local bodies. These were there for a very long time and we, for the last one or two years during the new administration of Panchayat Raj, cannot be said to be far away from those sorry features.

One feature which is really the bone of our society and bone of our administration and organisation is the factitious spirit that has grown, is growing and will probably grow unless proper steps have been taken in time. Whenever there are panchayat elections, this factitious spirit among the villagers comes into full operation, and I believe exceptions may be very few. Ninety percent of the Panchayat Boards are factitious in that sense,

As a natural result of the factions in village, the administration also will be tainted with a factitious spirit. So sometimes we hear this factitious spirit pervading not only the local administration, but at higher levels of administration also. I even find some ryots in villages saying that in the British days they were much better off than in the Swaraj Administration. There are complaints of partiality in the distribution of nominations ; partiality in the appointments made, and partiality in several other spheres of administration. These things, here and there, we find; and I do not mean to complain against them. I for one would not for a moment say that such things or acts are necessary; but somehow or other they appear to have crept in. But our attempts ought to be really for the progress and prosperity of our country, if the sacrifices that our leaders made for attaining freedom mean anything for us ; and every one of us right from the Ministers down to the ordinary people must try to improve the administration of our country so much so one day or the other we will be in a position to say that we are a civilized country and that we are as good as, if not much better than, any other civilized country of the world.

I have been feeling for sometime, and I have also given expression to the idea, whether we cannot devise a system of panchayat elections by which better state of things can be brought into existence. I am not speaking here as a mere theorist. I have consulted many of my friends, particularly ryots, whether the suggestion that I make even today will not improve matters. Most of them have told me that if such factitious spirit dominates the panchayat administration would be at jeopardy. We know that the whole basis for the entire administration in the State depends on the panchayat as a unit that we have established, and if that unit does not function properly everything goes wrong. So I would make this suggestion : each village should be considered as one unit for purposes of panchayat elections. Let there be no constituencies at all. Let anybody—man and woman—whoever is prepared to contest for the elections—take his chance. Whoever gets the largest number of votes will be the President;

whoever gets the next largest number of votes will be the Vice-President. Then we have to select one or two among women candidates—among women who get the highest number of votes. So also with regard to other communities—whether scheduled tribes or castes or backward communities, and let them all join in that respect. With regard to single member constituencies, may I tell you, Sir, that in some single member constituencies, nobody would come forward to contest against anybody. I can give you some examples but there is no time. There is another thing which is really more important than this, namely, secrecy of voting. Ever since I entered the Assembly, I have been asking for secrecy of voting, but till today, we have not devised any perfect system by which that could be ensured. I have many a time suggested the marking system for illiterate people, and I am very glad to find that the Election Commission has taken it up. I can confidently say that if this system is adopted instead of the colour system that we are now having there is a guarantee for anybody that the other man could not know to whom he has voted. A number of troubles have arisen in our State due to the open system that is in vogue. The strangest thing that I could ever conceive of about this open system is that this open system is introduced in small villages of 300 or 400 population and the system of secret ballot in big cities and towns. Can there be a worse thing than this? After all, it is the village that requires a system which ensures secrecy of voting and big cities do not require that system. The smaller the village, the more is the need for secrecy. I hope Government will take steps in this direction. When the Madras Act was on the anvil, I made a suggestion to make it a statutory obligation for the Government to have the secret system, but my friend Mr Chandramowli in those days assured me that in the rules to be framed necessary steps would be taken to ensure secrecy of voting. But what happened was secrecy of voting was introduced in towns and the villagers were asked to vote openly. If my suggestions are adopted, I am sure our panchayats will elect good people, and it will not result in any harm to the voters also.

One more thing I would say, Sir. You would excuse me if I make reference to a personal matter that took place some years ago. For the Swarajya Party, I and some other gentlemen contested. I was returned, as a congress candidate. In a particular village close to Cuddapah they did not vote for me, and I know they did not vote for me. They voted for the other candidate, who was defeated. Later, when I had something to do with that area in my capacity as Minister, I came to know that those villagers were hesitating to come to me, because they did not vote for me. This is the spirit even today on account of factions that have grown in villages. I sent for those villagers and told them : "My friends, whether you have voted for me or not, I was elected from this constituency and I am your representative. I am the representative of the Cuddapah District. Whatever you want, if it is a thing in public interest, I will certainly do it." They thought that I was the representative of those people only who voted for me, and that is the spirit that has been going on, and we know the results. I am very glad to notice from the speech of the hon. Minister appealing to the villagers to work in a team spirit. That is a very excellent sentiment and if every one of us could act up to that sentiment, the administration will be different and the country will altogether be different. He says : "Government hope that the few who have given room for complaint will benefit by the way in which by far the largest majority have been working and shown the way. Unless people's representatives develop a team spirit and are prepared to subordinate every thing else to the needs of the community, there would always be instances of faction gaining the upper hand here and there and prestige and personal interest over-riding the cause of the many." I cannot find a much better sentiment than that, much better advice than that to one and all. I hope that in the higher ranks also, in the Cabinet, and not only here but everywhere else, the same spirit of service, the same spirit of sacrifice, if necessary, will permeate, and I hope there will be no factions and a team spirit will be fostered and we will set an example to the people. Whenever I go, people say : "Are your people doing better things at Hyderabad?" and I could not give them any

reply. So let us all earnestly hope that this factitious spirit stops, and that we will all work in a team spirit.

Thank you.

***శ్రీ పేట బావయ్య (తిరువూరు)** అధ్యక్ష, ప్రచారిక అభివృద్ధుల శాఖామాచర్యులు ప్రవేశపెట్టిన యా డిమాండును నేను బలపరుస్తున్నాను. ఈ మంత్రిగారికి యామర్య ఎవరి^o అంధ్ర కామరాజు అని పేరుపెట్టినట్లు ప్రతి కలో వచ్చింది దాని అర్థం ఏమీలేదు, తక్కువమాటలు చెఱుతూ ఎక్కువ పనులు చేస్తారని. అది వారికి సార్ఫకంగానే ఉన్నది మనం అన్నిరాష్ట్రాలకంటే ముందుగా మనరాష్ట్రాలో వంచాయితీ రాజ్యాన్ని వర్ణాటుచేసుకున్నాము. మన రాష్ట్రాలో ఈ వంచాయితీరాజ్యం ఏవిధంగా జరుగుతున్నదోనని ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి చాలమందివచ్చి చూస్తున్నారు. మన రాష్ట్రాలో యా వంచాయితీ రాజ్యం ఈaccessibilityగా జరగాలని మన మంత్రిగారుకూడ చాల పట్టి రలగా ఉన్నారు చాలపని చేస్తున్నారు కొన్నిలోపాలున్న party factionsకూడ వస్తున్నా ఇవనీన్న సామాన్యమైన విషయాలే వంచాయితీరాజ్యంవల్ల లాభం ఏమయినా కలగుతుందా లేదా అనేది ఆలోచించాలి. వంచాయితీ రాజ్యం ఏర్పడకముందు కూడ మన రాష్ట్రాలో కొన్నిగ్రామాలకు వంచాయితీ లున్నవి. అప్పటికంటే యిస్పిడు గ్రామపంచాయితీలు ఎక్కువ ఉత్సాహంగా పనిచేస్తున్నవని మనవిచేస్తున్నాను గ్రామపంచాయితీ అధ్యకులు వంచాయితీ సమితి సభ్యులు కావడం, ప్రతినిశ్ాయకిపంచాయితీ అధ్యకులు సమితి ఆఫిస్లో సమావేశం కావడం, ఏ వంచాయితీలో ఏదో పనులు జరుగుతున్నవి తెలుసుకొని వారి వంచాయితీలో ఎక్కువపనులు జరుగుతున్నాయి. నా వంచాయితీలో కూడ ఎక్కువపనులు కావాలి అని పట్టుదలతో పనులు చేసుకోవడం జరుగుతోంది. ఇందులో ఏమీ సందేహంలేదు, నా నియోజకవరగంలోని గ్రామపంచాయితీ ఏరియాలు చూస్తున్నాను. వంచాయితీరాజ్యం ఏర్పడిన తరువాత అనేకగ్రామాలలో చిన్నచిన్న రోడ్లు పేసుకోవడం, ప్రాథమిక పారశాలలకు భవనాలు కట్టించుకోవడం మున్నగు పనులు జరుగుతున్నవి. ఒక వంచాయితీ యింకోక వంచాయితీ పోలీపెది equalization funds ఎక్కువ రావాలనీ, మేము ఎక్కువ పనులు చేసుకోవాలంటే, మేము ఎక్కువ పనులు చేసుకోవాలనీ అనుకుంటూ గ్రామస్తులను కూడ ప్రోత్సాహపరచి పనులు జరిగించడం జరుగుతోంది వంచాయితీ అధ్యకులు, సభ్యులు చాల ఉత్సాహంలో పనిచేస్తున్నారు. ఆవిషయం ఎవ్వరూ కూడా కాదనలేరను కొంటాను. మైనరు ఇరిగేషను కూడ ఏప్రిలు ఒకటవ శేడి సుంచి వంచాయితీ సమితులకు వప్పుచెప్పుతున్నారు దీనివలన ఎక్కువ లాభం ఉంటుంది సందేహం

లేదు. మా పంచాయతీ సమితిలో సమితి ఫండు క్రిందనే రెండు లిప్పుక్కరిగేషను ప్రాణైక్కలు ఏర్పాటుచేశాము ఆ రెండింటి క్రింద దాదాపు 500 ఎకరాలకు నీటిపారుదల అవుతోంది. దానివల్ల కై తులు లాథం పొందుతున్నారు. ఎకరం 50, 100 రూ.లు ఫారీదుచేసే భూములు యొ లిప్పు ఇరిగేషను వల్ల 500, 1000 రూ. ల వరకు పెరిగినవి. గ్రామాలలో భూముల ధరలు పెరుగుతున్నచి వంటలు వండుతున్నవి. ఈవిధంగా కొంతకాలం ఇరిగితే మహాత్మాగాంధీగారు కోరుతున్న గ్రామస్వరాజ్యం తప్పకుండా ఏర్పడుతుంది. ఆ స్కూలులో ఇప్పుడు కొద్దికొద్దిగా లోపాలు కనలడుతున్నా, అవి సరిద్దిబడతాయని ఆశిస్తున్నాను. ఈమధ్య పంచాయతీ మేనేజర్ల పోస్టులు create చేసినట్లు, అందుకు కొంతమంది డిస్ట్రిక్టులో తహక్కిల్లారు కేడర్ సుంచి వస్తున్నట్లు ఒక G.O వచ్చిందని శాఖిసంది పంచాయతీల మీద ఆధారపడివున్న U.D.C ఎక్స్‌ప్రైస్ నే ఆఫీసరులు ఉన్నారు. వారికి ప్రమోషనులిస్తే వారికి ఉత్సాహంగా ఉంటుంది. వారికి promotion రావడానికి యింకొక మార్గం లేదు రెచిన్యూ డిపార్టుమెంటు నుంచి యొ విధంగా శేవడం కంటే పున్నవారినే promote చేస్తే బాగుంటుందని మంత్రి గారికి suggestion చేస్తున్నాను. పంచాయతీ సమితులలో కొంత మందిని temporary గా నియమించారు పర్కుసెంటు వారు వస్తే విరివి oust చేయ వలసినదని G.O. వచ్చినదట మళ్ళా temporary గా posts వచ్చినప్పుడు కూడ ఒకసారి ousts చేసినవారిని చేయకుండా కొత్తవారిని వేయాలనిG.O. లో యున్నదని మా పంచాయతీవారు చెప్పారు. ఇది అన్యాయం. ఒకసారి చేసిన వారిని మళ్ళా అవకాశం వచ్చినప్పుడు పేసుకోవడం న్యాయమని మనవిచేస్తున్నాను. 1958 వసం.లో ఎన్నికలు ఇరిగిన పంచాయతీలకు తిరిగి ఎన్నికలు వస్తాయా, లేదా అనే విషయములో గ్రామాలలో చాల అందోళనగా ఉన్నది తెలంగాచాలో ఎన్నికలు ఇరిగాయి కాబట్టి అంద్రలో కూడ ఇరుగుకాయని కొండరంటున్నారు. ఇరుగవని కొండరంటున్నారు. ఇదమిద్దంగా శేలలేదు. ఎన్నికలు వస్తాయని తయారయ్యే గ్రామాలు కూడ యిప్పుడు కొన్ని ఉన్నవి Definite గా తెలిపేటల్లు చేయవలెనని కోరుతున్నాను

మా పంచాయతీ సమితిలో Primary Health Centre ఉన్నది అది కాలూకా పొడ్ కావ్వర్లర్సు కావడంవల్ల యిది కాలూకా పొడ్ కావ్వర్లర్సు అన్యమిత్రి అయినది. ఈ Primary Health Centre ను యింకొక గ్రామానికి ప్రశ్నత్వంపారు అవకాశం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ట్లాకులు, ఏర్పాటు చేయడంలో కొంత అన్యాయం ఇరిగింది. తక్కువ వరియా, తక్కువ జనాభా పున్న ట్లాకులు కొన్ని ఎక్కువ ఏరియా, ఎక్కువ జనాభా పున్నవి కొన్ని

భూకులు వున్నాయి. తిరువూరు భూకులో 386 చ. మైళ్ళ ఎరియా వున్నది. 180 గ్రామాలు, 1,22,000 ఇన్ సంబుగలది ఒక భూకు అయినది ఆ భూకులు అలాటు చేయబడిన దు 12 లక్షలు ఖర్పు అయిన తరువాత దానినే రెండు భూకులుగా చేశారు ఒకటి తిరువూరు, రెండవది విస్తర్షు వేట రెండు భూకుల లోను 90 గ్రామాలకు పైగా 12 లక్షలు ఖర్పుచేశారు రెండు భూకులు అయిన తరువాత రెండవ భూకులు మొత్తమేదట ఇచ్చిన మొత్తం యివ్వడంలేదు. ఇది చాలా అన్యాయం, దీనినిగురించి మంత్రిగారు అలోచించాలని కోరుపున్నాను

మంత్రిగారు ఈమధ్య మా నమిత ఏరియాలో 104 చేసినపుడు వారు కూడా చూశారు ఎట్లూ ఇరుగుతోందనే విషయం ఏడైనా కొత్తగా పైలట్ స్క్రూములు వచ్చినపుడు ఒక భూకులలో వని శాగా ఇరుగుతోంది ఏ నమితి అధ్య ములు, సభ్యులు, గ్రామపంచాయితీల అధ్యకులు ఉత్సాహంగా వనిచేస్తున్నారు అనేది ఆలోచించి అటువంటి భూకులకు పైలట్ స్క్రూములను ఇవ్వాలి కాని దారిమధ్య ఉన్నదని, రోడ్లుప్రక్క ఉన్నదని, ఇతర రాస్ట్రాల వారు చూడానికి అవకాశం ఉన్నదని వగై రా కారణాలను ఫరస్కురించుకొని భూకులను ఇన్నే ఇతర భూకులకు అన్యాయం ఇరుగుతుంది. ఎక్కడ ఉత్సాహంగా వనిచేస్తున్నారో వారికి అవకాశం ఇవ్వాలని, అటువంటి భూకులనే మంత్రిగారు ఎక్కువగా ప్రోప్రహాంచవతనని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

*శ్రీ ఎన్. రాములు (బ్రాహ్మణతర్వాత్ర) : అధ్యక్షా, నా మిత్రుడు జిల్లా పరిషత్తు చేర్చేన్ శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణ రాజుగారు ఎంతో అందోళ సతో ఆచేదనతో దొంగలు ఎవరు అంచే భుజాలు తదుముక్కుట్లు మాటలాడారు. మిత్రుడు అప్పారావుగారు విశాఖపట్టణం జిల్లాలో fertilisers subsidies విషయంలో కొన్ని ఆరోపణలు చేశారు. ఆరోపణలు లహిరంగంగా చేసే విచారణకుకూడా నిలబడకాయి అని సమాధానం చెప్పారు ఆ ఆరోపణలు నిఃం అపునో, కాదో విచారణ జరిపించడానికి బధులు విచిత్రమైన సమాయి చేశారు. తనమాత్రం రాజీనామా ఇచ్చి ఆ పదవికి ఎవరిపైనా నిలశైటీ గలి పించగలనని కాదు ఆ సమాయి. మేము ఆశ్చర్యితిని నిలశైటీ గలిపించాలట టడి పోతే అతడే టడిపోతాడు, ఇతని తేమి కాథా! వారికి పైర్యం ఉంచే 1962 ఎన్నికలు వస్తున్నాయి. కాబట్టి ఎట్లాగూ పోటీ చేయవచ్చుము. ఈ మధ్యలో కాము జిల్లా పరిషత్తు చేర్చునుగా ఉన్నారు కాబటీ ఆ పదవికి రాజీనామా ఇచ్చి మా అశ్చర్యితిని పెట్టి గలిపిస్తాము, సత్తువ చూడాలంచే, అని చెప్పి కాగుం చేది ఎవరిసో నిఱబెట్టి నన్ను ఉడించండి అంచే అయిన టడిపోతే నష్టం ఏమీలేదు. యటువంటి విచిత్రమైన సమాయి కని విని ఎరుగనిది, వారి

నుంచి ఇటువంటి సహాలు నేర్చుకోవలసి ఉంటుంది. ప్రచారికలకు స్వతంత్ర పారీ వ్యతిరేకమని పదేపదే చెబుతూంటారు. ప్రచారిక దేశాభ్యుదయానికి ఉపయోగపడాలి. ఈ ప్రచారిక దేశాభ్యుదయానికి ఉపయోగపడుతుందా, లేదా అంచే ఈ విషయమై స్వతంత్రపారీకి విభిన్నమైన ర్యక్సఫం ఉంది. మర్యి పాన నిమేధం అమలు జరపడంవల్ల ఎంతో లాభం చేచుకుతుందని అనుకున్నాం. కానీ ప్రాపారిషన్ failure అయిపోయింది. కాబట్టి మంచిదికాదని అంచే స్వతంత్రపారీ అభివృద్ధి నిరోధకపారీ అని చెబుతారా? ఈనాడు ప్రభుత్వం ఆమలుకరివే ప్రచారిక — it is not an economic plan, ప్రతి సంపత్తురం ఇడ్జెట్లు పాశుచేసుకుంటున్నాము, పంచవర్షప్రచారికలు అంటున్నాము. కానీ అభివృద్ధి మాత్రం ఏమీ సాధించలేదని చెప్పాలి. మొదటి రెండు ప్రచారికలు అయిపోయి, మూడవ ప్రచారికలో ప్రపేళిస్తున్నాము. రోడ్లు వేళారు; కాదనము. సూక్షుల్ని పెట్టారు, కాదనము కానీ మానవునికి కావలసిన కనీస అవసరాలైన తిండి, గుడ్లు, ఉండడానికి వసతి చేచూర్చారా అంచే ఇటువంటి దేమీ ఒరుగలేదని ప్రభుత్వం పకుము వారే చెబుతున్నారు. రోగాలు వన్నే మందులు యిచ్చే ఆసుపత్రులు, నిరుద్యోగులగా తయారుచేసే చదువులు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు బహుకోవలసిందే కాంగ్రెసువారి ప్రచారిక అదే అయి కే కాదనడానికి లేదు. కాలి ఇటువంటి ప్రచారికను మాత్రం స్వతంత్ర పారీ ఎన్నడూ వాంఘించు ఇటువంటి ప్రచారికలను అమలు జరపడం మంచిది కాదనే ఖాచిస్తున్నాము. వికేంప్రీకరణ వద్దత్తిని గురించి చెబుతున్నారు. రామరాజ్యం ఏర్పాటు చేయడానికి పంచాయతీ రాజ్యాన్ని ఏర్పాటు చేసామని అన్నారు. పంచాయతీరాజ్యం ఏర్పాటులో వికేంప్రీకరణకు బధులు కేంప్రీకరణ ఇరిగింది. పరిషత్తు లున్నాయంచే అక్కడ చాలామంది శాసన సభ్యులే ఉన్నారు. రూలింగ్ పారీకి మెఖారీ ఉంది కాబట్టి, ఆ పారీకి చెందిన వాడే పరిషత్తు చేశైన్నగా రావాలని ప్రయత్నం ఇటుగుతుంది పంచాయతీ అద్యకు లందరు పంచాయతీసమితి సభ్యులుగా ఉంటారు. పంచాయతీ ఆధ్యాత్మ లలో ఎక్కువమంది రూలింగ్ పారీకి చెందినవారు ఉంచేసే పంచాయతీసమితి ఆధ్యాత్ములగా ఆ పారీ వారు రూవాడానికి అవకాశం ఉంటుంది. పీటి అన్నింటి వల్ల అధికారం కేంప్రీకృతం అపుతున్నదే కానీ వికేంప్రీకరణ జరగడంలేదు, వికేంప్రీకరణ ఖచ్చితంగా జరణాలంచే శాసనసభ్యులు పరిషత్తులో సభ్యులుగా ఉండకూడదు. ఇదివరలో క్లొవోర్డులు డైరక్ట ఎలక్షన్ లో వస్తూండి. దానిని మార్పి గట్టించి elections లో క్లొవరిషట్టులను ఏర్పాటు చేసుకోవలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది? వికేంప్రీకరణ వద్దత్తిలో నిష్మేన విశ్వాసం లేదు. ఆ వేయతో కేంప్రీకరణనే ఆమలుజరిపి తమ గుప్పిటలోనే అధికారం పెట్టుకో

డానికి ప్రయత్నాలు జరువుతున్నారు కాని మరేచి కాదు అనేకంగా స్టాన్డింగ్ కమిటీ లున్నాయి. అందువల్ల వని స్క్రమంగా ఐరిగే అవకాశం తెదు ప్రపార్చునన్ రిప్రెషంచేషన్ ద్వారా ఒకే స్టాన్డింగ్ కమిటీని ఏర్పాటు చేసినట్లయితే వని స్క్రమంగా ఐరికే అవకాశం ఉంటుంది. క్లాస్ II వంచాయి తీల ఎన్నికల సందర్భంలో నోటిఫై చేసిన తరువాత *interfere* అయి *postpone* చేయకూడదని ఉంది. ఎలక్షన్ జరుగబోయే సమయంలో అక్కడ ఉండే ఉద్ద్యగులు కాని I G. L. A. కాని అపివేయాలని రిక్మెండు చేయకపోయినా ప్రఫుత్వం తనంత తానే కలుగచేసుకుని ఎలక్షన్ ఆపుతూ *stay orders* ఇచ్చిన ఉదంతాలు గుంటూరులో ఉన్నాయి కైరపు ఎలక్షన్ ద్వారా సమితులు, పరిషత్తులు ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

*శ్రీ కె. జనార్థనరెడ్డి (*సాగర్ కర్మాన్ - జనరల్*) అధ్యక్షా, ప్రచారికా మంత్రిగారి దిమాండును బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు మనవి చేస్తున్నాను ఇది ముఖ్యమైన దిమాండు. మన జనాభాలోని 80% కు చెందిన దిమాండు వంచాయితీ రాజ్య మనేరి చాలా ముఖ్యమైన విషయం. అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం నిజంగా వెద్ద bold step నే తీసుకున్నదని చెప్పవలనివుంది ఈ సందర్భంలో కొందరు జీల్లాపరిషత్తులు, వంచాయితీనమితులనై కొన్ని విమర్శలు చేసి సందేహాలు పెరిటుచ్చారు. నూతనంగా తీసుకువచ్చినందువల్ల కొన్ని పొరపాట్లు జరుగుతుండవచ్చు మొత్తంమీర వంచాయితీరాజ్యం ఇయ్యవ్రదంగానే ఇరుగుతున్నది. మంత్రిగారి కృషికి నా దన్యవాదాలు, లోపాలు లేవనికాదు, ఉన్నావాటిని సద్గులోవచ్చును. ఈ సంవత్సరం అనుభవం దృష్టాన్యా వాటిని సరిచేసుకోవచ్చును.

ప్రభాస్మామ్యం నిలచెట్టుకోవాలంచే వంచాయితీరాజ్యం ద్వారానే మనం నిలచెట్టుకోగలం. ప్రభాస్మామ్యపునాదులు గట్టిగా ఉండాలంచే వంచాయితీలు గట్టిగా ఉండాలి. గ్రామగ్రామానికి వంచాయితీరాజ్యం యొర్పదాలి. అరవై సంవత్సరాలు కృషిచేసి తెచ్చుకున్న ప్రభాస్మామ్యాన్ని అప్పుడే నిలచెట్టుకో గలుగుతాం కనుక స్నేహితులు యిది మరువకూడదు. జీల్లాపరిషత్తులు ఏర్పడ్డాయి. ఆథవాడి కార్బూక్రమాలు జీల్లాపరిషత్తులు మరియు సమితుల ద్వారా మనం నడుపుకొంటున్నాము. అవి ఏర్పడిన తరువాత ప్రజలలో ఎంతో ఉత్సాహం వచ్చిందని సొంత అనుభవంతో చెబుతున్నాను. వంచవర్ష ప్రధారికలు అమలుజరిగిన అన్నిసంవత్సరాలలోను ఈ సంవత్సరం ఐరిగినంత వనికాలేదు. దీనిని మనం ఏమని అర్థం చేసుకోగలం ? నిజముగా వంచాయితీరాజ్యం మనదేశంలో ఇయ్యవ్రదంగా నడుస్తోంది. ఈ సందర్భంలో మంత్రిగారికి ఒక

సూచనను చేయదలచుకున్నాను. ప్లానులో 805 కోట్ల రూపాయలు మూడవ ప్లానుకు కేటాయించాము. దానిలో 21 కోట్ల రూపాయలు ప్రతిశిల్లాకు ఒక కోటిరూపాయలు చౌపున పంచాయతీ కమిటీలకు యిచ్చేందుకు కేటాయింపు చేయాలి. ఆ డబ్యు ఎంపువకాదు. రేపి యొ ప్రకారం ప్రతి పంచాయతీ కమిటీకి స్వాధీనంచేసి రెండింటిలో ఖర్చుపెట్టాలి. రూర్లో అనెంప్లాయిమెంటుక్రింగ్ గ్రామంలో వ్యవసాయం అభివృద్ధిచేయటానికి ఖర్చుపెట్టాలి ఈ రెండింటికొరకు ప్రతిశిల్లాలో కోటిరూపాయలు కేటాయించి ఖర్చుపెట్టవలనినదిగా సూచించు చున్నాను. ఇక కంట్రీబ్యూషన్ అంటున్నారు శెలంగాచాప్రాంతంలో జెవలవ్ మెంటు బోర్డులు ఉత్సాహకరంగా వనులు ఇరగడంలేదు. ఎందుకంచే శెలంగాచా ఆర్కింగా వెనుకలడి ఉంది. కనుక 50% కంట్రీబ్యూషన్ యిచ్చేపరిస్థితిలో ప్రజలు లేరు, కాబట్టి 50% ను కొంత తగింపుచేయాలి. శెలంగాచాలో చౌను కమిటీ ముగ్గిని పాలిటిలున్నాయి. అక్కడ క్రాగుసిటి స్కాకర్యం లేదు, రెండు సంవత్సరాల క్రితం ఏ విధంగా నై కే ప్రతితాలూ కా హేడ్ క్యార్పర్యూకి ఎలక్ట్రిసిటీ రావాలని ప్రఫుత్తుం ప్రచారికపేసి వసిచేసినదో ఆ విధముగా ప్రతి ముగ్గినిపాలిటిలోను క్రాగు సీటిస్కార్యం కలిగించడానికి తప్పనిసరిగా ప్రఫుత్తుం బాధ్యత వహించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

*శ్రీ కి. రామిరెడ్డి : అధ్యక్షా, ప్లానీంగు మంత్రిగారు ప్రవేళపెట్టిన దీఘాండును బిలపరుస్తూ, మీ ద్వారా కోన్సి సూచనలు చేయదలచుకున్నాను వికేంద్రికరణ ప్రవేళపెట్టినతరువాత ప్రఫుత్తు వరిపాలన ప్రజల చేతిలోకి వచ్చింది అంటున్నారు. ప్రతి గ్రామంలోను పంచాయతీ బోర్డులున్నాయి ఈనాడు పంచాయతీలు, అభివృద్ధి కావాలంచే ఆధాయం వచ్చే మార్గాలు చూడాలి. దానికి ఇంసనం చేసినాము, ఏదో కీ.వో ఉండని చెబుతున్నారు. పంచాయతీలకు స్కూలాలు తప్ప ఏ పోరంటోకు భూములూ ఇచ్చినట్లు లేదు. చెరువుగట్టు పోరంటోకు లున్నాయి. అయికట్టు బంజర్లున్నాయి. రస్తా పోరంటోకులు ఉన్నాయి. ఏని కావాలన్నప్పుడికి కూడా పంచాయతీ ద్వారా పంపి స్నే యిది మూ పర్మిషన్ లేకుండా చేయకూడదని రెవిన్యూవారు అడ్డంపడతారు. గ్రామాలు అభివృద్ధి కావాలంచే పంచాయతీ ఆధాయం రావాలంచే చెరువుగట్టు, పోరంటోకులు అయికట్టు బంజర్లు పంచాయతీలకు యివ్వాలి. మార్కుపురం తాలూకాలో ఎగువ చెర్లవల్లి ఆనే గ్రామంలో బంజర్లు భూములలో పెరిగే కరివేశాకు, కుంకుడు చెట్లను ఛారెస్టు దిపార్ట్మెంటువారు వేలం నేస్తున్నారు దాదాపు రెండువేల రూపాయలు ప్రతి సంవత్సరం పంచాయతీ సమి

ఈకి నవ్వం వస్తోంది. పంచాయతీసమితి ఆదాయం 500 రూపాయలు. వేలంవల్ల వచ్చే ఆదాయం 2 వేల రూపాయలు. అదేమాదిరిగా సుంకేసల గ్రామం చెరువు గట్టు బంజర్లవల్ల 1800 రూపాయలు రెవిన్యూశాఫకు పోతోంది. గ్రామానికి వచ్చే ఆదాయం రు. 500; వేలవల్ల వచ్చే ఆదాయం రు. 1800 రూ. లు రెవిన్యూకి పోతోంది. పంచాయతీలకు ట్రాన్స్‌ఫర్మేషన్లని అడిగితే జి.టి. లేదని చెఱితున్నారు. పంచాయతీలోర్డులకు ఆదాయం రావాలి, గ్రామాలు అధివ్యాప్తి కావాలంచే అన్ని పోరంలోర్లులు పంచాయతీలోర్డుకి hand over చేసినప్పుడు రెవిన్యూవారి పెత్తనంలేకుండా గ్రామాలు అధివ్యాప్తిచెందడానికి అవకాశం ఉండి పంచాయతీ లోర్డు ఆదాయం రావడానికి అవకాశముంది. మైనర్ ఇరిగైన్ 1-4-61 నుండి పంచాయతీ సమితులకు జిల్లా పరిషత్తులకు యిస్తాం అంటున్నారు. రెవిన్యూ డిపార్ట్మెంటులో కంట్రీబ్యాపును లేదు కేపు పంచాయతీలకు hand over చేసినట్లయితే కంట్రీబ్యాపును ఉంటుందని వాడుక బయలుదేరినది. కంట్రీబ్యాపును యివ్వడానికి ఎవరూ ముదుకురాటు మార్కు పురం చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతం. సమితులకు కంట్రీబ్యాపును యివ్వడం చాలాకష్టం వెనుకబడినప్రాంతాలలో కంట్రీబ్యాపును తగ్గించాలని మనవి చేస్తున్నాము. పంచాయతీ సమితుల ప్రెసిడెంటులు పవర్సు యిచ్చాము అంటున్నారు. అంరుకు టీచర్సు ట్రాన్స్‌ఫర్మేషన్ కావాలంచే ప్రెసిడెంటులు ఏలాంటిసంబంధం దండేదు. అది D.E.O. గారు చేస్తారు. ఈ విషయాన్ని సరియైనప్పటిలో పెట్టాలని మనవి చేస్తున్నాము. జిల్లా కేంద్రంనుంచి ప్రెసిడెంటులుగ్రామం రెండు లేక నాలు మైళ్ళుదూరంలో ఉంటుంది. ప్రెసిడెంటు జిల్లా కేంద్రంనుంచి ఆఫీసుపసులు చూసుకొని జీపులు కంట్రీబ్యాపులో ప్రెట్రోలు, ఖరీదు రికవర్ చేయాలని సర్క్యూలర్ వచ్చింది. ఇది ఎంత అన్యాయమో అలోచించండి, ప్రెసిడెంటుక్రింద ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ B. D. O అంటున్నారు. ఈనాడు B.D.O ఏ విధంగా సైనా తిరుగవచ్చగాని ప్రెసిడెంటు ఆఫీసునుంచి ఇంటికి జీపులోపోతే ప్రెట్రోలు ఖరీదు T. A. లో రికవర్ చేయాలని సర్క్యూలరు వచ్చింది. అది అన్యాయం ఆ విధంగా ఉండకూడదు. మార్పు చేయవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాము. జిల్లా పరిషత్తులలో నెలకన్ కమిటీలున్నాయి. మొట్టమొదట సమితి ప్రాంతము చేసినప్పుడు L D. C. పోస్టులు థార్షిగా ఉన్నాయి. మీరు తెంపొరెగిగా appoint చేసుకోమన్నారు. ఎఫ్, ఎ లేక లి. పి. చదివిన కొంతమందిన్ని ప్రెసిడెంటులు అప్పాయింట్ చేసినారు. ఇంకా సంవత్సరం ఇంకా మాసాలనుంచి ఉప్పోగాలు చేస్తున్నారు. ఈమధ్య జిల్లా పరిషత్తు కొంతమందిని నెల్క్కు చేసినది. మొట్టమొదట జిల్లా పరిషత్తులో మాటలాడినాం. మొట్టమొదట సంవత్సరం మంచి వారికి సర్కీసు ఉంది, వారికి first preference యివ్వండి అని చెప్పినాం.

వారుకూడా అప్పి కేషన్ పెట్టారు ఈనాడు వారందరినీ తీసి వేసి కొత్తవారిని వేసినారు. వారు వసి నెర్చుకొనేసరికి సంపత్తురమో రెండేళ్లో పదుతుంది ఈ లోపల పనులు యొమి ఇరుగుతాయి. దీనిలో మార్పు చేయవలసినదని మనవి చేస్తున్నాను. సమితులలో టీచర్సుకి రివైజ్యున్స్‌లును యివ్వాలంచే అలాట్ మెంట్ లేదు. విద్యావఢ్డుమీద మాటలాడడానికి అవకాశము యిచ్చినప్పుడు చెయుదామనుకున్నాను. ఇంతవరకు రివైజ్యున్స్‌లును యివ్వడానికి గ్రాంటు అలాట్ మెంట్ పంచాయతీ సమితులకు ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయలేదు. పంచాయతీ సమితులు వచ్చిన తరువాత సరిగా జీతాలు రావడంలేదనే అందోళన ఉంది. అలాట్ మెంట్ కు వెంటనే పంచాయతీ సమితులకు ట్రాన్స్‌ఫర్ చేస్తే త్వరలో వారికి రివైజ్యున్స్‌లును యివ్వడానికి అవకాశము ఉంటుందని మనవి చేస్తూ ముగిస్తున్నాను.

*శ్రీ జె. ఆనందరావు (మెట్టపల్లి). అధ్యాత్మా, విచేంద్రికరణవల్ల మన దేశములోని అన్ని రంగాలలో అభివృద్ధి సాధించాలనే లక్ష్యములో ముందుకు పోషున్నాము. మనము అవలంబించిన వద్దతి చాల ఉత్తమమైన వద్దతి దానిలో పున్న లోటుపాట్లను సరిదిద్దుకొని సక్రమముగా నడిపించేదానికి ప్రయత్నము చేయవలసిపుంటుంది. గ్రామాలలో పున్న పంచాయతీలోర్దూ అధ్యాత్ములు ప్రజల సహకారముతో పనిచేయవలసిపుంటుంది. ట్లాక్ లెవెల్లో కూడ సర్వపంచ యికరికాకరు సహకరించుకొంటూ గ్రామాల అభివృద్ధికి పాటుపడాలి దీనిలో కొన్ని ఇఖ్యందులు వస్తున్నాయి. ప్రజలకుచేసే సహాయము ఎరువులు కానివ్వాండి, అంతాపోలిస్ for wells విషయములో కానివ్వాండి, వైర్లకు వచ్చే క్రిమి కిటకాదులను నాశనంచేసే విషయములో కానివ్వాండి, ప్రజలందరకు సమాన ముగా అందుశాటులో వుండే విధముగా చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఒక కావి త్రవ్యాలన్నా, ఒక రోడ్డు వేయాలన్నా, ఒక బడి కట్టాలన్నా ప్రజల సహకారము కావాలి. ప్రజలు contribution ఇవ్వాలని చెబుతున్నాము. ప్రజలలో ఉత్సాహము రావాలంచే అనేక సంస్కరణలు భూసంస్కరణలు కూడా చేయాలి కనిసము ట్లాకుమంచి కలిగే సౌకర్యాలయినా అందరికి అందుశాటులో వుండేటట్లు చూస్తే ప్రజలకు సౌకర్యము కలుగుతుంది. వతన్ దారులు వంశ పారంపర్యముగా వుంటూవుంటారు. వారు అనేక objections కలుగ చేయడమువల్ల పంచాయతీ సమితి ప్రవేశింటు సక్రమముగా పనిచేయాలన్నా చేయలేదు. వారి influence లోకి వచ్చి సతమమవుతాడు. ఈ వద్దతిని నిర్మాణ శించినట్లయితే విచేంద్రికరణ సరిగా అమలు కాగాలదు. ఒక వైపున వతన్ దారుల వత్తిడి, మరాకవైపున భూస్వాముల వత్తిడి. వీరందరి వత్తిడివల్ల

స్వర్కమముగా న్యాయముగా పని చేయలేదు Block level లో వున్న మండలాంధ్రములకు లోనై ఏ group కు సహాయముచేయాలి. ఏ group లో అనుకూలముగా పుండాలని సత్తమతమపుతూపుంటాడు సమితి అధ్యకులు direct election లో వచ్చినట్లయితే సర్కర్ పంచ్ లకు లొంగివుండవలసిన అవసరము పుండదు. ప్రతి చిన్న పిషయానికి ఒక group కు అనుకూలంగా పుండ వలసిన అవసరం పుండదు

శ్రీ పి. తమస్కరాజు : అధ్యక్షా, గ్రామాలలోనున్న పరిస్థితులను చర్చించాలంచే చాల తై ము పదుపుంది సమితులు రాకముందు గ్రామవంచాయతీలకు ఆ గ్రామములో ఒక పెద్దను ప్రెసిడెంటుగా ఎంచుకొని పరిపాలన కొనసాగించుకొనడం ఆ గ్రామములో కావలసిన వసులు చేయించుకొనడం పరిపాటయిపోయేది పంచాయతీ సమితులు వచ్చిన తరువాత గ్రామాలలో రెండు గ్రూపులు తయారయినవి. ఏ group అయితే పంచాయతీ సమితి ప్రెసిడెంటుగారికి అనుండాలముగా పుంటుందో ఆ group చెప్పిన పసులు చేయడము ఇరుగుతోంది. ఇలాంటి సమితులకు ప్రభుత్వము తగుసలహాలు ఇస్తుందని థావిస్తున్నాను మా సమితిలో ఎదువుల పంపకంలో జరిగిన అన్యాయముగురించి ఆ సమితినభ్యులు కొంతమంది నేను కలిసి ఒక మెమోరాండమును సమర్పించుకొనడం జరిగింది. తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో సమితి ప్రెసిడెంటు అందరూకూడ పంచాయతీ బోర్డు ప్రెసిడెంటే ఎదువులు పంపకం చేయమనిలభికా రమిచ్చారు. కానీ పిరాపురం సమితిమాత్రం పంచాయతీ ప్రెసిడెంటుకు ఈ ఎదువులపంపకం ఇవ్వకుండా ఆ గ్రామాలలోనున్న పెద్దకెతులను ఒక కమిటీగా నిర్ణయించి వారికి అప్పగించినది. ఇది పంచాయతీ రాజ్యమని అనేకసార్లు చెప్పుతూపుంటారు. పంచాయతీల ప్రెసిడెంటు ఆదరు ప్రశాంతచేత ఎస్టుకోబడినవారు. వారు ప్రజాప్రతినిధులు. పీరికి ఎదువులు పంచిపెట్టడానికి అధికారము లేకపోయిందే అని ప్లానింగు మినిష్టర్యుగారికి, జిల్లా పరిషత్తు అధ్యకులపారికి కలెక్టర్ గారికి తెలియపరిచారు. తెలియపరిచినప్పటికి ఇంత వరకు చానిని సవరణచేయలేదు. ఈ సమితికి ప్లానింగు మినిష్టర్యుగారు టెస్టిసెంటింగ్స్ ఇచ్చి, ఎదువుల పంపకము పంచాయతీల ప్రెసిడెంటుకు ఇచ్చే వర్ణాలు చేయించవలనని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఐక్ మోలాసాహేబు (ఉదయగిరి) : అసెంబ్లీ డోట చేసేటప్పుడు ఈ నిమిషాలు మాట్లాడమన్నారు.

పెంబోరరి చ్యైర్‌మన్ : మీతో పాటు చాలమండికి ర్ నిమిషాలే చై ము ఇచ్చాను.

శ్రీ పేట్ హోలా సాహెబు : ర్ నిమిషాలలో నేను మాట్లాడే డేమీ వుండగు. ఈ రకముగానే అధికారవి కేంద్రికరణ వుంటుంది. నావేరులోఫన్న లోపమా లేక నా జాతకఫలములో నీకైన లోపమువుందో కాని ఈ ప్రభుత్వ పద్ధతి ఇలా వ్యక్తమాణింది. కాబట్టి నేను విరమించుకొంటున్నాను.

పెంబోరరి చ్యైర్‌మన్ : స్పీకరుగారు నావు ఇచ్చిన జాబితాలో మీ వేరు లేదు. చాలమండికి ర్ నిమిషాలే ఇచ్చాను. మీరు అగ్రపింసే ఎడ్డు? సభను సోమవారం ఉదయం 8కి గంటలకు వాయిదా వేస్తున్నాను.

(The House then adjourned till Half Past Eight of the Clock on Monday, the 13th March, 1961.)

